

Η 9Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

Τήν Παρασκευή και Σάββατο 26 και 27 Μάρτη συνήλθε η 9η Σύνοδος της Κεντρικής Έπιτροπής του ΠΑ.ΣΟ.Κ., για πρώτη φορά μετά τις εκλογές. Στο σημερινό της φύλλο η «Ε» δημοσιεύει την εισήγηση του Πρωθυπουργού και Προέδρου του Ε.Γ. της Κ.Ε. Α. Γ. Παπανδρέου, την απόφαση της 9ης Συνόδου της Κεντρικής Έπιτροπής και το μήνυμά της στον Έλληνικό λαό.

Πιστεύουμε, έτσι, πως συμβάλλουμε θετικά τόσο στη διάδοση των θέσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. για την εσωτερική και εξωτερική πολιτική όσο και στην κατανόησή τους. Θά πρέπει η απόφαση της 9ης Συνόδου της Κεντρικής Έπιτροπής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. να φτάσει μέχρι την τελευταία γωνιά της πατρίδας μας.

Η είσδηγηση του Προέδρου

Όλοκληρη η εισήγηση του προέδρου του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και πρωθυπουργού, Α. Γ. Παπανδρέου, προς την Κεντρική Έπιτροπή, είναι η ακόλουθη:

«Είναι η πρώτη φορά, ύστερα από τον θρίαμβο της 18ης Οκτώβρη που συνέρχεται η Κ.Ε. και, γι' αυτό, η 9η Σύνοδος της Κ.Ε. είναι μία ιστορική σύνοδος. Πέρασαν πέντε μήνες από την μεγάλη λαϊκή νίκη της 18ης Οκτώβρη. Και θά 'πρεπε ασφαλώς να είχαμε συναντηθεί νωρίτερα. Όμως, όλοι μας, αυτό τον καιρό δώσαμε πραγματικά τον καλύτερο εαυτό μας στη μεγάλη προσπάθεια να ανταποκριθεί η Κυβέρνηση στις προσδοκίες του Έλληνικού Λαού και τις δικαιοσυνείδητες. Θά 'θελα να αρχίσω με τη διαπίστωση, ότι η πορεία προς το δρόμο της Αλλαγής γίνεται τώρα, μέσα με τη μέρα, χειροπιαστή πραγματικότητα. Άσχετα από το ποιο τιμήμα του προγράμματός μας έχουμε ήδη υλοποιήσει. Αλήθεια είναι ότι, σ' όλη την Ελλάδα, σε κάθε γωνιά της γης μας, οι πολίτες όλοι, νοιώθουν πως κάτι αλλάζει. Αυτό το κάτι, θά 'το βρούμε στα συγκεκριμένα μέτρα, εξωτερικής και εσωτερικής πολιτικής. Θά 'το βρούμε στις δηλώσεις, στις ανακοινώσεις, στη διαμάχη την πολιτική μέσα στο Κοινοβούλιο. Αλλά, όλα αυτά μαζί δεν αρκούν για να εκφράσουν το αίσθημα του απλού Έλληνα πολίτη ότι ύστερα από δεκαετίες, πράγματι κάτι άλλαξε. Κι αυτό που νοιώθουν οι πολίτες, ακόμη και 'κείνοι που δεν μας ψήφισαν, είναι πως αυτή η Κυβέρνηση είναι δικιά τους, είναι Κυβέρνηση του Λαού. Πώς αυτή η Κυβέρνηση εκπροσωπεί τα πλατιά λαϊκά συμφέροντα και όχι τα συμφέροντα της ολιγαρχίας, ντόπιας και ξένης.

Και σ' αυτό νομίζω βρίσκεται το κλειδί, το σπέρμα της μεγάλης Αλλαγής.

Είχαμε πρόσφατα μία πανηγυρική επιβεβαίωση της οντότητας του κύρους και της αύξησης της λαϊκής δάσης της Κυβέρνησής μας, του ΠΑΣΟΚ. Μας την έδωσε το Κιλελέρ. Όπως ξέρετε, δεν έχω ποτέ λείψει από τη μεγάλη αυτή γιορτή της αγροτιάς, από το μνημόσυνο αυτό των αγωνιστών της. Και μπορώ πράγματι να πω ότι αυτή τη φορά το Κιλελέρ ήταν κάτι άλλο.

Η καθημερινή μας πράξη επιβεβαιώνει ότι τηρούμε τις δεσμεύσεις μας απέναντι στον ελληνικό λαό. Η καθημερινή μας πράξη εκπληρώνει στο μέτρο που επιτρέπει ο χρόνος και οι συνθήκες, την τήρηση του συμβολαίου που υπογράψαμε σαν Κίνημα με το Λαό μας. Και θά 'θελα πριν προχωρήσω και εξετάσω ορισμέ-

Ο Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην 9η Σύνοδο της Κεντρικής Έπιτροπής.

νες όψεις της πολιτικής μας, αυτούς τους πέντε μήνες, τους πέντε μήνες που το ΠΑΣΟΚ κυβερνά την Ελλάδα, θά 'θελα να ξεκινήσω με τον τονισμό, πως οι στρατηγικοί στόχοι του ΠΑΣΟΚ ούτε ήταν, ούτε είναι, ούτε θά είναι διαπραγματεύσιμοι. Οι προοδευτικές δυνάμεις, όχι μόνο της Ευρώπης, αλλά και σε παγκόσμια κλίμακα παρακολουθούν από κοντά την ελληνική εμπειρία, το δημοκρατικό δρόμο προς τον σοσιαλιστικό μετασχηματισμό της κοινωνίας μας. Και θά 'θελα να σας δώσω ένα μικρό παράδειγμα. Έκφράστηκα πριν από μερικές μέρες σε κάποιον που ζει στην Κεντρική Αμερική και είπα ότι μέσα σ' όλα τ' άλλα το ΠΑΣΟΚ, μέχρι τώρα, δεν κατόρθωσε να πάρει μία ολοκληρωμένη θέση πάνω στις μεγάλες συγκρούσεις στο χώρο της Λατινικής Αμερικής και ότι αυτό ήταν παράλειψή μας, μία παράλειψη που, δέβαινα θά διορθώναμε, όσο πιο γρήγορα μπορούσαμε. Η απάντησή του ήταν πάρα πολύ εντυπωσιακή για μένα: Τό κρίσιμο για μας δεν είναι τί δηλώσεις θά κάνει το ΠΑΣΟΚ ή

η Κυβέρνησή του για την Κεντρική Αμερική. Το κρίσιμο είναι αν το ΠΑΣΟΚ θά μπορέσει να προχωρήσει στην υλοποίηση του σοσιαλιστικού του προγράμματος με δημοκρατική πορεία. Αυτό είναι το μέγα για μας θέμα. Εάν, σ' αυτή τη μάχη που έχει παγκόσμια σημασία, ο Έλληνας Λαός, και ο εκφραστής του το ΠΑΣΟΚ νικήσει, τότε δεν έχουμε ανάγκη από δηλώσεις και ανακοινώσεις.

Η απάντησή μας είναι: Ναι, το ΠΑΣΟΚ ύστερα από πέντε μήνες αισθάνεται πιο δυνατό. Ύστερα από πέντε μήνες επιβεβαιώνουμε τους στόχους μας για την πορεία μας. Ύστερα από πέντε μήνες αντί να έχουμε υποστεί την κλασσική φθορά των κυβερνήσεων —παρά το γεγονός ότι πολλές πράξεις μας αναγκαστικά ήταν σκληρές και δύσκολες— ότι κρατάμε το κύρος, ότι ενσωματώνουμε την εμπειρία, τους πόθους ενός λαού, που για δεκαετίες κυβερνούνταν με στόχο τα αλλότρια συμφέροντα —ξένα και ντόπια— αλλά όχι πάντως λαϊκά. Αυτή η περιδότητη πίστωση που μας

δίνει ο Λαός, για την οποία μιλάμε, δεν είναι τίποτε άλλο παρά η γνώση ότι αυτή η Κυβέρνηση είναι δικιά του και ότι άσχετα από το πώς θά κρίνει την καθημερινή πράξη, από το πώς θά εκτιμήσει την επίδραση των αποφάσεών μας, των νόμων μας, γνωρίζει ότι πασχίζουμε γι' αυτόν, για τον Έλληνα πολίτη, αυτόν που έχουμε ονομάσει μη προνομιούχο Έλληνα.

Άγώνας για την Έθνική Ανεξαρτησία

Είναι σύνθετες να γίνεται σύγκριση ανάμεσα στην γαλλική και την ελληνική εμπειρία. Λογικό είναι, γιατί και τα δύο κόμματα που κέρδισαν την ψήφο της πλειοψηφίας του λαού είναι σοσιαλιστικά. Υπάρχουν όμως διαφορές, και υπάρχει μία διαφορά

τόσο σημαντική που θά 'πρεπε να την τονίσω από την πρώτη στιγμή. Έχουμε πολλές φορές πει, πως η Ελλάδα είναι στην περιφέρεια του παγκόσμιου καπιταλισμού. Πώς δεν είναι μητροπολιτικό του κέντρου. Κι αυτό σημαίνει ότι για μας υπάρχουν αποστολές πολύ σκληρότερες από εκείνες που έχουν ανατεθεί στη γαλλική σοσιαλιστική κυβέρνηση. Έμεις έχουμε μπροστά μας τον άγώνα για την κατοχύρωση της εθνικής μας ανεξαρτησίας, έχουμε τον άγώνα για την προστασία της εδαφικής μας ακεραιότητας, κάτι που δεν συμβαίνει φυσικά στη Γαλλία. Αλλά πέρα απ' αυτό, αντιμετωπίζουμε το τεράστιο πρόβλημα του εκδημοκρατισμού της πολιτείας, μιας πολιτείας που έχει χτιστεί στα μέτρα της ολιγαρχίας, που την αξιοποίησε για τόσες 10ετίες. Όπως, και έχουμε, ταυτόχρονα, το μεγάλο έργο του εκσυγχρονισμού της οικονομίας μας.

Εθνική ανεξαρτησία — εδαφική ακεραιότητα — εκδημοκρατισμός — εκσυγχρονισμός είναι χαρακτηριστικά του δικού μας άγωνα.

Από μία πλευρά κάνουν πιο δύσκολο τον άγώνα μας απ' ό,τι θά 'ταν σε μία χώρα σαν την Γαλλία. Από την άλλη όμως θά 'πρέπει να παρατηρήσω ότι μας δίνουν ορισμένα περιθώρια. Περνάμε, αυτή την περίοδο, μία παγκόσμια οικονομική κρίση, είναι κρίση του καπιταλισμού, αλλά είναι μία κρίση που επεκτείνεται τα πλοκάμια της και μέσα στο χώρο του ύπαρκτου σοσιαλισμού. Και είναι δύσκολο να πει κανείς ότι εξαιρούνται από τη δομική αυτή κρίση οποιοσδήποτε χώρος. Αν εξαιρούνται, είναι —μάλιστα τυχαίο— η Ιαπωνία μέχρι πρόσφατα μπορούσε να εξαιρεθεί αλλά όχι τώρα. Είναι μία παγκόσμια οικονομική κρίση και όταν κανείς ξεκινά το έργο όπως εμείς, της σοσιαλιστικής Αλλαγής, στα πλαίσια μιας παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, με καθημερινό φαινόμενο τον προστατευτισμό, την ενίσχυση του προστατευτισμού, τότε το έργο γίνεται δυσκολότερο. Γιατί η κοινωνική δικαιοσύνη, η ανακατανομή δηλαδή του πλούτου και του εθνικού εισοδήματος έχουν πολύ σκληρότερες επιπτώσεις όταν μιλάμε για ένα εθνικό προϊόν που είναι στατικό με την πάροδο του χρόνου, αντί να μιλάμε για ένα ρυθμό αύξησης του 5 ή 6ο, όπως γινό-

Η 9Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

ρίξαμε στο παρελθόν, όπου κάπως απολύεται η αναδιανομή γιατί γίνεται σ' ένα μέρος. Στην αύξηση κι όχι στο δεδομένο επίπεδο. Έπειδή αυτό ισχύει και για μας και για τη Γαλλία, το δείγμα γραφής το δικό μας δίνεται αυτό τον καιρό κυρίως, σε θέματα που αφορούν την ανεξαρτησία, την εδαφική ακεραιότητα, τον εκδημοκρατισμό, τον εκσυγχρονισμό. Έτσι, λοιπόν, νομίζω ότι τα περιθώρια μας είναι πολύ μεγαλύτερα από πού δύσκολος και ανηφορικός είναι και ο αγώνας μας. Γιατί ασφα-

λώς η ψήφος της 18ης Οκτώβρη δεν κατέλυσε το κατεστημένο, ένα κατεστημένο μάλιστα που συνδέεται με πολλούς τρόπους με το διεθνές κατεστημένο. Η 18η Οκτώβρη μας έδωσε το εισιτήριο, την είσοδο, στον μεγάλο στίβο, όπου θα αποδείξουμε αν πράγματι διαθέτουμε τις δυνάμεις και τις ικανότητες εκείνες που είναι απαραίτητες για να μετατρέψουμε το δράμα πολλών γενιών σε πραγματικότητα. Και γι' αυτό ο αγώνας μας είναι και πολυμέτωπος και πολύπλοκος.

Οί στρατηγικοί μας στόχοι

Όπως είπα πριν, δεν διαπραγματευόμαστε τους στρατηγικούς μας στόχους. Παραλάβαμε μία πάρα πολύ βαρεία κληρονομιά. Την ξερούμε. Και μέσα από τον λαβύρινθο της πασχίζουμε ν' ανοίξουμε τη λεωφόρο που οδηγεί σε μία σοσιαλιστική κοινωνία. Πασχίζουμε μέσα από κλιμακωμένες κινήσεις, πράξεις, πρωτοβουλίες, που συχνά φαίνονται ασύνδετες ανάμεσά τους, μα που στην πραγματικότητα αποτελούν αναγκαία τμήματα της πολιτικής μας.

Η πολιτική μας ξεδιπλώνεται μέσα σε συγκεκριμένο χρόνο και τόπο, στην Ελλάδα του 1982, στην Ευρώπη του 1982. Είναι απαραίτητο να ξεπεράσουμε το οποιοδήποτε πλέγμα μιας άδειας φραστικής συνέπειας δηλαδή την συνήθεια να αναφερόμαστε στους στρατηγικούς μας και μόνο στόχους χωρίς να αναγνωρίζουμε ταυτόχρονα την διεθνή και την ελλαδική κοινωνική πραγματικότητα, και συγκυρία, μέσα από την οποία αναγκαστικά θα περάσει η Αλλαγή.

Ούτε για μία στιγμή δεν αμφισβητούμε πως στην πορεία από το σημείο στο οποίο, έλλογεται ο κίνδυνος της απορρόφησης από το σύστημα, για όλους μας. Αυτός ο κίνδυνος, είναι και θα είναι υπαρκτός είτε τώρα, είτε για χρόνια από τώρα. Για μένα, αυτή είναι και η μεγάλη ευθύνη και ο κυρίαρχος ρόλος του Κινήματος. Χρειαζόμαστε να κρατήσουμε σταθερά την πυξίδα όσο σκληρός κι αν είναι ο άνεμος που δούσκουμε μπροστά μας. Κι αυτή

δώς είναι η ποιοτική διαφορά ανάμεσα στο οργανωμένο κίνημα και στην Κυβέρνηση. Χρειάζεται ένα ζωντανό κίνημα που κάθε μέρα να εκφράζει τον παλμό του Λαού, να κρατά, όπως είπα, την πυξίδα.

Ας το κάνουμε πιο συγκεκριμένο. Τι σημαίνει αυτό ακριβώς, τό να κρατάμε την πυξίδα; Σημαίνει πως στα πλαίσια της καθημερινής πολιτικής τακτικής και πρακτικής, κανένα από τα θέματα μας δεν πρέπει να οδηγεί, είτε στην αποσπορά, είτε στον εγκλωβισμό μας.

Αντίθετα πρέπει να συμβάλλει στην δημιουργία των προϋποθέσεων, που είναι απαραίτητες για την παράπέρα ανέλιξη της πορείας μας προς την ολοκλήρωση των στρατηγικών μας στόχων. Το ερώ και τώρα για μας σημαίνει, πως εδώ αρχίζει η ιστορική διαδικασία της Αλλαγής.

Αλλά θα πρέπει να τονίσουμε ότι δεν πρέπει να ταυτίζουμε αυτό το ερώ και τώρα με το αδιέξοδο του ελλαδικού ή τίποτος που ουσιαστικά δυναμιτίζει τη δημοκρατική πορεία προς την Αλλαγή.

Ο χρόνος που χρειαζόμαστε για να μπορέσουμε να πραγματώσουμε τους στόχους μας, για να μπορέσουμε να απαντήσουμε με κατάφαση, στις προσδοκίες του Έλληνικού Λαού, είναι μεγάλος.

Είμαστε βέβαιοι πως αν υπηρέτησουμε πιστά τα λαϊκά συμφέροντα, ο λαός, με τη δικιά του ευθυμία θα μας δώσει την ευκαιρία να ολοκληρώσουμε την εντολή του για τη θεμελίωση της Αλλαγής.

Θα ήθελα τώρα ν' αναφερθώ με λίγα λόγια στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής.

Βασικοί στρατηγικοί στόχοι για μας ήταν και είναι η κατοχύρωση και η κατοχύρωση της Εθνικής μας Ανεξαρτησίας. Όπως είναι και η προστασία της εδαφικής μας ακεραιότητας στα πλαίσια μιας ελληνικής πολυδιάστατης εξωτερικής και αμυντικής πολιτικής. Νομίζω πως υπάρχουν κρυστάλλινα δείγματα γραφής αυτής της νέας πολιτικής μέσα στους πέντε μήνες που πέρασαν. Και θα δώσω μερικά παραδείγματα που κάθε άλλο παρά εξαντλούν το θέμα.

Πρώτο: Άσκησε στα πλαίσια της ΕΟΚ το δικαίωμά μας στα πολιτικά θέματα να ασκούμε αρνησικυρία, δηλαδή βέτο. Έτσι δεν επιτρέ-

Ο Πρωθυπουργός περιτοχιζόμενος από τα μέλη του Ε.Γ. Π. Μόραλη, Κ. Λαλιώτη, Γ. Γεννηματά, Α. Τσοχατζόπουλο, Γ. Αλευρά, Γ. Χαλαμπίδου, Π. Αγγερινό και Α. Χριστοδουλόδη.

την επιβολή του στρατιωτικού νόμου στην Πολωνία. Παρά το γεγονός ότι σ' όλη αυτή τη διαδικασία η Ελλάδα —εάν εξαιρέσουμε τις ξένες επιρροές και διεισδύσεις, που ασφαλώς υπάρχουν— είναι ένα κίνημα πραγματικά επαναστατικό, εργατικό, αυτοδιαχειριστικό, βαθύτατα δημοκρατικό, με την έννοια της άμεσης δημοκρατίας. Είναι ένα κίνημα προς το οποίο αισθανόμαστε αλληλεγγύη. Ένα κίνημα που θα το πολεμούσαν με όλα τα μέσα εάν εμφανιζόταν σε κάποια δυτική καπιταλιστική χώρα, γιατί φυσικά θα διάβρωσε τις σχέσεις παραγωγής, πάνω στις οποίες στηρίζεται ο καπιταλισμός. Αλλά, παρά ταύτα, εμείς δεν εγκρίναμε τις κυρώσεις. Και δεν τις εγκρίναμε, πρώτα απ' όλα, γιατί είναι λίγο κωμικό για μία μικρή χώρα σαν τη δική μας να προχωρεί σε εμπάργκο απέναντι σε μια υπερδύναμη. Ο βαθύτερος λόγος είναι ότι η δλη υπόθεση ήταν τόσο φωνασκά ψεύτικη, κίβδηλη, ώστε να μην έχει κανείς, πραγματικά, το αίσθημα ότι μπορεί να συμμετάσχει σ' ένα κακόγουστο παιχνίδι. Γιατί εμείς, εδώ στην Ελλάδα, είχαμε μία έφταχρηνη δικτατορία. Και κανείς δεν κινητοποίησε, ούτε η Ουάσιγκτον, ούτε η Βόννη, ούτε το Λονδίνο, όλους τους μηχανισμούς για να καταδικαστεί η δικτατορία, για να επιβληθούν κυρώσεις απέναντι στην εφτάχρονη δικτατορία. Πώς να πείσεις τον Έλληνα ότι πραγματικά ενόσω με αυτό που λέμε, ότι οι κυρώσεις επιβάλλονται γιατί παραβιάστηκαν οι δημοκρατικοί θεσμοί, όταν δίπλα μας είναι η Τουρκία στην οποία γίνεται, κυριολεκτικά, γενοκτονία. Και πιστεύει ο κ. Τίτμενς, τον οποίο θα ακολουθούμε μεθαύριο, ότι υπεσχέθησαν οι στρατηγοί ότι θα υπάρξει μετάβαση στη δημοκρατία. Και μ' αυτή τη συγκινητική παρουσίαση θα χειροκροτήσουμε όλοι το καθεστώς του Έβρον!

Αλλά πέρα απ' αυτό το κίβδηλο σποχίο υπάρχει και κάτι άλλο. Η δλη υπόθεση της Πολωνίας από πλευράς Δύσης, κατασκευάζεται —δχι απ' όλες τις κυβερνήσεις, γιατί πολλές απ' αυτές σύρονται— βασικά για να δικαιολογήσει την άποψη των συνομιλητών της Γενεύης, για να δικαιώσει τα τεράστια προγράμματα εξοπλισμού και κυρίως πυρηνικού εξοπλισμού, τα οποία είναι υπ' αμύν στην Νατοϊκή αδεφότητα.

Θα ήθελα να σας πω ότι αυτή η θέση, η δική μας, δεν ήταν χωρίς κόστος και δεν ήταν χωρίς κινδύνους. Αλλά έχει ήδη αφήσει τα χνά-

ρια της. Και, ήδη, μπορώ να πω Δανία και Ολλανδία συμπλέον, αν δχι πλήρως, σε μεγάλο βαθμό με την Ελλάδα που είχε το θάρρος, πρώτη, να ανοίξει αυτό το δρόμο.

Στα πλαίσια της συνόδου των υπουργών Εθνικής Αμύνης, όπου πήγα σαν υπουργός Εθνικής Αμύνης, και έθεσα το θέμα ασφαλείας της χώρας μας από την τουρκική απειλή, αναγκάστηκε ν' ασκήσω το βέτο, το οποίο δικαιούμαστε, για να μην εκδοθεί οποιοδήποτε ανακοινωθέν εφόσον δεν θα αναφερότο ρητά στις θέσεις τις οποίες πήρε η Ελλάδα. Και αυτό συνέβη για πρώτη φορά, στην ιστορία του ΝΑΤΟ, σε 33 χρόνια. Αλλά, προχθές, στο Κολοράντο Σπρίνγκς, όπου είχαμε τη σύνοδο της Επιτροπής Πυρηνικού Σχεδιασμού του ΝΑΤΟ, δεν αποδεχθήκαμε το ανακοινωθέν.

Τα ανακοινωθέντα αυτά, κυκλοφορούν περίπου μία εβδομάδα πριν γίνει η σύνοδος, έτσι ώστε να είναι κανείς σε θέση να τα σχολιάσει. Για μας ήταν αδύνατο να τα σχολιάσουμε γιατί το δλο κείμενο άνηκε, σ' ένα άλλο κόσμο σκέψης και πολιτικής και καταθέσαμε το δικό μας κείμενο που αφορά τις δικές μας θέσεις για τους πυρηνικούς εξοπλισμούς, για την ύφεση, την ειρήνη, που δεν χρειάζεται

να τις επαναλάβω σε σας, τις ξέρετε.

Αλλά εκείνο που για πρώτη φορά και πάλι συνέβη, και το τονίζω, γιατί είναι κι αυτό ιστορικό γεγονός, είναι ότι καταχωρήθηκαν στα πρακτικά οι ελληνικές θέσεις κι ότι στην ανακοίνωση του Γενικού Γραμματέα, κ. Λούνς, αναφέρθηκε ότι η Ελλάδα διατύπωσε τις δικές της θέσεις.

Σας θυμίζω επίσης την επίσκεψη του Αραφάτ με την ευκαιρία της οποίας αναγνωρίσαμε την Οργάνωση για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης σαν τον νόμιμο εκπρόσωπο του Παλαιστινιακού Λαού και την περάσαμε στο καθεστώς της Διπλωματικής Αποστολής, που έχει όλα τα δικαιώματα κι όλα την προστασία που παρέχει το διπλωματικό άσυλο, γεγονός πάρα πολύ μεγάλης σημασίας για την πολιτική μας απέναντι στον Αραβικό λαό, το Αραβικό Έθνος, όπως λέγεται —και πρέπει να τονίσω, ότι ήταν πάρα πολύ δύσκολη απόφαση η υπερψήφιση στον Ο.Η.Ε., της πρότασης για κατάδικη του Ισραήλ και των Η.Π.Α., λόγω της στήριξης που δίνουν προς το Ισραήλ, για την προσαρμογή των υψωμάτων του Γκολάν. Ήταν το δόγμα, η κίνηση που μας καθιέρωσε στον Αραβικό κόσμο.

Η εξωτερική πολιτική

Θα ήθελα τώρα ν' αναφερθώ με λίγα λόγια στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής.

Βασικοί στρατηγικοί στόχοι για μας ήταν και είναι η κατοχύρωση και η κατοχύρωση της Εθνικής μας Ανεξαρτησίας. Όπως είναι και η προστασία της εδαφικής μας ακεραιότητας στα πλαίσια μιας ελληνικής πολυδιάστατης εξωτερικής και αμυντικής πολιτικής. Νομίζω πως υπάρχουν κρυστάλλινα δείγματα γραφής αυτής της νέας πολιτικής μέσα στους πέντε μήνες που πέρασαν. Και θα δώσω μερικά παραδείγματα που κάθε άλλο παρά εξαντλούν το θέμα.

Πρώτο: Άσκησε στα πλαίσια της ΕΟΚ το δικαίωμά μας στα πολιτικά θέματα να ασκούμε αρνησικυρία, δηλαδή βέτο. Έτσι δεν επιτρέ-

ψαμε την Έγκριση από τις χώρες της ΕΟΚ από τις κοινότητες της αποστολής εκστρατευτικού σώματος στο Σινά για την εφαρμογή της συμφωνίας του Κάμπ-Νταϊβιντ. Ήταν, ίσως, η πρώτη μας πράξη και είμαστε οι μόνοι στους δέκα που πήραμε αυτή τη θέση και πρέπει να σας τονίσω ότι η έκπληξη την οποία αντιμετώπισαν οι εταίροι μας, δεν μπορούσε εύκολα να περιγραφεί.

Και μπορεί να σταλούν, κι όπως στέλνονται τώρα και λέγονται ειρηνευτική δύναμη. Αλλά όχι με την ευλογία ή με την Έγκριση της Κοινότητας.

Δεύτερο: Δεν αποδεχθήκαμε κυρώσεις απέναντι στην Πολωνία και τη Σοβιετική Ένωση, παρά το γεγονός ότι κι εμείς ασκήσαμε κριτική για

Ο αγώνας της Κύπρου

Όπως γνωρίζετε, έχουμε προτείνει και προωθούμε με τις επισκέψεις που σε λίγο θα πραγματοποιηθούν, μία βαλκανική συμφωνία για απομνημοποίηση των Βαλκανίων με την ελπίδα ότι δλοι μας θα συμφωνήσουμε. Αλλά ταυτόχρονα, με τη θέση ότι θα προχωρήσουμε και σε μονομερή απομνημοποίησή μας. Όπως ακριβώς είναι και η θέση του Εργατικού Κόμματος της Αγγλίας στο Ι-διο θέμα.

Επισκέφθηκε την Κύπρο για να επιβεβαιώσει την συμπαράταξη του μητροπολιτικού κέντρου του ελληνισμού στον αγώνα του κυπριακού λαού για λευτεριά και ανεξαρτησία. Και ξεκίνησε ταυτόχρονα μία διαδικασία οδοιπορική για τη γνήσια διεθνοποίηση του Κυπριακού στα πλαίσια μιας νέας τοποθέτησης του προ-βλήματος.

Η νέα τοπότητα είναι τούτη. Πολύ απλή. Οι διανοητικές συνομιλίες ακόμη και υπό άριστες συνθήκες, δηλαδή χωρίς την παρουσία του κινδύνου στρατευμάτων κατοχής στο δρόμο, θα αφορούσαν εξωτερικές πτυχές του Κυπριακού προβλήματος, που αφορούν τις δύο κοινότητες. Αλλά δεν θα αφορούσαν το κρίσιμο πρόβλημα, το θέμα κλειδί, που είναι η εισβολή και κατοχή από ξένες στρατιωτικές δυνάμεις του 36.30ο του κυπριακού εδάφους.

Για μας, αυτό είναι το θέμα. Και δεν δεχόμαστε τη συνεχιζόμενη προσπάθεια των εταίρων μας ότι οι διανοητικές θα φέρουν λύση στο θέμα, με την παρουσία ξένων στρατευμάτων, στη λύση του Κυπριακού. Αυτό είναι το απλό μήνυμα που πρόκειται να περάσουμε στον διεθνή χώρο, που μέχρι τώρα είχε την άνεση να επιμένει μόνο στις διανοητικές, επειδή βέβαια τυχαίνει επικεφαλής αυτής της διαδικασίας να είναι ο Γενικός Γραμματέας του Ο.Η.Ε. Ξεχνώντας, όμως, ότι τα ψηφίσματα του ΟΗΕ δεν εξαντλούνται στις διανοητικές, αλλά περιέχουν σαφέστατα και ρητά την υποχρέωση της Τουρκίας να αποσύρει τα στρατεύματα κατοχής.

Θυμούνται τα Ήνωμένα Έθνη μόνο σ' ότι αφορά τις συνομιλίες των δύο κοινοτήτων και όχι σ' ότι αφορά το κρίσιμο, το πρόβλημα - κλειδί της Κύπρου.

Θα ήθελα να πω σχετικά με το ΝΑΤΟ, ότι η συμφωνία Ρότζερς έχει καταστεί ανεργός. Κι αυτό, απορρέει από τον συσχετισμό, ανάμεσά στην ίδρυση —αυτή ήταν υποχρέωση που ανέλαβε η Κυβέρνηση— Νατοϊκού στρατηγείου στη Λάρισα με την ταυτόχρονη ουσιαστική απόδοξη μιας συρρικνώσης της επιχειρησιακής ευθύνης της ελληνικής αεροπορίας στον έναεριο χώρο του Αιγαίου. Αυτό το θέμα δεν κινείται. Είναι στο ψυγείο.

Σε ότι αφορά τον εξοπλισμό των Ήνωμένων Δυνάμεων της χώρας, στόχος μας είναι η ανεξαρτησία και αναζητούμε εναλλακτικές πηγές για την προμήθεια πολεμικού υλικού εξοπλισμού. Όπως ταυτόχρονα προωθούμε με την μετατροπή της πολεμικής διανομής από έπισκευαστική στο να γίνει κατασκευαστική. Και πρέπει να σας πω ότι οι προοπτικές είναι άριστες.

Όλα αυτά τα οποία ανέφερα, μία επιλογή έκανα, πραγματοποιούνται από τη νέα κυβέρνηση παρά το γεγονός ότι ο υψυχρός πόλεμος δλο και έντείνεται. Και έντείνεται γιατί είναι σοφές ότι οι Ήνωμένες Πολιτείες δηλώνουν ότι η ύφεση έπείρεται στη Σοβιετική Ένωση να αναπτύξει υπεροπλία στους πυρηνικούς εξοπλισμούς και προχωρούν, προωθούν ένα πρόγραμμα ανάπτυξης πυρηνικών εξοπλισμών τεραστίων διαστάσεων. Και αυτό, σαφέστατα από το στόχο της εγκατάστασης στην Δυτ. Ευρώπη πυραύλων Πέρσινγκ 2 και Κρούζ.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα, είναι φυσικό να έντείνεται ο υψυχρός πόλεμος και να δημιουργούνται, δυστυχώς, α-κόμα και οι προϋποθέσεις για την έκρηξη ενός πυρηνικού πολέμου.

Δυό λόγια θα ήθελα να πω γι' αυτό. Ο μεγάλος κίνδυνος προέρχεται από δύο τεχνικά στοιχεία κι από ένα πολιτικό. Τα τεχνικά στοιχεία είναι τα εξής: Ότι τώρα οι πυραύλοι ε-

Συγκέντρωση από παλιότερη συνάντηση των στελεχών του ΠΑΣΟΚ.

Η 9η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

χουν τεράστια ακρίβεια. Είναι σέ θέση να πληθύνουν συγκεκριμένους στόχους. Έχει επικρατήσει λοιπόν η άποψη, λίγο - πολύ, —όχι έντελως, αλλά σέ μεγάλο τμήμα του κατεστημένου των 'Ηνωμένων Πολιτειών— ότι είναι δυνατόν, σ' ένα πόλεμο αύριο, να πληθύνουν τα στρατηγικά κέντρα της μίας υπερδύναμης από την άλλη υπερδύναμη χωρίς αυτό να έχει τεράστιες συνέπειες για τους πληθυσμούς. Δηλαδή εδώ έχουμε την έννοια ενός περιορισμένου πυρηνικού πολέμου, περιορισμένου με την έννοια ότι οι στόχοι είναι στρατηγικοί, στρατιωτικοί και όχι πληθυσμιακοί. Αυτό επιτρέπει να μιλάμε για την εφικτότητα, τώρα, ποτέ δεν τό έλεγαν, ενός πυρηνικού πολέμου. Μιλάμε μόνο για αποτροπή, δύναμη αποτροπής. Τώρα μιλάμε για τη δυνατότητα.

Υπάρχει κι ένα άλλο στοιχείο, το στοιχείο του ότι στερεά καύσιμα τώρα χρησιμοποιούνται σέ όρισμένες μορφές, όπως είναι στο Πέρισινγκ 2, τα οποία χρειάζονται μόνο 5' από τη στιγμή που θα πατήσει το κουμπι μέχρι την ώρα που θα χτυπήσει το στόχο της Σοβιετικής Ένωσης.

Σέ αντίδιαστολή με τους διηπειρωτικούς που απαιτούν δεκαπέντε λεπτά. Άλλα αυτή η αλλαγή, όπως βλέπεται, είναι ποιοτικά πάρα πολύ σημαντική. Τί ακριβώς κάνει κανείς και τί αποφάσεις μπορεί να πάρει μέσα σέ πέντε λεπτά.

Και υπάρχει το τρίτο. Υπάρχει η παρεξήγηση ότι εάν πράγματι εξοπλιστεί η Δυτική Ευρώπη με Πέρισινγκ και Κρούζ για να αντιμετωπίσει τα SS 20 των Σοβιετικών και την αναπτυσσόμενη σοβιετική αεροπορία, τότε ίσως μπορεί να περιοριστεί ο πόλεμος στην Ευρωπαϊκή ήπειρο. Και δεν θα είναι προς συμφέρον της Σοβιετικής Ένωσης να τον γενικεύσει. Θα πληθύνουν ήδη πολλά κέντρα της, γιατί να τον γενικεύσει; Και άρχίζει να περνά και αυτή η σκέψη, ότι θα είναι περιορισμένος ο πυρηνικός πόλεμος, μ' αυτήν την έννοια, στον ευρωπαϊκό χώρο.

Με αυτούς τους παραλογισμούς, κινείται σήμερα το θέμα των εξοπλισμών. Και είναι γι' αυτό, πιστεύω, πρώτιστο καθήκον και έργο ενός Σοσιαλιστικού Κινήματος που πιστεύει στην ειρήνη, που πιστεύει στην ανθρώπινη αξία, δηλαδή στην ανθρωπότητα, να συμμετάσχουμε ενεργά και να 'μαστε στην πρωτοπορία του κινήματος για την ειρήνη. Να μη λογαριάζουμε, ακριβώς, τί θα συμβεί αν αψηθεί η μειωθεί κατά κάτι, η δύναμη. Αυτό το παιχνίδι, θα βάλω τα Πέρισινγκ εάν δεν καταστρέφει —όχι μεταφέρει— τα SS 20. 'Η η ανάγκη με προσθήκες αντί με αφαιρέσεις. Αυτά όλα, για μας, είναι δευτερεύοντα. Για μας κάθε κίνηση, κάθε μονομερής κίνηση, είτε λέγεται μορατόριουμ είτε περιορισμός είτε μείωση, είναι θετική πράξη.

'Η Κοινή 'Αγορά

Θα ήθελα να πω, δύο - τρία γενικότερα πράγματα για την εξωτερική μας πολιτική. Πράγματι, άρνούμαστε την λογική του διαμοιρασμού του κόσμου σέ σφαίρες επιρροής. Δεν μπορούμε να θεωρούμε σαν βάση της πορείας μας, της λογικής μας έσσει, τις συμφωνίες της Γιάλτας και του Πότσδαμ. Και πιστεύουμε ότι στή πλαίσια αυτά, πρέπει και μες να συμβάλλουμε στην παγκόσμια υπόθεση της μείωσης των πυρηνικών και συμβατικών εξοπλισμών. Γιατί στο μέτρο που αυτό επιτυγχάνεται, σ' αυτό το μέτρο και μόνον, υπάρχουν και διαμοιράζονται οι δυνατότητες μείωσης της επιρροής των υπερδυνάμεων στον ευρωπαϊκό χώρο. Υπάρχουν οι δυνατότητες για μία πορεία ευρωπαϊκή. Και όταν λέω ευρωπαϊκή εννοώ και Δύση και Ανατολή. Πασχίζουμε ταυτόχρονα να συμβάλλουμε στή διαμόρφωση μίας νέας διεθνούς τάξης —κατά κύριο λόγο οικονομικής, δέχεται— με σχέσεις ισότητας, αυτονομίας, ανεξαρτησίας, ανάμεσα στις χώρες, καθώς και στην προώθηση του Νότου στον διάλογο Βορρά - Νότου.

Και για μας, η υπόθεση της ΕΟΚ είναι μία υπόθεση που περικλείει μέσα της βασικά τη σύγκρουση Βορρά και Νότου. Άλλα είναι ευρύτερη η σύγκρουση. 'Ολόκληρη η Ευρώπη σέ σχέση με την 'Αφρική είναι Βορράς και Νότος. Άλλα και μέσα στην Ευρώπη υπάρχει αυτή η πόλωση ανάμεσα στα συμφέροντα του Βορρά και τα συμφέροντα του Νότου. Επίσης, είναι η προσπάθεια να κατοχυρώσουμε την εθνική μας ανεξαρτησία μέσα στα πλαίσια του συσχετισμού δυνάμεων σήμερα σέ παγκόσμιο, ευρωπαϊκό, μεσογειακό και βαλκανικό επίπεδο. Πρέπει για κάθε κίνηση μας,

για να κατοχυρώσουμε την εθνική μας ανεξαρτησία, να λαβαίνουμε υπ' όψη ταυτόχρονα όλες τις επιπτώσεις της σέ παγκόσμιο, ευρωπαϊκό, μεσογειακό και βαλκανικό επίπεδο.

Και είναι γι' αυτό, μία πάρα πολύ πολύπλοκη δουλειά που απαιτεί αυτό που λέμε... ζυγαριά. Κάθε κίνηση πρέπει να είναι πολύ μετρημένη. Θα πρέπει ταυτόχρονα όμως, να μην αδρανήσουμε, σαν αποτέλεσμα της δυσσχέειας του προβλήματος. Θα πρέπει να κινηθούμε, κι αυτό καμμία φορά αποτελεί σχοινιοδασία. Πάντως, την παρούσα, συγκυρία έμεις δεν την αποδεχόμαστε μοιρολατρικά. 'Αντίθετα λειτουργούμε καταλυτικά, όσο μπορούμε, για νέες, θετικές, ισορροπίες. Και επιδιώκουμε πραγματικά αυτή τη γεωπολιτική θέση, που είναι τόσο δύσκολη για μας, πάντοτε ήταν, είμαστε στο σταυροδρόμι Βορρά - Νότου - Ανατολής - Δύσης. Αυτή τη δύσκολη γεωπολιτική θέση πρέπει να τη μετατρέψουμε σέ πλεονέκτημα, να την αξιοποιήσουμε, προς το συμφέρον του λαού και της χώρας. Αυτό σημαίνει, πολλές πρωτοβουλίες σύγχρονα πολυδιάστατες πρωτοβουλίες, ρεαλιστική πολιτική, αλλά αταλάντευτη κατεύθυνση. Πυξίδα μας είναι η εξασφάλιση της ανεξαρτησίας και της άκεραιότητας της χώρας. Είναι η συμβολή στην ύφεση και την ειρήνη. Γιατί χωρίς αυτά,

ούτε δημοκρατία, ούτε σοσιαλισμό πράκειται να οικοδομήσουμε στην Ελλάδα. Πρέπει να πω τούτο: ότι οι πολιτικές θέσεις που έχουμε πάρει σέ ευρωπαϊκό επίπεδο, έχουν ήδη επιφέρει αλλαγές κλίματος σέ πολλές κυβερνήσεις στην Ευρώπη. 'Η Ελλάδα έδειξε ότι όσο μικρή κι αν είναι μία χώρα, αν διαθέτει στα πλαίσια όρισμένων οργανισμών, τη δυνατότητα να πεί όχι, και έχει τη θέληση να πεί όχι —εκεί είναι η δυσκολία, τό όχι έχει συνέπειες— τότε μπορεί να επηρεάσει την πορεία των πραγμάτων. Ξέρουμε ότι είναι περιορισμένες οι δυνατότητές μας, αλλά είμαστε υποχρεωμένοι να ασκήσουμε όλες εκείνες τις πολιτικές που εξυπηρετούν τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα της χώρας μας και του λαού μας.

Τώρα, σέ ό,τι αφορά την Ε.Ο.Κ. δεν είπα σχεδόν τίποτα. 'Οπως ξέρετε επιδόθηκε από τον κ. Βάρφη ένα κείμενο τό οποίο δημοσιεύτηκε, πιστεύω, στον Τύπο, που αφορά μία σειρά από αυτό τό που λέμε ειδικές ρυθμίσεις. Αυτή είναι η σωστή φράση. Και τη Δευτέρα, θα έχω ενώ την εμβύθια να παρουσιάσω στο Συμβούλιο Κορυφής —στις Βρυξέλλες— την ελληνική θέση.

Όσον αφορά την ΕΟΚ, εξετάζουμε τη δυνατότητα διαμόρφωσης ειδικού καθεστώτος (ειδικών ρυθμίσεων) στον οικονομικό τομέα, διατηρώντας

'Η οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης

Δυό λόγια για την οικονομική πολιτική μας. 'Αναμφισβήτητα, είναι πολύ δύσκολο έργο, η άσκηση οικονομικής πολιτικής από μία νέα σοσιαλιστική κυβέρνηση στή πλαίσια μίας οικονομίας που χαρακτηρίζεται από χάος, από τεράστια έλλειμματα του δημόσιου προϋπολογισμού, αλλά και όλων σχεδόν των δημοσίων επιχειρήσεων από την ύπαρξη μίας άπληστης παραοικονομίας η οποία είναι πραγματικά τό κλειδί για την κατανόηση της ελληνικής οικονομίας. 'Αν έπρεπε να επισημάνουμε προσεκτικά την ταξική δομή της ελληνικής κοινωνίας, θα κάναμε μεγάλο λάθος να μέναμε στή στερεότυπα δηλ. να τα βάλουμε με τό διωχθέν και να σταματήσουμε εκεί. 'Ο διωχμένος έδω σέ μέτρο —και δεν μιλάω για τις πολυεθνικές— είναι Τράπεζες. Άλλα στην πραγματικότητα, η τάξη που καταρρέει να συγκεντρώνεται ένα απαράδεκτα μεγάλο τμήμα εθνικού εισοδήματος, είναι μία τάξη που θα την ονομάζαμε παρασιτική. Αυτή που στήριζε την παραοικονομία, μία όψη της οποίας είναι δέβεια, η φοροδιαφυγή, οι προμήθειες π.χ. για όλες τις αγορές που κάνει τό Δημόσιο από τό εξωτερικό, είναι τεραστίων διαστάσεων. Και έχουν διαμορφώσει ένα πολυπληθές κοινωνικό στρώμα με τεράστια ποσοστά παρανομίας αμοιβής, που προέρχονται από τις αγορές του Δημοσίου από τό εξωτερικό.

Μιλάμε για άπληθα ποσά με τά δικά μας μέτρα. Βέβαια, τό πώς θα τα έλγουμε, είναι άλλο θέμα. Άλλα πού να σάς πω ότι αυτό είναι κάτι που απασχολεί την Κυβέρνησή μας.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, σέ παγκόσμια κρίση και δική μας, ανέλαβε η σοσιαλιστική Κυβέρνηση. Και είναι φυσικό ότι μέσα σ' αυτά τά στενά πλαίσια, δοκιμάζεται η ενότητα και η συνοχή των δυνάμεων της 'Αλλαγής. Βασική εισοδηματική πολιτική τό έτους '82 ήταν η εννοική μεταχείριση των κατωτέρων εισοδηματικών στρωμάτων, όχι των μεσαίων τόσο πολύ και άσφαλώς όχι των ύψιστων. 'Η φορολογική πολιτική που ακολουθήσαμε έπανορθώνει κάπως για τις μεσαίες τάξεις την κατάσταση, αλλά δέβεια επιβάλλει σημαντικούς και νέους φόρους οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την μείωση του έλλειμματος και ταυτόχρονα για την πραγματοποίηση δαπανών σέ κοινωνικούς τομείς. Θα ήθελα να τονίσω κάτι πού δεν έχει τανιστεί στον Τύπο: ότι τό έλλειμμα που παραλάβαμε στό δημόσιο τομέα ήταν 350 δισ. 'Εμείς θα τό κατεβάσουμε κάτω από τόν άριθμό αυτό. Τό θέμα είναι τούτο, ότι εάν μιλάμε για τίμές 1982 τά 350 δισ. του 1981 δεν είναι 350. Νά πω πώς είναι 430. 'Αρα όταν λέμε ότι κρατήσαμε τό έλλειμμα κάτω από τό 350 έχουμε ήδη κάνει μία σχεδόν ηρωική πράξη. Είναι πολύ σημαντική η μείωση. 'Εδώ για μένα είναι τό κλειδί. 'Οπως ξέρετε, είμαστε μία χώρα πολύ στενά συνδεδεμένη μέσω εξαγωγών, εισαγωγών, κ.λπ. με τόν υπόλοιπο κόσμο. Δεν είμαστε 'Αλβανία. Είμαστε μία πάρα πολύ ανοιχτή οικονομία. 'Ο εξωτερικός τομέας όλη, παίζει μεγάλο ρόλο. Ταυτόχρονα είμαστε μία οικονομία πού, στή πλαίσια τά κλασικά δεν έχει κατοο-

θώσει να πληρώσει για τις εισαγωγές της με εξαγωγές. 'Η σχέση είναι περίπου 1:3. Και στηρίζομαστε έντελως για τό ίσοζύγιο πληρωμών, σέ άδελφους πόρους όπως είναι ο τουρισμός, όπως είναι οι επιταγές των μεταναστών, όπως είναι η έμπορική ναυτιλία. Και ό,τι μένει απ' αυτό καλύπτει μ' ένα συνδυασμό εισροής ξένου κεφαλαίου και τελικά δανεισμού από τόν διεθνή τραπεζικό μηχανισμό, από την παγκόσμια χρηματογορά. 'Αντιμετωπίζουμε δέβεια συρρίκνωση των πόρων από τη ναυτιλία, συρρίκνωση των πόρων από τούς μεταναστες, συρρίκνωση των πόρων από τόν τουρισμό. 'Οχι μόνον έμεις. Υπάρχει μία τεράστια παγκόσμια κρίση. Με τέσσερα εκατομμύρια π.χ. άνεργων στην Ευρώπη δεν περιμένεις πολλά από τόν τουρισμό κ.λπ. Κάτω από τις συνθήκες αυτές, 'Η Ελλάδα θα πρέπει να στηριχτεί αρκετά στόν εξωτερικό δανεισμό —όχι περισσό— από τόν πόν, αλλά τουλάχιστον σέ σόν πόν. Και εδώ ακριβώς είναι τό κλειδί της ιστορίας. 'Εάν η οικονομία σου δεν κριθεί φερέγγυα, με κάποια έννοια τό νοικοκύρη, θα αναγκασθείς να πας στό διεθνή νομισματικό ταμείο και να χτυπήσεις την πόρτα του. Και αυτοί θα σου δώσουν. Άλλα υπό τόν όρο πλέον, ότι αυτοί θα επιβάλλουν —εκείνοι σέ σένα— την οικονομική πολιτική της Κυβέρνησής σου. Και αυτό σημαίνει: τέρμα στό σοσιαλιστικό πείραμα. Και γι' αυτό είπαμε ότι έμεις θα είμαστε νοικοκύρηδες για να διατηρήσουμε και να εδραιώσουμε την ανεξαρτησία μας. Στό μεταξύ, δέβεια, υπάρχουν κι άλλα δυνατότητες που εκμεταλλευόμαστε, στις όποιες ελπίζουμε. Άλλα ήθελα να δώσω αυτή τη βασική έξληγηση. 'Οτι για μας, ταυτόχρονα, η αναδιανομή του εισοδήματος, μέσω εισοδηματικής και φορολογικής πολιτικής, η κατανομή των δαπανών του Δημοσίου προς όφελος των ασθενέστερων περιοχών και τάξεων της χώρας μας και η εδραίωση της οικονομικής σταθερότητας σαν όρος ανεξαρτησίας, αυτά ήταν οι τρείς στόχοι, οι τρείς άξονες όπως λέμε, γύρω από τούς όποιους διαμορφώσαμε οικονομική πολιτική.

Τώρα θα αναφερθώ σέ δύο - τρία πρόσθετα θέματα:

Ξεκίνησαμε από τό πρόβλημα της ενότητας και συνοχής του λαϊκού κινήματος, των δυνάμεων της 'Αλλαγής. Και γι' αυτό πραγματικά, πιστεύω, πώς είναι απαραίτητο να δώσουμε για να διαμορφώσουμε ένα πλαίσιο μακρόπνοης αλληλεγγύης και κοινής στάσης. 'Απ' τόν άγρότη και τόν εργάτη μέχρι τόν μικρομεσαίο. Χρειάζεται ένα πολύ πλατύ μέτωπο δυνάμεων 'Αλλαγής.

Και θα πρέπει επίσης να μπορούμε να περάσουμε τό μήνυμά μας στόν εργατικό, διανοητικό και άγροτικό συνδικαλισμό. Ποιό είναι τό μήνυμα: 'Εμείς, θα στηρίζουμε τό συνδικαλιστικό κίνημα, θα τό κατοχυρώσουμε θεσμικά. Μόλις σήμερα μιλούσα με τόν κ. Κακλαμάνη για τόν θεσμικό νόμο πού θα καταργήσει τόν 330. Τό ίδιο θα συμβεί με τούς άγροτικούς συλλόγους. Κατοχυρώνουμε και καθιερώνουμε τη δύναμη του συνδικαλισμού, με ταυτόχρονα θα πρέπει ο συνδικαλισμός —αν είναι πολιτικο-

τήν πλήρη αυτονομία στόν πολιτικό τομέα. 'Από την έκβαση των συνομιλιών θα εξαρτηθεί η παραπέρα πορεία. Αυτά σ' ό,τι αφορά τόν οικονομικό τομέα. Σέ ό,τι αφορά την πολιτική συνεργασία πρέπει να σάς είναι σαφές ότι 'Η Ελλάδα, έμεις, η Κυβέρνηση αυτή, έχει πλήρως άσκησει τό δικαίωμα του VETO.

'Η πορεία μας σέ σχέση λοιπόν με την ΕΟΚ είναι τώρα σέ μία ανάπτυξη. Μέσα σέ πολύ λίγο χρόνο —πιστεύω ένα με δύο μήνες— θα έχει καταστεί σαφές εάν πράγματι μπορούν να παρασχεθούν από την ΕΟΚ εκείνες οι δυνατότητες πού να μας έπιτρώουν να πορευθούμε χωρίς να ζημιώσουμε την εθνική μας οικονομία.

Όπως γνωρίζετε, επίσης, όσοι άσχο λείπτε και λίγο με τό θέμα, είναι ότι έχουμε παραβεί μία μεγάλη σειρά από κανόνες της ΕΟΚ. Κι όταν στό Κιλελέρο είπα, ότι έμεις θα δώσουμε τίμες πού θα καλύπτουν τό κόστος παραγωγής είτε τό δέλουν οι Βρυξέλλες είτε όχι, τό έννοούσα. Βεβαίως, την ακριβή μορφή πού θα πάρουν αυτές οι παραχές δεν τις προσδιόρισα, αλλά έκείνο πού προσδιόριζα είναι ότι τό εισόδημά τους θα είναι εισόδημα πού θα ανταποκρίνεται στό κόστος παραγωγής σόν ένα λογικό κέρδος. Αυτή τη δέσμευση την έχουμε.

ποιημένος και όχι κομματικοποιημένος— να ξέρετε τά όρια των διεκδικήσεων από συγκεκριμένο πρόβλημα. Άλλα αυτό είναι έργο του Κινήματος. Και όχι τόσο της Κυβέρνησης. Για να μην υπάρξουν επικίνδυνοι κραδασμοί στό πολιτικοοικονομικό πρόγραμμα της 'Αλλαγής, πρέπει να υπάρξει συνείδηση και γνώση και άθροισ. Ποιές δυσίες πρέπει να κάνουμε προσέκaira για να διασφαλίσουμε την έξοδο από την κρίση πού είναι προϋπόθεση για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων μας; Θα έλεγα ότι ο προϋπολογισμός του 1982 είναι ενδιαφέρον κείμενο, γιατί συμπυκνώνει τις έντονες αντιθέσεις ανάμεσα στό σεληνιακό τοπίο πού παραλάβαμε με τούς αναπτυξιακούς και κοινωνικούς στόχους του Κινήματος μας.

Θα πω δύο - τρία λόγια, για τις σχέσεις παραγωγής. Είναι σαφές ό,τι για αρκετό χρονικό διάστημα, σ' αυτή την πορεία, θα υπάρξουν διαφορετικές μορφές σχέσεων παραγωγής πού θα συμβιβάσουν. Και μάλιστα θα υπάρξει και ανταγωνισμός, θα 'λεγα ανάμεσα σέ δομές τέτοιες. Θα αναφέρω μόνον μερικά παραδείγματα όχι για να αναλύσω, αλλά για να βοηθήσω στην κατανόηση του θέματος. Στόν ιδιωτικό τομέα, επιδιώκουμε:

Την πάταξη της παραοικονομίας. Αυτός είναι πολύ σημαντικός στόχος. Φοροδιαφυγή, προμήθεια, αεριτζήδες, άετονύχηδες.

Τόν έλεγχο των μονοπωλίων και των πολυεθνικών σέ κρίσιμες πτυχές της λειτουργίας τους και ιδιαίτερα σέ ό,τι αφορά υπερτιμολογήσεις, υποτιμολογήσεις, δηλαδή την παράνομη εξαγωγή συναλλαγμάτων. Μία μεγάλη πηγή διαρροής συναλλαγμάτων είναι οι πολυεθνικές.

Θα προσπαθήσουμε με την πιστωτική μας πολιτική να τονώσουμε τις παραγωγικές επενδύσεις και όχι τις κερδοσκοπικές χρησιμοποιήσεις των πιστώσεων.

Και δέβεια έχουμε πάρει θέση ό,τι θα ενισχύσουμε τούς μικρομεσαίους πού ίσως με την πάροδο του χρόνου κατορθώσουμε να τούς συνδέσουμε και μεταξύ τους με διάφορες συνεταιριστικές μορφές.

Σέ ό,τι αφορά τις ιδιωτικές επιχειρήσεις πού έχουν στρατηγική σημασία, γι' αυτές πού έχουμε πεί πώς θα κοινωνικοποιήσουμε στό πρόγραμμά μας, στή φάση αυτή περιορίζομαστε στή διαμόρφωση εποπτικών συμβουλίων έξω από την επιχείρηση, πάνω στή την επιχείρηση, πού όμως έχουν σνύνθεση, πού περιλαμβάνει τούς εργαζόμενους, τούς διοικητικούς υπαλλήλους της εταιρείας, την Τοπική Αυτοδιοίκηση και εκπρόσωπο του όργανου προγραμματισμού της χώρας. 'Ετσι ώστε να εντάσσεται η πορεία τους στό εθνικό πρόγραμμα. 'Αν υποθέσουμε πώς για κάποιο λόγο θέλουμε να τις κοινωνικοποιήσουμε με την έννοια της εξαγοράς, σύμφωνα με τό Σύνταγμα μας είμαστε υποχρεωμένοι να καταβάλλουμε την αξία της εταιρείας πού έθνικοποιείται, πλήρως, σέ ένα μισο χρόνο. Δεν υπάρχει δυνατότητα για όμολογα κ.ά. Πρέπει να δοθεί ρευστό μέσα σ' ένα μισο χρόνο.

Υπάρχει τώρα μία άλλη κατηγορία εταιρειών επιχειρήσεων πού τις

λέμε προβληματικές ενώ είναι υπερ-χρεωμένες αλλά διώσιμες. Και εδώ πρόκειται να ιδρύσουμε έναν κοινωνικό φορέα πού θα συνδέεται πιθανότατα με την ΕΤΒΑ και ό οποίος μετά τη μετοχοποίηση των δανείων θα αναλάβει δέβεια έμμεσα τη διοίκηση αυτών των επιχειρήσεων με διοικητική συμβούλια. Είναι σαφές, ό,τι σ' αυτές τις επιχειρήσεις υπάρχουν δυνατότητες πειραματισμού με κοινωνικές μορφές, αυτοδιαχείρισης, έντονης συμμετοχής των εργαζόμενων στά Δ.Σ. Υπάρχει επίσης η κατηγορία δημοτικών επιχειρήσεων πού ελπίζουμε ότι θα πάρουν σάρκα και όστά με την πολιτική άποκέντρωση πού ακολουθούμε και με την σημασία πού αποδίδουμε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Και υπάρχει δέβεια τό μέγα και κρίσιμο θέμα πού είναι ο άγροτο-δημοκρατικός συνεταιρισμός πού θα μπορέσει στούς κόλπους του να συμπεριλάβει όχι μόνο την άγροτική παραγωγή αλλά και ένα σημαντικό τμήμα της δημοκρατικής παραγωγής της χώρας. Είναι ίσως η πιο σημαντική μορφή νέων παραγωγικών σχέσεων, πού θα προσδώσουμε.

'Εχουμε μιλήσει πάντοτε για οικονομικό προγραμματισμό ανάπτυξης. Και δέβεια ο κ. Λάλαρης και τό υπουργείο Συντονισμού έχουν έπιμνηστική αυτό τό μεγάλο και δύσκολο έργο, σέ συνεργασία, φυσικά, με όλους τούς άλλους τομείς. Άλλα για μας, έκείνο πού πρέπει να τονισθεί είναι ότι υπάρχει ειδοποιός διαφορά από άλλους τύπους προγραμματισμού και αυτή η ειδοποιός διαφορά είναι η ενεργός συμμετοχή του λαού στή διαμόρφωση του προγράμματος. Αυτό σημαίνει, ότι τώρα, τα Νομαρχιακά Συμβούλια πρέπει να παίζουν τό ρόλο τους. Αυτό σημαίνει ότι οι 'Αναπτυξιακές Επιτροπές Βάσης θα πρέπει ν' άρχίσουν να γίνουν πιο πραγματικές. Αυτό σημαίνει ότι εδώ υπάρχει στίβος λαμπρός και κρίσιμος για την όργανωση, για τό Κίνημα.

'Ο ρόλος του Κινήματος

Τό Κίνημα μπορεί και πρέπει να παίξει άποφασιστικό ρόλο στην κινητοποίηση της βάσης και την καθοδήγηση της, στή διαμόρφωση του προγράμματος και στην ύλοποίησή του. 'Εάν παραμείνουμε, όπως και οι προκάτοχοι προγραμματιστές, με την έννοια ότι θα δγάζουμε έναν τόμο, πού θα λέει απ' έξω 1983—1987 και θα τόν πάμε στή Βουλή να τόν ψηφίσουν θα έχουμε κατορθώσει λίγα εάν δεν έχουμε κινητοποιήσει όλο τό λαϊκό δυναμικό. Αυτό σημαίνει ότι εδώ υπάρχει ένας μεγάλος λειτουργικός στόχος για τό κίνημά μας, πού θα δώσει ουσιαστική ισχύ πάνω στην πορεία της οικονομίας και της κοινωνίας.

Γιατί, για μένα, ο ρόλος της όργανωσης είναι κρίσιμος. Αυτό δεν είναι μία λέξη πού λέω για να είμαστε όλοι χαρούμενοι. Πιστεύω ειλικρινά ότι εάν έμεις δεν κατορθώσουμε όχι μόνο να μεγαλώσουμε, με επεκτείνουμε την όργανωση, αλλά και να την δυναμώσουμε στελεχιακά και λειτουργικά, τελικά δεν θα έχουμε προσφέρει πολλά. 'Η μόνη μεγάλη έγγυηση είναι η ανάπτυξη ενός γεροδεμένου, σφιχτοδεμένου, ιδεολογικά ξεκαθαρισμένου κινήματος πού να δουλεύει άμεσα, όπως λέμε, πάλι, δίπλα, μαζί με τό λαό...

Από 'κειά θα θυγούν και οι νέοι θεσμοί, και θα ξεπηδήσουν και νέες μορφές παραγωγικών σχέσεων. Άλλα η όργανωση έχει και έναν άλλο σημαντικό ρόλο. Μιλήσαμε τώρα για κινητοποίηση στή πλαίσια προγραμματισμού. Προσθέτω ότι είναι πάρα πολύ σημαντική η πληροφόρηση από την βάση πού τά πάνω, πού την Κ.Ε., τό Ε.Γ., την Κυβέρνηση. Ποιό είναι τό λαϊκό κλίμα, πού πάμε καλά, πού δεν πάμε καλά, τί περιμένουν από μας, γιατί περιμένουν αυτά κι ό,τι άλλα. Ταυτόχρονα, έχει ένα έργο διαφώτισης. Κάθε 'Υπουργός, κάθε 'Υπουργείο πρέπει να διαθέτει έναν μηχανισμό διαφώτισης. Περνάει νομοσχέδια, βγάζουμε διοικητικές αποφάσεις. Αυτό πρέπει να εξηγηθεί, να περάσει στή βάση, να δικαιολογηθεί. Θεωρώ απαραίτητο, να έχετε πλήρη γνώση ό,τε να μπορείτε να περνάτε στή βάση στην όργανωση μας και πέρα απ' την όργανωση στο λαό, την πολιτική μας. Ποιά είναι. Και αν δεν πάει καλά να την επανεξετάσουμε. Γι' αυτό, για μένα, —κι έτσι τελειώνω— τό δυνάμωμα της όργάνωσης είναι προϋπόθεση για την έπιτυχία του έργου της 'Αλλαγής.

Η 9Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

Σ' όλη τη χώρα τίποτα και πουθενά ΔΕΝ μπορεί να μείνει φθαρμένο, άναλλοίωτο και άπολιθωμένο. Τα πάντα είναι ανάγκη —είναι όρος επιβίωσης του "Εθνους και του Λαού μας— να μπουδ στην τροχιά της 'Ελπίδας, της δημιουργίας και της 'Αλλαγής, αποκτώντας κίνηση, επαναπροσδιορισμό και μετασχηματισμό.

Διεθνείς σχέσεις και προσανατολισμοί, οικονομική δομή, κοινωνικές σχέσεις, δημοκρατικοί θεσμοί και πολιτιστικές αξίες άπαγκιστρώνονται από τη λογική και το συμφέρον της ντόπιας και ξένης όλιγαρχίας. Βρίσκουν το νέο περιεχόμενό τους με έπικεντρο την ΕΛΛΑΔΑ, τον ΛΑΟ και τον ΑΝΘΡΩΠΟ, ύποτάσσοντας τις Συμμαχίες στο ΕΘΝΟΣ, την Ιδιωτική κερδοσκοπία στις κοινωνικές ανάγκες και τον κοινωνικό έλεγχο, τον αυταρχισμό στο ριζικό έκδημοκρατισμό, την άλλοτρίωση στη συμμετοχή και την αυτόδιαχείριση.

Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ και Πρωθυπουργός Α. Γ. Παπανδρέου χαιρετίζει την έναρξη των εργασιών της Κεντρικής Έπιτροπής του ΠΑΣΟΚ.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ

Γύρισαμε την πλάτη στο χθές, που δυστυχώς είχε μια συνεχόμενη διάρκεια 4 δεκαετιών.

Σήμερα στρέφουμε το πρόσωπό μας προς το αύριο, που είναι ταυτισμένο με το όραμά μας για ένα "Εθνος ανεξάρτητο, Δυνατό και άκέραιο, για μια κοινωνία χωρίς εκμετάλλευση και χωρίς άλλοτρίωση για μια ζωή με χαμόγελο, χωρίς πολέμους και δίχως άγχος.

Το κενό ανάμεσα στο χθές και στο αύριο καλύπτεται με την πραγματικότητα του σήμερα. Μια πραγματικότητα στιγμιαισθημένη με την άρνητική κληρονομιά που παραλάβαμε. Μια πραγματικότητα που ΔΕΝ είναι δυνατό να αποδεχτούμε σαν τελεσμένη αναλαμβάνοντας την ώριμοποίηση και τη διαχείρισή της ΑΛΛΑ μέσα από αγώνες να την ΑΛΛΑΞΟΥΜΕ ΡΙΖΙΚΑ.

Ξεις βγαίνουν από το περιβώριο, την παραποίηση, τη φθορά και την κηδεμονία και σηματοδοτούν την πορεία και τον αγώνα ενός "Εθνους και ενός λαού.

Είναι νίκη ενός αφυπνισμένου πολιτισμού και πνεύματος πάνω στην άλλοτρίωση και την παραποιημένη δυνατότητα. "Ενός πολιτισμού και πνεύματος, που μέσα από μια "Ελληνική - κεντρική δυναμική δημιουργία ανοιχτή και κριτική στα διεθνή ρεύματα και αξίες, διαμορφώνει μια πρωτοποριακή "Εθνικολογική συνείδηση. Αυτή η συνείδηση δεν ύποτάσσεται και δεν μιμείται άνευ όρων τα ξένα πρότυπα ΑΛΛΑ αναζητεί μια

σύγχρονη ταυτότητα δεμένη με τις παραδόσεις αλλά ταυτόχρονα προσηλωμένη και σύμφωνη με τις απαιτήσεις και τις ανάγκες των καιρών μας.

Τέλος, είναι νίκη της ριζικής ανανέωσης στο ύψος, τη μορφή, το περιεχόμενο και στα φυσικά πρόσωπα της διακυβέρνησης. Νέοι και άφθαρτοι άνθρωποι συγκροτούν έναν καινούργιο τύπο πολιτικών στελεχών με πείρα και παρών στους πολιτικούς και συνδικαλιστικούς αγώνες, με κοινωνική καταξίωση, με κομματική προσφορά. Αυτή η διαδικασία ανάδειξης υπερβαίνει τη γνώριμη μέθοδο της κληρονομικής διαδοχής και του πελατειακού συστήματος.

η παγκόσμια «τάξη πραγμάτων» βρίσκεται σε μια συνεχή και αυξανόμενη ρευστότητα και τις κοινωνικο-οικονομικά συστήματα κλυδωνίζοντας, το ΠΑΣΟΚ στέκεται όρθιο και αναπτύσσεται. Σε μια εποχή όπου τα πολιτικά έποικοδομήματα άμφισβητούνται, κείμενα γραφών άπορίπτονται και κλασικές αναλύσεις αναθεωρούνται — το ΠΑΣΟΚ έδωσε και δίνει τη ΔΙΚΗ του γόνιμη συμβολή στη χαμένη ταυτότητα και στην αναζήτηση των δημοκρατικών και προοδευτικών δυνάμεων.

Πρέπει να ξαναδιαβάσουμε με προσοχή παλιά και νέα μέλη τη Διακήρυξη της 3ης Σεπτεμβρίου να σκύψουμε στην πηγή και να δρούμε το στίγμα και το νήμα μας. Μιλήσαμε και συνεχίζουμε να μιλάμε με παρηγορία για "Ανεξαρτησία, "Ακεραιότητα, άρνηση των ψυχροπολεμικών μπλόκ, Ειρήνη. Μιλήσαμε και μιλάμε για λαϊκή Κυριαρχία, Κοινωνική Χειραφέτηση, "Απελευθέρωση των μη προνομιούχων για Σοσιαλιστικό Μετασχηματισμό με Κοινωνικοποίηση, "Ελευθερία, πλουραλισμό, άποκέντρωση, συμμετοχή και αυτόδιαχείριση.

Α. 'Η σημασία και το νόημα τών εκλογών

1. Οι πρώτοι 5 μήνες της Κυβερνητικής θητείας του ΠΑΣΟΚ, μεσολάβησαν από πράξεις, έπιλογές, γεγονότα και πρωτοβουλίες, αποτελούν ένα άποκαλυπτικό και χειροπιαστό δείγμα πολιτικής γραμμής. "Ενα δείγμα γραμμής που εγγυάται μια σταθερή και αταλάντευτη πορεία με σιγουριά με συνέπεια και με αίσιοδοξία. "Η άλλαγή πιά δεν είναι μια ούτοπική έπιθυμία, μια άοριστη ύπόσχεση, είναι ανέκφραστο πόθος. "Η άλλαγή πιά σαν μια αναπόσπαστη αναγεννητική διαδικασία έθνικου επαναπροσδιορισμού, θεσμικών τομών και δομικών μετασχηματισμών, διαθέτει και εμείς και έργο.

Με άφετηρία την 18η του 'Οκτώβρη του 1981 όλοι μας δίνουμε μια πρωτόφαντη και κοσμογονική φάση, που την εξέλιξη της μέρα με τη μέρα τόσο συλλογικά όσο και άτομικά δοκιμάζουμε, κρίνουμε αλλά και σημαντικά έπηρεάζουμε.

2. Σ' αυτή την ήμερομηνία ο "Ελληνικός λαός έδωσε το δικό του παρών στο ραντεβού με την Ιστορία. Διατύπωσε με ώριμότητα και σαφήνεια την κατάφασή του —το ΜΕΓΑΛΟ ΝΑΙ— στην πολιτική της "Αλλαγής και την άρνησή του —το Μεγάλο ΟΧΙ— στην πολιτική της Δεξιάς. "Η νικηφόρα έκβαση της κορυφαίας πολιτικής αναμέτρησης δικαίωσε το δράμα και τους αγώνες γενιών και γενιών. "Οριστικοποίησε επί τέλους το ΤΕΛΟΣ της μονοκρατορίας της ΔΕΞΙΑΣ και μαζί της την έξαρτηση, τον αυταρχισμό και τις αντιλαϊκές έπιλογές της. Ταυτόχρονα ΑΝΟΙΞΕ το δρόμο για μια "Ελλάδα "Ανεξάρτητη, Δημοκρατική και Σοσιαλιστική. Τα άποτελέσματα τών εκλογών ΔΕΝ είναι τυχαία, αλλά άποτελούν μια άσφαλή και έγκυρη καταγραφή χρόνιων πολιτικών διεργασιών και κοινωνικών διαφοροποιήσεων στον προσανατολισμό και στη συνείδηση του "Ελληνικού Λαού.

Τά έκλογικά ποσοστά και κατ' έκτακση η άναδιάταξη τών πολιτι-

κών δυνάμεων συμπυκνώνουν το περιεχόμενο και την ένταση της πολιτικής και κοινωνικής διαμάχης της προηγούμενης περιόδου.

Για πρώτη φορά μετά από πολλές δεκαετίες —μέσα από την ταύτιση του συμφέροντος και της έπιθυμίας των λαϊκών μαζών με την έκφασή τους— η συντριπτική κοινωνική πλειοψηφία τών μη προνομιούχων με καταλύτη και φορέα το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έγινε πλειοψηφία πολιτική.

3. Το 48,5ο) και η ισχυρή αυτόδυναμη Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ άποτελεί ένα δεδομένο άξεπέραστο χωρίς προηγούμενο και χωρίς παράλληλη σύγκριση στον έθνικ και διεθνή χώρο. Για τούτο είναι αναγκαίο να άποκρυπτογραφηθεί η βαθύτερη σημασία της νίκης τών λαϊκών δυνάμεων, που είναι μια νίκη πολυδιάστατη.

Είναι νίκη έθνικη γιατί η "Ελλάδα διεκδικεί και έπανακτά την άπόλυτη κυριαρχία και άνεξαρτησία στη φωνή της, στα δικαιώματά της, στις κινήσεις της. Για πρώτη φορά με τη στάση της διαμορφώνει νέους συσχετισμούς και μια νέα δυναμική στη Μεσόγειο, στην Εύρώπη, στον κόσμο όλο.

Είναι νίκη πολιτική, γιατί ο Κυβερνητικός λόγος και η εξουσία άρθρώνεται από ένα δημοκρατικό, άυθεντικό και γνήσιο λαϊκό φορέα, μετατοπίζοντας και ανατρέποντας παλιές παγιωμένες κομματικές Ισορροπίες και συσχετισμούς.

Είναι νίκη κοινωνική γιατί νέες κοινωνικές δυνάμεις οι έκμεταλλευόμενοι και μη προνομιούχοι "Ελληνες —οι πιο ζωντανές στον τόπο μας, αυτές που μοχθούν, παράγουν και δημιουργούν— καταλαμβάνουν το πολιτικό προσκήνιο. Διαμορφώνουν νέα σχέση με την πολιτική και αναγορεύονται μέσα από την ένεργητική τους συμμετοχή σε Ιστορικά ύποκείμενα της άλλαγής.

Είναι νίκη ιδεολογική, γιατί η "Ανεξαρτησία, η Δημοκρατία και ο Σοσιαλισμός σαν Ιδέες, στόχοι και πρά-

Β. 'Αναπενάληπτο πείραμα. 'Αλλαγή — Εύθύνη

4. Ο Λαός μέσα από τη νίκη του ΠΑΣΟΚ γύρισε μια παλιά σελίδα με μίζερο παρελθόν, "Ανοιξε ένα νέο όριζοντα για την κοινωνία του μέλλοντος.

"Εχουμε αναλάβει και έπωμιστεί την εύθύνη για ένα άνεπανάληπτο πείραμα σοσιαλιστικής άλλαγής σε μια περιφερειακή χώρα, που η έπικαιρότητά του προέκυψε με δημοκρατικά μέσα. Το έγχεσίμας μας έχει πρόσθετες δυσκολίες γιατί συμπορεύεται με τη διεθνή ένταση και την άναβίωση του ψυχρού πολέμου, με τη βαθεία και παρατεταμένη οικονομική κρίση, με μια 40χρονη θεσμική "εγκύκλιση" και άναχρονιστικότητα και τέλος με τα σωδινιστικά κηρύγματα και τις έπεκτατικές βλέψεις της άρχουσας τάξης της Τουρκίας.

Για μίας ΔΕΝ πρέπει να υπάρχει και να ισχύει το κλασικό δίλημμα άνάμεσα στην έπιτυχία και την άποτυχία. "Εμείς ΔΕΝ έχουμε δικαίωμα να άποτύχουμε. Ο δρόμος μας είναι δρόμος χωρίς έπιστροφή. "Η εύθύνη η δική μας άπέναντι στην Ιστορία, το "Εθνος και το Λαό είναι τεράστια.

"Υπάρχουν εύλογα έρωτήματα και σκέψεις. Γιατί η άλλαγή έγινε τώρα; Γιατί έγινε κύρια μέσα από το ΠΑΣΟΚ και όχι από άλλους; Μέσα στην προσπάθειά μας να δώσουμε μια άξιόπιστη άπάντηση διαπιστώνουμε ότι δεν υπάρχουν συνταγές έτοιμες και προκατασκευασμένες δόγματα άραχνιασμένα. Διαπιστώνουμε μια πρωτοτυπία, μια ίδιομορφία, μια μοναδικότητα. "Εχουμε την αίσθηση και τη σιγουριά ότι άνιχνεύουμε, άνοίγουμε και περπατάμε ένα δρόμο "Ελληνικό, που είναι άρρηκτα δεμένος με τη φύση, το χαρακτήρα της κοινωνίας μας καθώς και με την Ιστορική διαδρομή, τη γνώση

και την πείρα τών πολιτικών μας δυνάμεων.

5. Στα 7 χρόνια της ζωής, του άγώνα και της δημιουργίας μας, διαθέτουμε μια συνέχεια και συνέπεια στη στρατηγική, τους στόχους και στη δράση μας.

Το 1974 το ΠΑΣΟΚ ήταν ο μόνος πολιτικός φορέας που άρνήθηκε τον καθορισμό της φυσιογνωμίας και της δράσης του στις μυθοποιημένες άντικειμενικές συνθήκες της στιγμής. "Αμφισβήτησε ριζικά την ιδεολογική κυριαρχία τόσο τών συντηρητικών, φιλελεύθερων δυνάμεων όσο και της παραδοσιακής "Αριστεράς.

Για να μην προχωρήσουμε και να μην ένωματωθούμε στην εύνοχιστική λογική του πολιτικού ρεαλισμού, τών όριακών αντιπαράθεσεων και για να μην άπαθήσουμε τη συνολική ρήξη προτάσαμε ένα δραματικό πρότυπο — ένα ριζοσπαστικό σχέδιο για το "Εθνος και την Κοινωνία. "Εμείς, τότε, με πλήρη συνείδηση τών εύθυνών μας πέρα από το τακτικό έπιπλο της στιγμής ΠΡΟΤΑΞΑΜΕ στρατηγικά το κοινωνικά άναγκαίο και το ιδεολογικά έπιθυμητό. Είχαμε πλήρη έπίγνωση τών έπιλογών μας και της έπιπτώσής τους. "Αν και κατηγορηθήκαμε για ούτοπιστές έμεις είμασταν σίγουροι ότι το ΠΑΣΟΚ σαν πραγματικότητα, σαν δράμα, σαν δυναμική —και μέσα στη συγκεκριμένη στιγμή αλλά και μέσα στις όρατες εξέλιξεις— ΔΕΝ ήταν χίμαιρα.

Βλέπαμε μπροστά και σφυρηλατούσαμε με έπιμονή και ύπομονή τη μοναδική διαχειριστική λύση στην πολύμορφη κρίση, που μάστιζε τον τόπο μας.

6. Σε μια κρίσιμη Ιστορική καμπή για τη χώρα μας, τη Μεσόγειο, την Εύρώπη και τον Κόσμο όλο — όπου

Γ. Σύντομη πολιτική άναδρομή. 'Αναγκαία συμπεράσματα

7. "Εδώ θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε μια για πάντα ότι η γέννηση, η πορεία και άνοδος του ΠΑΣΟΚ δεν όφείλεται σε μια διαδικασία σκοτεινή, έφημερη και ξεκομμένη από την ταξική πάλη.

"Η άνάδειξη του ΠΑΣΟΚ έντοπίζεται βαθιά μέσα στις διαδικασίες άλλαγής κατά τις άντιθέσεις του καπιταλιστικού συστήματος στην "Ελλάδα και άποτελεί καπνό της κοινωνικής εξέλιξης και πολιτικής ώριμησης τών λαϊκών δυνάμεων. Το ΠΑΣΟΚ σαν κίνηση με δυναμική προοπτική έnsάρκωσε μια άνεπανάληπτη λαογέννητη μαζική πρωτοβουλία και άθληση. Σαν κίνηση με αυτόνομο ιδεολογικό λόγο συνταύτισε τη στρατηγική του με την Ιστορική άναγκαιότητα για ριζική άλλαγή στις σημερινές πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές δομές και σχέσεις. Με την ίδρυσή του έγινε πόλος δυναμικής συσπείρωσης πλατειών λαϊκών στρωμάτων με διαφορετική κομματική καταγωγή αλλά με μια σταθερή φορά κοινωνικής συμμόρφωσης και πολιτικής σύγκλισης. Τό

Η 9Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

Δ. 'Η πορεία μετάβασης στο Σοσιαλισμό και οι ενδιάμεσοι στόχοι

12. Οι 150 μέρες της κυβερνητικής μας θητείας έχουν δημιουργήσει γενικά ένα θετικό κλίμα αισιοδοξίας, σιγουριάς και εμπιστοσύνης. Βέβαια από όρισμένους ΔΕΝ λείπουν για όρισμένες περιπτώσεις και τομείς προβληματισμού, καλόπιστη κριτική ή και απλά μόνο άγνοια. 'Υπάρχουν όρισμένοι που διάζονται και άλλοι που αργοούν. Το ΠΑΣΟΚ, ξέροντας την απόσταση του δρόμου του, τον τελικό του σταθμό και μετρώντας τα μπόφορ της διαδρομής αναπτύσσει για την ασφάλεια της πορείας μας, μία σταθερή ταχύτητα. 'Αναπτύσσει ένα συνεχόμενο και φερέγγυο ρυθμό με διακυμάνσεις αλλά χωρίς ανακοπές και χωρίς παλινδρομήσεις.

Με ευθύνη και ειλικρίνεια σ' όσους απογοητεύονται υπενθυμίζουμε ότι η υπερβολική ταχύτητα —όσο μαγευτική κι αν είναι στην αρχή ο ήλιος— τις περισσότερες φορές εκπνέει. Δέν αξιοποιεί ρεαλιστικά και ιεραρχημένα τη συγκυρία και χωρίς να δολοκλώνει, τις κατακτήσεις. Με ευθύνη και ειλικρίνεια σ' όσους καθυστερούν υπενθυμίζουμε ότι η χαμηλή ταχύτητα —όσο περισσή ασφάλεια κι αν προσφέρει— σχεδόν όλες τις φορές αφήνει την προσαρμογή της ριζικής αλλαγής στη μέση του δρόμου. Καταλήγει συνήθως στον εκσυγχρονισμό και την ενσωμάτωση, ανακυκλώνοντας την πολύμορφη κρίση του καπιταλιστικού συστήματος.

Εμείς με αυτοπεποίθηση, με ήμερα εκκίνησης τη 18 'Οκτώβρη, προχωρούμε σταθερά, έχοντας και ελπίδα και όνειρο. Καθημερινά δίνουμε δείγματα γραφής και για τις προθέσεις μας και για το έργο μας. Παντού σε κάθε τομέα κυβερνητικής δράσης υπάρχει το φύτρο της αλλαγής.

13. Και προεκλογικά και μετεκλογικά η συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού προσδίδει μέσα από το ΠΑΣΟΚ να δημιουργηθούν οι αναγκαίες και ικανές συνθήκες για την επίλυση των προβλημάτων του και τη δικαίωση των συμφερόντων του και των επιθυμιών του.

'Υπάρχει για πυξίδα της πλεύσης μας ένα ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΟΔΟΥ από τη σημερινή κρίση, που έχει προβλεπθεί χρόνια τώρα σαν συμβόλαιο συνέπειας και αγώνα. Τουτό το ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ περιέχει ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ —δομικές και θεσμικές— ΑΛΛΑΓΕΣ ενταγμένες σε μία προοπτική ακεραιότητας και ανεξαρτησίας της χώρας μας, οικονομικής βελτίωσης και ανακούφισης των λαϊκών στρωμάτων, δημοκρατικού και σοσιαλιστικού μετασχηματισμού της κοινωνίας μας. Το κυβερνητικό πρόγραμμα —τόσο στη διατύπωση όσο και στην κυβερνητική υλοποίησή του— δέν είναι μία απλή παράθεση και άθροισμα κάποιων διάσπαρτων μέτρων για την υπερκάλυψη συντεχνιακών διεκδικήσεων και κλαδικών παραπόνων.

'Αντίθετα μπορεί να χαρακτηριστεί σαν πηγή έκπομπής μιάς ενοποιημένης και αρθρωμένης πολιτικής πρότασης. Κάθε έπιμέρους στόχος όφείλει να συνεχίζεται και να έμπνέει τις αντίστοιχες κοινωνικές δυνατότητες. 'Η συνολική πρόταση διακυβέρνησης και εξουσίας του ΠΑΣΟΚ δέν προέκυψε σαν μίγμα κάποιων έτερογενών τεχνοκρατικών έπιλογών, που έβγαιναν από τις έξελίξεις και τους προβληματισμούς. 'Απεναντίας εκφράζει από τη μία μεριά τις έπιθυμίες του ΠΑΣΟΚ για την κρίση και τον τρόπο ξεπεράσμάτος της, και από την άλλη μεριά τη δυναμική, τις έμπειρίες του λαϊκού κινήματος. Με την έννοια αυτή το πρόγραμμά μας ΔΕΝ είναι συνώνυμο με μία έτοιμη και προκατασκευασμένη συνταγή. Που θα λύσει 'εμείς' όλα τα σημερινά προβλήματα. Περιέχει κατευθύνσεις, δεσμευτικές έπιλογές και πλαίσια δράσης, που είναι αναγκαία να στηριχτούν με την καθημερινή πάλη, να ένισχυθούν με την καθολική συμμετοχή και έμπλοκτιστούν με την πρακτική πείρα των εργαζόμενων των λαϊκών στρωμάτων. Για το ΠΑΣΟΚ είναι θέμα αρχής ότι ο κάθε πολίτης ΔΕΝ συμβολίζει ένα απλό αντικείμενο, μία άπρωπη ένληπτη και παθητική μονάδα. ΑΛΛΑ το υποκείμενο που δρά, άσκει κριτική, έλέγχει, και δίνει ζωή στη διαδικασία της αλλαγής.

14. 'Η σημερινή πραγματικότητα έχει σφραγιστεί από τις έπιλογές και τα συμφέροντα των ιμπεριαλιστικών ητροπόλεων και της ντόπιας όλιγαρχίας.

Αποψη της 9ης Συνόδου της Κεντρικής Έπιτροπής και της πρώτης μετά την άοδο του Κινήματος στην έξουσία.

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

ΠΑΣΟΚ ήταν και είναι η αυτόνομη έκφραση του κοινωνικού πολιτικού ριζοσπαστισμού, που σαν φαινόμενο ταξικό έκανε όρητική την είσοδό του στη μεταπολίτευση του '74 και από τότε συνεχίζει να καθορίζει και να δηματοδοτεί τις έξελίξεις στη χώρα μας.

Το ρεύμα του ριζοσπαστισμού σαν ύπαρκτη πραγματικότητα διαμορφώθηκε και πριν άλλα κύρια στη διάρκεια της 7χρονης δικτατορίας ανταγωνιστικά με τους κλασικούς φορείς του κατεστημένου και σε μία ανεξάρτητη τροχιά με την πολιτική και την πρακτική της παραδοσιακής 'Αριστεράς. 'Η ένληπαρχουσα μονιμότητα και αυτοδυναμία του —έπιβεβαιωμένη από τις διαδοχικές έκλογικές καταγαραφές του '74, του '77 και του '81— δρίσκεται σε συνάδτηση τόσο με την κρίση και τα άδιέδοτα της άρχουσας τάξης όσο και με την κρίση, την καθήλωση και τις αντίφάσεις της παραδοσιακής 'Αριστεράς. 'Η ριζοσπαστικοποίηση των λαϊκών δυνάμεων, όχι σαν άόριστο κοινωνικό φαινόμενο αλλά συγκεκριμένα σαν πολιτική πρακτική, κοινωνική δυναμική και ιδεολογικό πρότυπο αποτέλεσε και συνεχίζει να αποτελεί το γενεσιουργό αίτιο αυτής της διπλής κρίσης, της παράτασης και της διεύρυνσής της.

8. Το ΠΑΣΟΚ δέν έλκει την πολιτική και την κομματική του καταγωγή από ένα σοσιαλιστικό κίνημα με παράδοση και άξιοσημείωτη ιστορική παρουσία, δεμένο και ζυμωμένο με τις λαϊκές μάξες.

'Η έλλειψη διαχρονικής ταύτισης και αντίστοιχησης του ΠΑΣΟΚ με άλλους μητοικούς κομματικούς μηχανισμούς, δέν σημαίνει πως το νέο κόμμα είναι ασύνδετο με την παράδοση και την ιστορία των λαϊκών αγώνων.

Το ΠΑΣΟΚ συγκροτήθηκε πέρα από την κοινωνική και με την πολιτική και ιδεολογική σύνδεση και την παράλληλη διαμόρφωση τριών ύπαρκτων ρευμάτων μέσα στην 'Ελληνική κοινωνία. Αυτά τα τρία ρεύματα αντανακλούν τρεις διαφορετικές χρονικές φάσεις, τρεις διαφορετικές μορφές πάλης και αγωνιστικές έμπειρίες και τρεις διαφορετικές γενιές.

Αυτά τα τρία ρεύματα, που μέσα στη δίνη των 40 τελευταίων χρόνων με έντονες πολιτικές και κοινωνικές διεργασίες συμπορεύτηκαν, συνεκφράστηκαν, συναγωνίστηκαν και τελικά ΕΝΟΠΙΟΗΘΗΚΑΝ, είναι:

— το λαϊκό ρεύμα της 'Εθνικής και ΕΑΜικής 'Αντίστασης,
— το λαϊκό ρεύμα των δύο 'Ανένδοτων Δημοκρατικών 'Αγώνων
— το δυναμικό και μαζικό αντιδικτατορικό κίνημα με άποκορύφωμα το Πολυτεχνείο.

9. Με τη συγκρότηση του ΠΑΣΟΚ για πρώτη φορά μετά την 'Εθνική 'Αντίσταση ή κινητικότητα και ο ριζοσπαστισμός των λαϊκών δυνάμεων συναντήθηκαν και έμποτίστηκαν με τις ίδιες του Σοσιαλισμού σε μία νέα ιστορική, πολιτική και κοινωνική σύνθεση και προαγωγή. Το γεγονός αυ-

τό είχε σαν έπιπτώση οι λαϊκές δυνάμεις με θεαματικό τρόπο:

— να άπαγκιστρώνονται από τα παραδοσιακά κομματικά μπλόκ και να ξεπερνούν όριστικά τα προδικτατορικά σημεία πολιτικής αναφοράς (ΕΡΕ, Ε.Κ. και ΕΔΑ), διαμορφώνοντας νέους κοινωνικούς, ιδεολογικούς και κομματικούς όρους για τη μεταπολιτευτική περίοδο.

— να άρνούονται σθεναρά την προδιαμορφωμένη φεουδαρχική και παθητική σχέση ανάμεσα στον πολίτη και την πολιτική δράση. Κι άκόμα να άρνούονται τη διατήρηση της άναντιστοιχίας ανάμεσα σε πολιτική έκφραση και το αντικειμενικό κοινωνικό συμφέρον, θέτοντας σε κρίση τους κλασικούς μηχανισμούς έκλογικής ένσωμάτωσης και πελατείας.

10. Κάτω άπ' αυτή την άλληλοσυσχέτιση και το πρίσμα όφείλουμε να δούμε και να κατανοήσουμε όλα μας την πορεία και πρώτα άπ' όλα όρισμένες δικαιωμένες έπιλογές όπως ήταν:

— 'Η ίδρυση του ΠΑΣΟΚ σαν νέου κινήματος με ξεκάθαρη σοσιαλιστική προοπτική.

— 'Η αυτοοργάνωση.

— 'Η αυτόνομη έκλογική κάθοδος του ΠΑΣΟΚ το '74.

— 'Η έντατική και έμμοη προπαγάνδα των προχωρημένων θέσεων και συνθημάτων μας, που περιχαράκωσε την πολιτική κοίτη των λαϊκών δυνάμεων και άποτύπωσε στη συνείδησή τους την αναγκαιότητα αλλαγής μέσα από την οργανωμένη πάλη.

— 'Η άσυμβίβαστη και άνένδοτη στάση της περιόδου '74—'77 στην κοινοβουλευτική και έξωκοινοβουλευτική δράση.

— 'Η γενική κατεύθυνση στην αντιμετώπιση των έσωκομματικών κρίσεων.

— 'Η έκλογική στρατηγική και τακτική και αυτόνομη κάθοδος στις έκλογές του '77 με στόχο τον ύπερδιπλασιασμό.

— 'Η κοινοβουλευτική και έξωκοινοβουλευτική δράση το '77—'81 σε όλα τα μέτωπα της ζωής.

— 'Η γραμμή της έθνικής - λαϊκής ένότητας που προώθησε με μόχλο την οργάνωση του ΠΑΣΟΚ, τη μετααλλαγή του ριζοσπαστικού κινήματος από την άνοργανωτη διαμαρτυρία και άγανακτηση στη διαρθρωμένη και ιεραρχημένη δράση των μαζικών κινήματων και στην προοπτική

— να ξεπεράσουν το άστικο - φιλελεύθερο φράγμα και οι στόχοι τους να έχουν πάντα ταξική άναγωγή.

— να εισβάλουν όρητικά στο προσκήνιο αναπτύσσοντας έντονη πολιτική πρωτοβουλία και κοινωνική δράση, χωρίς να παγιεύονται στις έπιμέρους ένδοαστικές αντίθεσεις και στην άγωνα και στείρα στρατηγική της παραδοσιακής άριστεράς.

— να άγκαλιάσουν ένα μαζικό σοσιαλιστικό κόμμα και μία πραγματώσιμη στρατηγική έθνικής ανεξαρτησίας και κοινωνικής αλλαγής. Να διεκδύουν ουσιαστικά το χώρο και την ύπόσταση των δυνάμεων της 'Αλλαγής, σφραγίζοντας την πολιτική και ιδεολογική άναμόρφωση, έμπλουτισμό και άνανέωσή τους.

— να ξεπεράσουν το άστικο - φιλελεύθερο φράγμα και οι στόχοι τους να έχουν πάντα ταξική άναγωγή.

— να εισβάλουν όρητικά στο προσκήνιο αναπτύσσοντας έντονη πολιτική πρωτοβουλία και κοινωνική δράση, χωρίς να παγιεύονται στις έπιμέρους ένδοαστικές αντίθεσεις και στην άγωνα και στείρα στρατηγική της παραδοσιακής άριστεράς.

— να άγκαλιάσουν ένα μαζικό σοσιαλιστικό κόμμα και μία πραγματώσιμη στρατηγική έθνικής ανεξαρτησίας και κοινωνικής αλλαγής. Να διεκδύουν ουσιαστικά το χώρο και την ύπόσταση των δυνάμεων της 'Αλλαγής, σφραγίζοντας την πολιτική και ιδεολογική άναμόρφωση, έμπλουτισμό και άνανέωσή τους.

του δημοκρατικού δρόμου για το σοσιαλισμό.

— 'Η 5η Σύνοδος που συνέβαλε καταλυτικά στη συγκρότηση και την άνάπτυξη μίας οργάνωσης έξουσίας.

— 'Η έπιλογή του '81 'Αλός — ΠΑΣΟΚ στην έξουσία.

— 'Η έπεξεργασία του κυβερνητικού προγράμματος και τέλος,

— 'Η νίκη της 18 'Οκτώβρη.

11. 'Η άναδρομή δέν γίνεται τυχαία μα ούτε και σκόπιμα για να άπατελέσει κάποιο ΔΙΚΑΙΩΤΙΚΟ ΜΥΘΟ

ΚΑΙ ΑΛΛΟΘΙ για έσωτερική κατανόηση. 'Αντίθετα εκφράζει την άνάγκη να άναπολήσουμε σε μία στιγμή κυβερνητικής εύφορίας και αισιοδοξίας την κοινή μας άφετηρία, τις έμπειρίες, τα θώματα, τις δυσκολίες και τα προβλήματα μας. 'Εμάς τους σοσιαλιστές ΔΕΝ μάς ένώνουν οι ύλικές και ήθικές άπολαβές, κοινωνικές διακρίσεις, τα μικροσυμφέροντα από τη νομή της έξουσίας. 'Αντίθετα μάς ένώνουν και μάς έμπνέουν οι ίδιες, οι άρχες και ο άγώνας. Μας ένώνει και μάς έμπνέει μία δόλοκληρη 7χρονη πορεία νίκης. Μία πορεία, που ή κάθε μέρα της είναι σημαδεμένη από μικρές και μεγάλες πράξεις και θυσίες, από έπώνυμους και άώνυμους, από οργανωμένους και άνοργανωτους άγωνιστές.

Παράλληλα ή ειδική μνεία και ή έκτενής αναφορά έχει μεγάλη σημασία γιατί προβάλλουν συμπεράσματα πολύτιμα με ίσχυ και διάρκεια παντοτινή, που:

Η 9Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

χίας μέσα από μία 40χρονη κατακράτηση της πολιτικής εξουσίας από την παράταξη της Δεξιάς. Η αυριανή πραγματικότητα που θα ενσαρκώσει το δράμα του ΠΑΣΟΚ, βρίσκει την ολοκληρωμένη περιγραφή της στους στόχους 'Εθνική 'Ανεξαρτησία, Λαϊκή Κυριαρχία, Κοινωνική 'Απελευθέρωση και στη θεμελίωση μίας σοσιαλιστικής, άποκεντρωμένης αυτοδιαχειριζόμενης κοινωνίας.

Είναι γεγονός πως ανάμεσα στη σημερινή και αυριανή κοινωνία, με τα συνεπακόλουθα ριζικά διαφορετικά χαρακτηριστικά τους μεσολαβεί ένα διάστημα μία απόσταση. Για να διανύσουμε αυτή την απόσταση απαιτείται μία αδιάκοπη κίνηση των μαζών, μία αγωνιστική πορεία τους. Απαιτείται μία χρονική φάση. Σ' αυτό το διάστημα τροφοδοτούνται από τις κοινωνικές, πολιτικές, οικονομικές και ιδεολογικές αντιφάσεις του καπιταλιστικού συστήματος, τόσο σε διεθνές όσο και σε εθνικό επίπεδο, συνθήκες αντίπασης, ανταγωνισμού και επί μέρους σήσεις. Διαμορφώνονται οι αντικειμενικές και υποκειμενικές προϋποθέσεις, από τις οποίες εκπορεύεται η αγωνιστική δράση του λαϊκού κινήματος, με στόχο τη ριζική αλλαγή της κοινωνίας.

Έχουμε τονίσει κατ' επανάληψη πως στο ΠΑΣΟΚ δεν υπάρχουν μάγοι και θαυμασμοί. Η υπόθεση της ριζικής αλλαγής δεν εξαντλείται σε μία νύκτα και μία μέρα. Είναι αναμφίβολα λογικό ότι ανάμεσα σε εκείνο που θα χτίσουμε ΑΥΡΙΟ υπάρχουν ένα διάστημα. Αυτό το μεταβατικό διάστημα προϋποθέτει πορεία και χρόνο. Αυτά με τη σειρά τους προϋποθέτουν δυνάμεις και δυνάμεις σταθερά, συνεχόμενα μη αναστρέψιμα, συσπειρωτικά, που κάθε φορά οφείλουν όχι μόνο να διασφαλίζουν αλλά και να διευρύνουν τη συνεισφορά, τη συμμετοχή και τη δράση των λαϊκών δυνάμεων.

15. Το Πρόγραμμά μας προσδιορίζει με σαφήνεια τους άμεσους και ενδιάμεσους στόχους, που τους συνιστούν με τους στρατηγικούς στόχους. Έτσι πριν από την άρση και την άρση της προπαγάνδα να σκιαγραφείται μία συγκεκριμένη δυνατότητα για οργανική αλληλοσυνένωση των έπι μέρους στόχων και της άρσης του αγώνα των λαϊκών δυνάμεων. Μία τέτοια κλιμάκωση των στόχων και μία τέτοια ανάπτυξη της μαζικής πάλης θα αγγίξουν σε έκταση και σε βάθος το πολιτικό και κοινωνικό φάσμα των δυνάμεων της αλλαγής, μέσα από συνειδητή και γνώση κι όχι με μονοψήφια λογική παραχωρήσεων και παροχών.

Η ύπαρξη ενδιάμεσων στόχων, με ιεράρχηση σε δραστηριότητες και μεσοπρόθεσμες ενέργειες και θέσεις μας, αντικατοπτρίζει την ανάγκη μετεξέλιξης του γενικού λόγου σε καθορισμένη εθνική, πολιτική, οικονομική και κοινωνική πράξη. Η ΔΕΣΜΗ των ενδιάμεσων στόχων θα σφραγίζει την αυθεντική έκκλιση του ΠΑΣΟΚ δίνοντας σαφή εικόνα και απάντηση του δράματος και των στρατηγικών μας στόχων μέσα:

- από ΤΙ συγκεκριμένο θα πραγματοποιηθεί,
- από ΤΟ ΠΩΣ, δηλαδή με ποιό τρόπο θα διαδραματιστεί,
- από ΤΟ ΠΟΤΕ δηλαδή τη χρονική στιγμή εκτέλεσης.

Είναι σίγουρο πως το ΤΙ, το ΠΩΣ και το ΠΟΤΕ των άμεσων και ενδιάμεσων επιλογών μας, (δηλαδή το περιεχόμενο, ο τρόπος, ο χρόνος και η σειρά τους με την αλληλοσυνένωση τους και το ρυθμό τους), θα δώσουν σάρκα και όστα στην 'Εθνική 'Ανεξαρτησία, τη Λαϊκή Κυριαρχία, και το Σοσιαλιστικό Μετασχηματισμό.

Είναι ξεκάθαρο και αυτονόητο, πως οι ενδιάμεσες επιλογές ΔΕΝ αποτελούν ούτε αυτοτέλες και επαρκή στόχο μά ούτε και Αύτοσκοπο του ΠΑΣΟΚ. Αποτελούν μία μεταβατική — μεσοπρόθεσμη — κατάσταση άμεσα στην κυβερνητική άσκηση ενός Σοσιαλιστικού Κινήματος και τους διασφαλισμένους τελικούς στόχους.

Μία τέτοια μεταβατική — μεσοπρόθεσμη — κατάσταση αναπαριστά πρωταρχικά το Ικανό και αναγκαίο μέσο για την ανασύνθεση και ένοπιση των τωρινών και εν δυνάμει αντιιμπεριαλιστικών, αντιμονοπωλιακών τάξεων και στρωμάτων, με την κατοχύρωση δημοκρατικών, πλουραλιστικών και ανοιχτών μεθόδων για μαζική δράση.

Οι ενδιάμεσοι στόχοι, ως συστατικά στοιχεία μίας ενιαίας συνολικής στρατηγικής αποκτούν με την οργανική τους διασύνδεση συνέχεια, συνέπεια, επιτόχωση και δυναμική. Κάθε στιγμή και κάθε φορά θα προκαλούν νέους θετικά εξελισσόμενους συσχετισμούς δυνάμεων μέσα από διαρκείς διαδοχικές αντιπαράθεσεις. Θα προωθούν άλυσιδωτες τομές και ρήξεις στο πολιτικό, κοινωνικό — οικονομικό, πολιτιστικό και ιδεολογικό πεδίο δίχως να χωρίζονται σχηματικά σε στάδια (απόρριψη της θεωρίας των σταδίων).

16. Υπάρχουν μερικοί που για λόγους είτε άρχης, είτε μικροπολιτικής

Η συγκέντρωση των Κομματικών Στελεχών στο Σπόρτινγκ προεκλογικά σιάθηκε η άφειρη για τον μεγάλο κερδοφόρο αγώνα των εκλογών.

αντιμετωπίζουν την αναγκαιότητα μεταβατικής πορείας καχύποπτα, απορριπτικά και αφοριστικά στο όνομα μίας αφηρημένης μεταφυσικής καθαρότητας και ακατασταλάτων δογμάτων.

Αυτοί στην ουσία ΔΕΝ κάνουν τίποτα άλλο από το να αρνούνται την ίδια την δυνατότητα, την εφικτότητα και την άμεσότητα μίας μετάβασης στη ριζική αλλαγή. Διχότομούν το χρόνο σε χρόνο άναμνησης και προετοιμασίας και σε χρόνο σοσιαλιστικής δράσης μετά την εξέγερση κατάληψη της εξουσίας.

Ο ΧΡΟΝΟΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ μας επιτρέπει την ανάπτυξη μίας στρατηγικής πειραματισμών νέων προτύπων και πρακτικών στο χώρο της παραγωγής των θεσμών και του πολιτισμού.

Παράλληλα μας αποτρέπει από δύο συνθηματολογικές αντιλήψεις που νομιμίζονται στο ΕΔΟ και ΤΩΡΑ ΟΛΑ και στο ΟΛΑ ή ΤΙΠΟΤΑ, που αν υιοθετηθούν δύο πιθανά μπορούν να συμβούν:

- ή να αποδιάρθρωθεί και να κατακερματισθεί το παλιό κοινωνικό — πολιτικό φάσμα των εκμεταλλευμένων και μη προνομιούχων 'Ελλήνων, που συγκροτούν τον απαραίτητο λαϊκό συσχετισμό και το έρεισμα για μία δημοκρατική και σοσιαλιστική στρατηγική.
- ή να καθηλωθεί το λαϊκό κίνημα σε μία αδράνεια, άναμνη, ατέρμονη έσωστρέφεια και διαδοχικές κρίσεις εκλαμβάνοντας την έννοια της πολιτικής ως εγκυφαλική άσκηση επί χάρτου με τυποποιημένες περιεκτικές κλασικών πνοή της καθημερινής ζωής, παρέμβασης και δράσης.

17. Η για λόγους άρχης απόρριψη των μεταρρυθμιστικών ενδιάμεσων στόχων ενταγμένων σε μία σοσιαλιστική στρατηγική προδίδει φοβία και φυγόμοια. Η φυγόμοια ανάγεται στο συμβιβαστικό χαρακτήρα και την ιστορική έμπειρία του Σοσιαλδημοκρατικού μοντέλου. Και το, γιατί στη Σοσιαλδημοκρατία οι μεταρρυθμίσεις είναι οριακές χωρίς να θίγουν τη βασική δομή του συστήματος. Έχουν σαν αντικειμενικό στόχο να προσαρμόζουν και να εναρμονίζουν τη μορφή του καπιταλισμού, μέσα από τον αποπροσανατολισμό και την ενσωμάτωση της πολιτικής και κοινωνικής δυναμικής του Κινήματος των εργαζομένων. Η Ιστορική κατάδειξη, αλλά και η πρόσφατη έμπειρία, κύρια στις χώρες της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης, καταρρίπτουν κάθε αυταπάτη και εκλογίκευση για τη δυνατότητα μίας άρχης και ανεπαίσθητης φθοράς του συστήματος. Η λογική του έρποντος σοσιαλισμού μέσα από σταδιακές ασύνδετες και οδοντωδισμένες μεταρρυθμίσεις ΔΕΝ οδηγεί ΠΟΤΕ σε καμία ΑΛΛΑΓΗ. Οι οριακές αλλαγές αυτές μεταβιβάλλονται απόρροια φούντα και απορροούνται από το σύστημα. Οδηγούν σε μία νεοκαπιταλιστική στρατηγική με βελτιωμένη πολιτική ευστάθεια και προσωρινή κοινωνική συγκράτηση.

Υπάρχει όμως συγκεκριμένος τρόπος διαχωρισμού μίας σοσιαλιστικής στρατηγικής με ενδιάμεσους στόχους και μίας σοσιαλδημοκρατικής στρατηγικής οριακών μεταρρυθμίσεων. Αυτή η δυνατότητα και ο τρόπος διαχωρισμού στηρίζεται:

● Στην ύπαρξη ή άνωπαρξία οργανικής σχέσης ανάμεσα στις μεταρρυθμίσεις και στην έγερση τους σ' ένα ενιαίο συνολικό σχέδιο ριζικής

αλλαγής. Έτσι οι ενδιάμεσοι στόχοι ή θα αποτελούν μέρος κάποιας αναπόσπαστης διαδικασίας αναπροσανατολισμού ενός λαϊκού συσχετισμού δυνάμεων για την πραγματοποίηση του σοσιαλιστικού μετασχηματισμού ή θα αποτελούν αυτόσκοπο για την καθήλωση και άκυρωση του δράματος της αλλαγής με ταυτόχρονη βελτίωση του καπιταλιστικού συστήματος.

● Στο ρυθμό προγραμματισμένης των ενδιάμεσων στόχων και μεταρρυθμίσεων. Η μεταβατική φάση έχει μία ιδιαίτερη κρισιμότητα, όπου η κάθε στιγμή και μέρα έχει τεράστια σημασία. Είναι απαραίτητο να περάσει και να υπερβεί κάποιο έλαστικό όριο αλλαγών σε συνάρτηση με το χρόνο. Να δεσμεύσει από το χρονικό σημείο εκείνο και πέρα την πορεία της χώρας και ταυτόχρονα να ανοίγει το δρόμο για τη ριζική αλλαγή. Οι θεσμικές αλλαγές ριζικού χαρακτήρα είναι αναγκαίο να πραγματοποιηθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα. Θα πρέπει δηλαδή να είναι τόσο γρήγορο ο ρυθμός της αλλαγής, ώστε να μη μπορεί να απορροφηθεί από το σύστημα και να καταδικάσει σε άσπευχτα τη χερίσφιξη από την άρχη.

● Στον τρόπο υλοποίησης των ενδιάμεσων στόχων και μεταρρυθμίσεων. Είναι σαφές, ότι η μέθοδος διαμόρφωσης ενός ενδιάμεσου μέτρου, προσδιορίζει τόσο τη δυναμική του όσο και το εύρος του. Σε κάθε θεσμοθετημένο μέτρο «από τα πάνω», που απορρέει μονοσήμαντα από κά-

ποια κυβερνητική πράξη, στηρίζεται σε κάποιο τεχνοκρατικό λογισμό, και ελέγχεται μοναδικά από το γραφειοκρατικό δίκτυο, υπάρχει κίνδυνος άσυνέχειας και έκφυσης. Αντίθετα οι στόχοι και οι διαρθρωτικές αλλαγές, που διεκδικούνται, από ένα κίνημα μαζών και ελέγχονται «από τα κάτω», είναι δύσκολο να αλλοιωθούν να μείνουν στάσιμοι και να απομονωθούν. Γι' αυτό όλα τα δομικά και θεσμικά μέτρα, που προτείνονται και παίρνουν μία σοσιαλιστική Κυβέρνηση, θα πρέπει μέσα από μία αλληλεπίδραση να διασφαλίζουν την πλατιά συμμετοχή και την ενεργητική συμμετοχή των λαϊκών μαζών. Στην προκειμένη περίπτωση ΔΕΝ αρκεί η απλή εκλογική κατάκτηση μίας πλειοψηφίας και η άριστη υπερχορή σε Βουλευτές — αντιπροσώπους. Απαιτείται αναπτυγμένο, αγωνιστικό και πολιτικοποιημένο μαζικό λαϊκό κίνημα διαρθρωμένο σε δυνάμεις τους τόπους κατοικίας και χώρους δουλειάς και μόρφωσης με δομή άμεσα δημοκρατική και με άποκεντρωμένη λειτουργία.

● Στην κατάφαση ή στην άρση να χρησιμοποιηθεί κάθε προηγούμενη κατάκτηση, σαν γόνιμη και σταθερή βάση στήριξης και προώθησης για επόμενους στόχους. Μέσα από αυτή την αλληλουχία ΔΕΝ παγιώνεται καμιά άρνητική ισορροπία αλλά μετατρέπονται συνεχώς οι ισορροπίες και οι συσχετισμοί σε βεβική πάντα κατεύθυνση για τις λαϊκές δυνάμεις.

Ε. 'Εθνική - Λαϊκή 'Ενότητα: Μία νικηφόρα και πάντα επίκαιρη στρατηγική

18. Η 'Εθνική — Λαϊκή 'Ενότητα (Ε.Λ.Ε.) έχει αναδειχτεί σε μία δικαιωμένη και νικηφόρα στρατηγική. Έχει αναδειχτεί σε μία δυναμική πολιτική γραμμή με διαχρονική ισχύ και επικαιρότητα.

Το έγκλημα της δημοκρατικής και σοσιαλιστικής αλλαγής είναι μία πολυσύνθετη διαδικασία. Σαν κύρια χαρακτηριστικά της προβάλλονται η πολιτική ανασύνθεση και ένοπιση της πλατιάς συμμαχίας των εκμεταλλευόμενων και μη προνομιούχων 'Ελλήνων. Για να αρθρωθεί μία ΕΝΙΑΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗΣ, χρειάζεται μία πορεία σύγκλισης και ένοπισης αγώνα, στόχων, συμφερόντων, δυνάμεων και ιδανικών των λαϊκών δυνάμεων.

Σύμφωνα με τις αντιλήψεις του ΠΑ. ΣΟ.Κ., μία τέτοια ΕΝΙΑΙΑ στρατηγική:

— ΔΕΝ προκύπτει από μία προκαταρκτική συνθήκη έγκλογικών ποσοτών. Δεν προάγεται από μία προκαταρκτική συγκόλληση των «ορφάνων» των συμβαλλομένων κομμάτων. Η ίδια η διαδικασία έγκλογικής άριστης, που καταλήγει σε κάποιο άθροισμα — έστω πάνω από 50% — άρνείται, αναστέλλει και άκυρώνει τη δυνατότητα ένοπιση των προπορευμένων άπελευθερώσεων και χειραφέτησης των εργαζομένων και λαϊκών στρωμάτων.

— ΔΕΝ αποτελεί μία τυπική, μηχανική και άσυνδετη συνάθροιση λαϊκών — παραπληρών και διαμαρτυριών διάφορων έτερογενών στρωμάτων

και ομάδων. Αντίθετα ταυτίζεται με ένα σφρηλατημένο, συνεχτικό και συγκεκριμένο πρόγραμμα. Αλλαγής, που οργανικά συνενώνει και συναρρώνει τα αντικειμενικά και μακροπρόθεσμα συμφέροντά τους.

19. Ο κύριος στόχος της έγκλογικής στρατηγικής για ΑΥΤΟΔΥΝΑΜΗ ΚΥ ΒΕΡΝΗΣΗ του ΠΑΣΟΚ για έφαρμογή και υλοποίηση του προγράμματός μας, χωρίς παραχωρήσεις και νοθεύσεις και χωρίς άκαιρα άλματα, εκπορεύτηκε:

— από τη διαλεκτική ανάλυση τόσο των πολιτικών και κοινωνικών αντιθέσεων του 'Ελλαδικού και του διεθνούς χώρου, όσο και της ανάπτυξης, της πορείας και της πάλης του λαϊκού κινήματος για μία ριζική αλλαγή.

— και από τη δημιουργική και διδοτική αξιοποίηση της ιστορικής έμπειρίας σε εθνική και παγκόσμια κλίμακα.

Η αυτόνομη κίνηση και η αυτόνομη διεκδίκηση αλλά και άσκηση της εξουσίας ταυτίζεται με κατασταλαγή μίας και συνεχιζότα απόρριψη της οιασδήποτε — είτε στενής είτε ευρείας — προσωφυνίας κορυφής και μεταπολιτικής πολιτικής σύμπραξης. Και το γιατί τα προκατασκευασμένα σχήματα και οι συμφωνίες κορυφής:

— αλλοιώνουν, με τους συμψηφισμούς και τις διαπραγματεύσεις, τη φύση των στόχων και το ρυθμό της αλλαγής.

— έγκλωβίζουν και «άγκυλώνουν» τη δυναμική της αλλαγής, μίας και

δεν καταγράφουν έγκυρα και ευδιάκριτα τη λαϊκή θέληση και έντολη.

— περικλείουν το σπέρμα της διάσπασης κορυφής, που προκαλεί τις περισσότερες φορές τη δυσπιστία, την απογοήτευση και την απάθεια των λαϊκών μαζών.

20. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ., με την πολιτική του γραμμή της 'Εθνικής — Λαϊκής 'Ενότητας (Ε.Λ.Ε.), με το Κυβερνητικό του πρόγραμμα και με τους αγώνες του μέσα και έξω από τη Βουλή, προωθεί μέσα από το δημοκρατικό δρόμο τον ελληνικό σοσιαλισμό, με διασφαλισμένες ελευθερίες και ανθρώπινο πρόσωπο. Η 'Εθνική — Λαϊκή 'Ενότητα (Ε.Λ.Ε.), όπως διατυπώθηκε και άνηλθθηκε στη 2η Σύνοδο της Κ.Ε. (1978) του ΠΑΣΟΚ, ΔΕΝ περιέχει κανένα στοιχείο λαϊκομεταπολιτικής λογικής. ΔΕΝ είναι προσκλητήριο για συνένωση πολιτικών — κομματικών «ορφάνων» ούτε πρόκειται να μετεξελιχθεί σε ένα συμβόλαιο κορυφής. Αντίθετα η Ε.Λ.Ε., αποτελεί μία αυτόνομη στρατηγική συσπείρωσης κοινωνικών δυνάμεων, ένταξη μίας προοπτική μίας αντιπαράθεσης και ρήξης με τη Δεξιά και το σύστημα έξαρτησης.

Η Ε.Λ.Ε. δεν ήταν και δεν είναι μία εκκαιριστική στρατηγική έποχιακής διαμαρτυρίας, συντήρησης και οριακής αύξησης του κομματικού μας ποσοτού. Αντίθετα η 'Εθνική — Λαϊκή 'Ενότητα αποτελεί μία στρατηγική εξουσίας, που διαμορφώνει τους απαραίτητους κοινωνικούς δρους και τις πολιτικές προϋποθέσεις για τη συγκρότηση μίας ΑΥΤΟΔΥΝΑΜΗΣ — ΔΙΑΖΕΥΚΤΙΚΗΣ λύσης, στα πλαίσια ενός νέου Ιστορικού και κοινωνικού συνσπασμού εξουσίας.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με την Ε.Λ.Ε. άπεναντί στην συντηρητική πλειοψηφία των 'Ελλήνων και τους προκαλεί να ξεπεράσουν τις «κομματικές» έξαρτήσεις τις συναισθηματικές δεσμεύσεις και τις σκόπιμες καλλιεργούμενες ψυχώσεις. Να συντηρηθούν στο πολιτικό — πατριωτικό κίνημα για την έθνική ανεξαρτησία, την εδαφική άκεραιότητα, τη δημοκρατία και το σοσιαλιστικό μετασχηματισμό.

Όμως αυτό ΔΕΝ σημαίνει από τη μεριά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. διάθεση ηδονισμού, ολοκληρωτικής υποκατάστασης και υποτίμησης των άλλων πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων, που υπάρχουν σ' όλο το φάσμα του δημοκρατικού και προοδευτικού χώρου.

Συστατικό και αλληλένδετο στοιχείο που ολοκληρώνει την Ε.Λ.Ε. σαν σύλληψη είναι η άνοιξη δημοκρατικής δράσης με όλες τις δυνάμεις του δημοκρατικού και αντιδισμού χώρου. Με την άνοιξη Δημοκρατικής δράσης πρέπει κάθε φορά να αναπτύσσεται ένα ένωτικό — μαζικό πλαίσιο συνεργασίας και πρωτοβουλιών στους μαζικούς χώρους, που θα ενσαρκώνουν και τώρα και μετά, τη δυναμική του έγκλογικού ποσοτού της συντηρητικής λαϊκής νίκης.

Βέβαια, είναι σαφές και δεδομένο πως αυτό το ένωτικό πλαίσιο συνεργασίας και δράσης στους μαζικούς χώρους ΔΕΝ σημαίνει υποθήκευση της φυσιογνωμίας, των θέσεων του προγράμματος και της οργανικής ιδιαιτερότητας του κάθε κόμματος. ΔΕΝ σημαίνει ένοτητα κορυφής με προεκλογικές συμφωνίες και συναλλαγές. ΑΝΤΙΘΕΤΑ, σημαίνει άναγνώριση μίας οργανικής αγωνιστικής σύγκλισης και συμπεριφοράς υπαρκτών πολιτικών φορέων και παρατάξεων, με στόχους κοινούς. Προϋπόθεση βέβαια είναι ο κάθε σχηματισμός μέσα από την αυτόνομη έγκλογική του κίνηση, να καταγράφεται κάθε φορά ως ποσοστό και συσχετισμός με συγκεκριμένη πολιτική και κοινωνική έμβελη.

Από την ανανέωση της έτυμγορίας προκύπτουν νέες πολιτικές και κομματικές αναδιτάξεις. Αυτές με τη σειρά τους θα προβάλλουν και θα διασφαλίζουν, ανάλογα με τη συγκυρία, κάθε φορά ΝΕΑ ΠΕΔΙΑ και νέες μορφές μαζικών συνεργασιών με αντικειμενικό και άποκλειστικό κριτήριο το ίδιο το λαό.

Το ένωτικό πλαίσιο συνεργασίας και δράσης, με φορείς σχήματα, παρατάξεις και πρόσωπα στους μαζικούς χώρους, αποτελεί μία άνοιξη πολιτική, που οφείλει να:

— Διευρύνει, έμβαθύνει και εμπλουτίζει την κοινή του ριζοσπαστικού — λαϊκού κινήματος της 'Αλλαγής.

— Δοκιμάζει καθημερινά όχι στα λόγια μόνο αλλά στην πράξη, μέσα στους κοινωνικούς χώρους, τόσο το σεβασμό της αυτονομίας και της άποχρωσης της κάθε μικρής ή μεγάλης συνιστώσας του λαϊκού κινήματος, όσο και την έμμενη και την πίστη στον κοινό αγώνα.

— Διατηρεί έλεύθερο το δρόμο και τη μέθοδο της δημοκρατικής επικοινωνίας, της συνεννόησης, αλλά και της κριτικής αντιπαράθεσης όλων των σημειώνων κοινωνικών ρευμάτων και πολιτικών κομμάτων.

21. Είναι κοινή διαπίστωση, πως στον δρόμο της χώρας μας, στα τελευταία 7 χρόνια, διαγράφεται ξεκάθαρα μία συνεχής και αναπόδρα-

Η 9Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

στη αντιπαράθεση και πάλι δυο ριζικά διαφορετικές στρατηγικές. Δύο στρατηγικές, που εκφράζουν αντίδιαμετρικούς εθνικούς προσανατολισμούς και ανταγωνιστικά πολιτικά και κοινωνικά συμφέροντα, χωρίς καμιά δυνατότητα νόθευσης και συμβιβασμού.

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο των άσυμβιβαστων στρατηγικών οι λαϊκοί δραματισμοί, οι υγώνες και οι συγκρούσεις περικλείουν μία εθνική, πολιτική και ιδεολογική δυναμική. Μία δυναμική που παίρνει αντικειμενικά τη μορφή μιας κυρίαρχης ΔΙΠΟΛΙΚΗΣ ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΗΣ ανάμεσα στις δυνάμεις της Άλλαγής και στις δυνάμεις της συντήρησης. Αυτή η πολιτική αντιπαράθεση δεν κατασκευάζεται και δεν συντηρείται από κάποιο παρασκήνιο. Αντίθετα αντανακλά την υπάρχουσα και εξελισσόμενη κοινωνική πόλωση. Είναι αναμφισβήτητη αλήθεια και καθημερινή εμπειρία ότι:

● Η στρατηγική της άρχουσας τάξης έχει ως κύριο εκφραστή το κόμμα της Ν.Δ.

● Και η στρατηγική των λαϊκών δυνάμεων για την προώθηση και την πραγματοποίηση της Άλλαγής έχει ως βασικό πόλο αναφοράς και κύριο μοχλό το ΠΑΣΟΚ.

Για το λόγο αυτό κύριος και μοναδικός στόχος της κριτικής και της αντιπαράθεσης του ΠΑΣΟΚ ήταν και θα είναι η Ν.Δ. και η Δεξιά σ' όλη της την πορεία.

Το ΠΑΣΟΚ, εκτιμώντας σωστά την ιστορική συγκυρία, δεν προτίθεται —όπως προεκλογικά έστι και μετεκλογικά— να άνοιξει μέτωπο κύριας σύγκρουσης με άλλα κόμματα της δημοκρατικής αντιπολίτευσης. Στις σημερινές συνθήκες ο πολυμέτωπος άγώνας είναι προσφορά και ίσως σωσίβιο για τη Δεξιά.

Αυτό όμως ΔΕΝ σημαίνει ότι το ΠΑΣΟΚ θα υποστείλει τη σημαία της ιδεολογικοπολιτικής του ταυτότητας. ΔΕΝ θα άνεχτεί την οποιαδήποτε παραχώρηση της φυσιογνωμίας του, τη διαστρέβλωση ή την υπονόμευση των θέσεων και των επιλογών του από τα άλλα κόμματα. Σε κάθε περίπτωση που το ΠΑΣΟΚ γίνεται στόχος πολεμικής για λόγους ψηφοθηρικούς (είτε για τη δικαίωση κάποιου κομματικού «συνδυαστικού» στόχου, είτε για την κομματική επιδίωξη σχημάτων και προσώπων), είναι υποχρεωμένο να υπερασπιστεί τη φυσιογνωμία του, τις επιλογές και την τακτική του.

Το ΠΑΣΟΚ, χωρίς να αποπροσανατολιστεί από το Μονομέτωπο άγώνα κατά της Δεξιάς, ΔΕΝ πρόκειται να αφήσει ανεξέλεγκτους, ακριτους και αναπάντητους όρους αποπειρασθών να εκφυλίσουν την πορεία της Άλλαγής και όρους αποκομμένα και έσθιθελικά σκέπτονται, όνειρενται πιέσεις, κεντρικές διαπραγματεύσεις και συμμαχίες.

Οι χιλιάδες κόσμου στις προεκλογικές συγκεντρώσεις του ΠΑΣΟΚ μαρτυρούσαν τον πόθο του λαού για την Άλλαγή.

ΣΤ. 1. Η πραγματικότητα και τα προβλήματα άσκησης εξουσίας

22. Είναι λίγες οι φορές σε παγκόσμιο επίπεδο και πρώτη φορά για την Ελλάδα, όπου ένα οργανωμένο σοσιαλιστικό κίνημα αναλαμβάνει την άσκηση της διακυβέρνησης και της εξουσίας.

Μετά τη συντριπτική λαϊκή νίκη στην ημερήσια διάταξη του προβληματισμού μας και της δράσης μας βρίσκονται έννοιες πρωτόγνωρες. Έννοιες, που όφειλουμε να προσεγγίσουμε και να αναλύσουμε θεωρητικά και πρακτικά με γρήγορο ρυθμό, μιας και μέσα σε 7 χρόνια εξελιχθήκαμε από δραματιστές σε διεκδικητές και από διεκδικητές σε καταλύτες - δημιουργούς μιας νέας κοινωνίας.

Στη νέα μετεκλογική πραγματικότητα δοκιμάζονται και κρίνονται πολυσήμαντες σχέσεις, που, μέσα από προσδιορισμό της φύσης, της μορφής και των φορέων της πολιτικής εξουσίας, θα έπρεπε να δοσοδοθούν από την τελική του αποκρυστάλλωση.

Αυτές οι πολυσήμαντες σχέσεις πε-

ριγράφονται:

— σαν σχέση της οργάνωσης με την Κυβέρνηση

— σαν σχέση του πολιτικού φορέα (Όργάνωση — Κυβέρνηση) με τα μαζικά κινήματα στον κοινωνικό χώρο

— σαν σχέση του πολιτικού φορέα με το Κράτος.

Η ψηλάφηση αυτών των σχέσεων θα μας οδηγήσει στην καθιέρωση νέων δομών, νέων σχημάτων και λειτουργιών. Γι' αυτό δεν μπορούμε σε καμιά περίπτωση να παγιδευτούμε σε πεπατημένα μονοπάτια, όπως τ'σως όριζαν δόγματα και μηχανιστικές μεταφορές εμπειριών από άλλες χώρες και άλλες εποχές. Η δική μας έρευνα και οι δικοί μας καθορισμοί σ' αυτές τις σχέσεις πρέπει να διέπονται από τις αρχές και τη φυσιογνωμία του ΠΑΣΟΚ σαν γνήσιου σοσιαλιστικού Κινήματος και να ανταποκρίνονται στην ιδιομορφία και τα εθνικά χρώματα του Έλληνικού δρόμου για την Άλλαγή.

ΣΤ. 1. Σχέση οργανωμένου Κινήματος — Κυβέρνησης

23. Έφτα χρόνια τώρα δλες μας οι προσπαθειές, ο άγώνας και αγωνίες μας είχαν συνδεθεί με την αναγκαιότητα της ποιοτικής συγκρότησης και της ποσοτικής ανάπτυξης του Κινήματος. Ένός Κινήματος, που με την επεξεργασία της στρατηγικής του και την παρεμβατική του δράση, θα πρόσδιε την απαραίτητη επιτάχυνση και σιγουριά στις λαϊκές δυνάμεις στην πορεία τους για την κατάκτηση της πολιτικής εξουσίας. Τά καταφέραμε. Πετύχαμε. Η ζωή το έδειξε αλλά και το κρίνει.

Σήμερα είναι ανάγκη και προτεραιότητα να φαντασθούμε και να υιοθετήσουμε δλες εκείνες τις επιλογές, που θα δώσουν κυριαρχία και θα εμψυώσουν περιοχόμενο, πνοή και ζωή σ' ένα μεγάλο κόμμα διακυβέρνησης και εξουσίας.

Έλλογούν τρεις πιθανοί κίνδυνοι:

α) Το ΠΑΣΟΚ σαν οργάνωση να απορροφηθεί από την κρατική εξουσία. Να αποτελέσει υποταγμένο έ-ξάρτημα και απόφωση της Κυβέρνησης, που με τη σειρά της θα μονοπωλήσει το κέντρο δράσεων των κομματικών αποφάσεων. Ένα τέτοιο ενδεχόμενο μαρασμού και υποβάθμισης θα καταδικάσει την οργάνωση νομοτελειακά και μοιραία είτε σε χώρο αντήλησης κάποιου τεχνοκρατικού δυναμικού είτε σε γραφειοκρατικό - υπαλήθιο μηχανισμό διεκδικήσεως εκλογών και συλλογής άτομικών παρ-αποτών.

β) Η Όργάνωση του ΠΑΣΟΚ να αποποιηθεί τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις από το πεδίο άσκησης της Κεντρικής Έξουσίας και να αποσυν-

δεθεί από την Κυβερνητική πολιτική. Παράλληλα, μέσα από έσθαστρεφείς και διαλυτικές διαδικασίες να επιχειρήσει να κλειστεί στο καθούκι της. Να αναζητήσει σχολαστικά την ιδεολογική καθαρότητα έξω και πέρα από τη συγκεκριμένη κοινωνία και τη συγκεκριμένη εποχή.

γ) Η Όργάνωση του ΠΑΣΟΚ να τείνει να υποκαταστήσει τους φορείς της Κυβέρνησης μέσα από έναν άσφυκτικό οργανωτικό κλοιό, με καθημερινές εμπλοκές και με έσθαστρεφική διάθεση.

24. Απέναντι σ' αυτούς τους πιθανούς κινδύνους και τα αδιέξοδά τους, που συνιστούν παραμόρφωση και παραχάραξη της φυσιογνωμίας του ΠΑΣΟΚ, πρέπει —είναι ανάγκη— να δοθούν συγκεκριμένες και ά-διαπραγμάτευτες κατευθύνσεις, όπως:

α) Το ΠΑΣΟΚ, σαν φορέας Άλλαγής, διαθέτει ενιαία διαρθρωμένη οργάνωση. Μέσα της γονιμοποιείται μια κοινή στρατηγική θέληση, ανα-νέωνεται κάθε φορά μία τακτική πορεία και σχεδιάζεται σταθερά η καθημερινή δράση. Σ' αυτή την ιδιαι-τερά κρίσιμη μεταβατική καμπή — τώρα παρά ποτέ— προβάλλει σαν Ι-κανή και αναγκαία συνθήκη για μία διασφαλισμένη νίκη, να αναγορευτεί το Κίνημα σε προνομιακό χώρο ΖΕΥ-ΕΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗΣ του κυβερνη-τικού προγραμματισμού και της λα-ϊκής δράσης. Η κυβερνητική κεντρι-κή πράξη και η παρουσία και πάλι του ΠΑΣΟΚ στους κοινωνικούς χώ-ρους ΔΕΝ χωρίζονται με ΣΙΝΙΚΑ Τείχη. Αντίθετα άλλοηλο - εξαρτώνται και αλληλοτροφοδοτούνται, μίας και αποτελούν συγκεκριμένες εκφράσεις

του πολύπλευρου αλλά ένοποιημένου πολιτικού άγώνα για εθνική και κοι-νωνική άπελευθέρωση. Θα βοηθηθού-με σημαντικά, αν αξιοποιήσουμε την πλούσια πείρα που έχουμε αντλήσει 7 χρόνια τώρα από τη σχέση της οργάνωσης με την Κοινοβουλευτική Όμάδα τόσο στο κεντρικό όσο και στο περιφερειακό επίπεδο. Κάποτε ύ-πληξε το πλαίσιο και σχηματικό δι-λήμμα: Κοινοβούλιο ή Όργάνωση. Τώρα σε καμιά περίπτωση ΔΕΝ ΕΙ-ΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ το παλιό δίλημμα με παραλλαγμένη έκδοχή —Κυβέρ-νηση ή Όργάνωση— να θολώνει τις σκέψεις μας.

β) Η βασική έπεξεργασία της πο-λιτικής στρατηγικής των βασικών έ-πιλογών και του μόνιμου πλαισίου τακτικών κινήσεων για όλους τους το-μείς, ολοκληρώνονται στο καταστατι-κά κατοχυρωμένο ανώτερο όργανο της Κ.Ε. Προωθούνται, εκφράζονται και συντονίζονται από τον πρόεδρο και το Ε.Γ., που σαν πολιτικό όργανο λειτουργούν, σχεδιάζουν, αποφασί-ζουν και δρουν. Οι πρωτοβουλίες και οι έπιλογές της κυβέρνησης υποχρε-ωτικά θα εκπορεύονται μέσα απ' αυ-τό το διαμορφωμένο στρατηγικό και τακτικό πλαίσιο αναφοράς του ΠΑ-ΣΟΚ. Κάτι τέτοιο όμως δεν καθυγι-άζει και δεν νομιμοποιεί καμιά άναρ-χη παρεμβολή και καμιά τάση έπι-βολής της οργάνωσης στο καθημερι-νό έργο της κυβέρνησης έξω και πέρα από τις θεσμοποιημένες μορφές σύνδεσης και συνεργασίας για τα έ-κτακτα προβλήματα. Π.χ. η κυβέρνη-ση εφαρμόζει γενικά και ειδικά την πολιτική της σύμφωνα με τις προ-γραμματικές δηλώσεις του πρωθυ-πουργού. Οι προγραμματικές δηλώ-σεις με τη σειρά τους αποτελούν μία συμπύκνωση του κυβερνητικού προ-γράμματος που έχει έγκριθεί από την Κ.Ε. και αποτελεί προεκλογικά το ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ συνέπειας και άγώνα του ΠΑΣΟΚ με το λαό.

γ) Η κυβέρνηση είναι ο κεντρι-κός φορέας άσκησης της πολιτικής έξουσίας. Λειτουργεί στα πλαίσια του πολυκομματικού Κοινοβουλευτικού πο-λιτεύματος και του Συντάγματος έ-φαρμόζοντας τις θέσεις και το πρό-γραμμα του ΠΑΣΟΚ. Η κυβέρνηση, εκτιμώντας τους κοινωνικο - οικονο-μικούς συσχετισμούς, τις διακρατικές δεσμεύσεις και τα συνταγματικά ό-ρια, εκφράζει κάθε στιγμή το ΠΟΛΙ-ΤΙΚΑ ΕΦΙΚΤΟ. Αναφέρεται στο σύ-νολο της οικονομίας και των κρατι-κών υποθέσεων, νομιμοποιεί και προ-ωθεί μέσα από τη θεσμική διαδικα-σία τους νέους συσχετισμούς, τους νέους φορείς αναπτυξιακής προσπά-θειας και τις νέες κοινωνικές πρακτι-κές. Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΕΙΝΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ. Κάθε φορά ο κυβερνητι-κός λόγος (αποφάσεις, μέτρα, έπι-λογές), απευθύνεται σε κοινωνικό σύ-νολο, χωρίς διαβαθμίσεις, χωρίς πο-λιτικές διακρίσεις. Τα στελέχη, τα μέλη, οι φίλοι και οι οπαδοί του ΠΑ-ΣΟΚ απέναντι στον κυβερνητικό λό-γο και στις κρατικές υπηρεσίες είναι άπλοι Έλληνες πολίτες χωρίς ειδικά προνόμια. Τα δικαιώματα του στελέ-χους και του μέλους του ΠΑΣΟΚ ΕΞΑΝΤΛΟΥΝΤΑΙ μέσα στο Κίνημα. Σε καμιά περίπτωση ΔΕΝ ΠΡΟΕ-ΚΤΕΙΝΟΝΤΑΙ αυθαίρετα και προνο-μαικά προς την κοινωνία.

δ) Το ΠΑΣΟΚ συγκροτείται και λειτουργεί σαν θεσμός και είναι συ-στατικό στοιχείο του πολιτικού δι-μοκρατικού έποικοδημίας. Έτσι, εντάσσεται και έρμηνεύεται σύμφωνα με τις ιδιομορφίες του ελληνικού σχη-

ματισμού, σε συσχέτιστ με τις πο-λιτικές, οικονομικές και κοινωνικές δι-εργασίες του ΠΑΣΟΚ —ή οργάνωσή του— σαν πολιτική οντότητα άπο-τελεί:

— Χώρο πρωταρχικής έπεξεργα-σίας πολιτικής στρατηγικής, έπιλο-γών και τακτικών

— Χώρο γόνιμης σύνθεσης των πο-λιτικών εμπειριών και των διωμάτων τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

— Χώρο πολιτικής ένοποίησης των έπιμέρους κοινωνικών και οίκο-νομικών αντιθέσεων διαφόρων ομάδων και στρωμάτων.

— Χώρο αποκρυστάλλωσης ενός κοινού ιδεολογικού και πολιτικού κώ-δικα έπικοινωνίας μέσα από τον πλου-ραλισμό, το διάλογο, την κριτική και την αντιπαράθεση των απόψεων.

Αυτό σημαίνει ότι το ΠΑΣΟΚ ό-φειλε να κατακτά, καθημερινά την αυτονομία και τη συνοχή του, μίας και αποτελεί τη μήτρα όπου συμπτυ-κνώνεται η μνήμη, αναλύεται η πρό-βλεψη, θερμαίνεται και ανανεώνεται το όνειρο ενός δλόκληρου λαού.

ε) Η οργάνωση του ΠΑΣΟΚ εί-ναι αναγκαία να διασφαλίζει ΤΟ ΔΕ-ΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΜΠΑΡΑΤΑΚΗ ανά-μεσα στην «από τά πάνω» κυβερνητι-κή και στην «από κάτω» κοινωνική δράση. Θα οικοδομείται με αυτό τον τρόπο η αλληλεγγύη και η συναίνεση του λαού προς την κυβέρνηση της Ά-λλαγής σ' όλα τα μέτωπα της ζωής. Αύ-το όμως άπαιτεί γνώση και συνειδη-ση και δυνατότητα της Όργάνωσης να προετοιμάζει, να έξηγει, να υπε-ρασπίζεται, να σταθεροποιεί και έπε-κτείνει το κυβερνητικό έργο. Το κυ-βερνητικό έργο είναι αντικειμενικά έ-φοδιο για έπιθετική και όχι άπολο-γητική άμυντική κίνηση. Η οργάνω-ση —μέσα από τις διακλαδώσεις της— θα μεταφέρει τον κυβερνητικό λό-γο πέρα από το γενικό εθνικό άκρο-ατήριο στην αγωνιστική άρένα κάθε μικρού και μεγάλου κοινωνικού χώ-ρου. Παράλληλα με αντίστροφη φορά θα συλλαμβάνει και θα μεταφέρει τα μηνύματα, τις αντιδράσεις και τις δι-αφοροποιήσεις των λαϊκών μαζών

Θα άφουγκράζεται ακόμα και τον άναρχο κοινωνικό λόγο και έντύπωση που μέσα από κατάλληλη διερεύνη-ση θα τ'α μετουσιώνει σε συγκεκρι-μένα αήτητα. Το ΠΑΣΟΚ σαν Όρ-γάνωση —ΧΩΡΙΣ να άμφισβητεί τις προθέσεις της κυβέρνησης— θα υπε-νθυμίζει ΠΑΝΤΑ πώς πέρα από το ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΕΦΙΚΤΟ υπάρχει το ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΝΑΓΚΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙ-ΚΑΙΟ και το ΙΣΤΟΡΙΚΑ και ΙΔΕΟ-ΛΟΓΙΚΑ ΕΠΙΘΥΜΗΤΟ. Η Όργά-νωσή μας θα πρέπει να συνθέτει πάν-τα σε μία άνώτερη ποιότητα τους περιορισμούς του έφικτου και τις ά-παιτήσεις του αναγκαίου. Με αυτό τον τρόπο θα διαμορφώνει αλλά ΔΕΝ θα παγιώνει κάθε φορά μία ίσοροπ-ία. Θα σταθεροποιεί νέους θετικούς συσχετισμούς και θα ξανοίγει νέες προοπτικές για το λαϊκό κίνημα. Ό-λες αυτές οι ίσοροπίες μέχρι την έκ-πλήρωση των τελικών μας στόχων, θα πρέπει να μην παγιώνονται σαν έν-διάμεση και μη συνεχόμενη κατάστα-ση, γιατί ΔΕΝ αποτελούν ούτε σύ-τοκοπό ούτε έπαρκή στόχο για τον άγώνα μας.

στ) Για την έξασφάλιση της κάθε φορά δύσκολης ίσοροπίας, που θα βασίζεται τόσο στην έξάντληση της κυβερνητικής δυνατότητας όσο στη συγκράτηση και τη συμμετοχή του λαού, είναι έπιβεβλημένο να υπάρ-

ξουν σταθερές έπαφές και σχέσεις ανά-μεσα στα όργανα του Κινήματος. Οι τακτικές και προετοιμασμένες συναν-τήσεις και έπαφές —θεσμοθετημένες και άτυπες με ένημερωτικό και ελ-σηγητικό χαρακτήρα— ανάμεσα στα στελέχη του κυβερνητικού μηχανισμού τους υπεύθυνους των Κ.Τ.Ε. και των Γραμμάτων των αντίστοιχων Κεν-τρικών Έπιτροπών, είναι ένα πειρα-ματικό δήμα, που θα πρέπει να λει-τουργήσει και να βελτιωθεί

ΣΤ. 2. Σχέση του ΠΑΣΟΚ με τα μαζικά κινήματα

25. Η έκλογική νίκη σαν πολιτικό δεδομένο διαμορφώνει νέες συντεταγ-μένες, νέους όριζόντες στη γραμμή πλεύσης του μαζικού Κινήματος. Η ποιοτική μεταβολή στην πολιτική και κοινωνική φύση της έξουσίας και στο φορέα άσκησης της πρέπει να άπασσο-ήσει σε σοβαρά το μαζικό κίνημα σ' ό-λες τους τις βαθμίδες και σ' όλους τους κοινωνικούς χώρους (έργατοπάλ-ληλοι, άγρότες, νεολαία, μικρομεσαίοι έπισητήμονες, γυναικες, τα κινήματα κοινωνικής κριτικής, κλπ.). Τα μαζι-κά κινήματα όφειλουν χωρίς κηδεμονί-ες άδίστακτα και αυτόνομα να έπανα-προσδιορίσουν τη φυσιογνωμία τους, να συγχρονίσουν τις στόχους, την τα-κτική τους και τις μορφές πάλης τους σύμφωνα με τις ώθήσεις και τις ανάγ-κες τους αλλά και τις άπαιτήσεις και τους περιορισμούς της μεταβατικής φάσης και τη θεδαρμένη άσυντηκή 30χρονη κληρονομία της Δεξιάς.

Σήμερα χωρίς να καθυλώσουν την άμεσότητα και χωρίς να άνασφύουν διαδικασίες συσπείρωσης διεκδικητι-κού χαρακτήρα θα πρέπει να προβάλ-λουν συνολικά την πολιτική και κοινο-νική τους δυναμική. Να κατακτήσουν δικαιωματικά την νευραλγική και ά-ναντικατάστατη θέση τους στον άγώ-να. Δέν μπορούν πιά να άνασπύσσον-ται και να άναπαράγονται μέσα μόνο από τμηματικούς, κλαδικούς και συ-ντεχνικούς άγώνες χωρίς να συλλαμ-βάνουν το νόημα της ιστορικής συγ-κυρίας.

26. Στά συνδικαλιστικά — μαζι-κά κινήματα, όταν δεσφάζει μοναδικά ό οικονομίστικος χαρακτήρας, καθι-στά τον άγώνα τους άμυντικό, λειψό και άτροφικό. Η έμμονή και η άκριτη καθήλωση μόνο η κύρια σε μισθολο-γικές — χωρίς διαβαθμίσεις — διεκ-δικήσεις είναι άδύνατο να συμβάλλουν θετικά σε μία δίσωμη ένοποιητική προοπτική για τους εργαζόμενους και τά λαϊκά στρώματα. Σε μία τέτοια περίπτωση άπαιτούν βασικά μία άνα-κατανομή της καταναλωτικής τους δύ-νατοτητας στα πλαίσια κάποιου άτο-μικού πρτύπου. Με την ίσχυ αυτής της προτεραιότητας ουσιαστικά άπαι-τούν και ένδιαφέροντα λιγώτερο ή κα-θόλου για την έλλαγή στην πολιτική και ταξική φύση της έξουσίας και για την διαφοροποίηση από το κατεστη-

Η 9Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

μένο πρότυπο της καταναλωτικής κοινωνίας. Μία ολοκληρωμένη διεκδικητική στρατηγική ειδικά στις σημερινές συνθήκες οφείλει να έχει ευρύτερο όπτικό πεδίο. Προβλέπει «πέρα από τα λεφτά» στη ζωή, τη λειτουργία και την κατάσταση των παραγωγών τόσο στο χώρο της εργασίας, ειδικά στο χώρο της κοινωνίας γενικά. Η ιεράρχηση στόχων και προτεραιοτήτων για το χώρο της εργασίας, (εργασιακό, επιχείρηση, χωράφι) της κοινωνίας (παραγωγές, και έργα υποδομής, για υγεία, παιδεία κλπ. σε πόλη, συνοικία, νομό, χωριό), της καθημερινότητας, της συμμετοχής, του ελεύθερου χρόνου, της πολιτιστικής έκφρασης, της ελεύθερης δημοκρατικής δράσης, προβάλλει συλλογικοποιημένες ανάγκες, επιθυμίες και απαιτήσεις και συνενώνει τις οικονομικά διαφοροποιημένες λαϊκές δυνάμεις. Το μαζικό κίνημα μπορεί κατ' αρχήν να ξεκινήσει από τους μισθούς, τις τιμές, τα μεροκάματα και τις συντάξεις διασφαλίζοντας μία άμεσότητα, δυναμική και καθολικότητα στη βραχυπρόθεσμη δράση. Όμως η ενότητα και η συνέπεια και ο ιστορικός προσορισμός του θα αντληθούν μέσα από την αμφισβήτηση και την πάλη ενάντια στις πολιτικοοικονομικές δομές, στις κοινωνικές σχέσεις και στο πολιτισμικό πρότυπο που αναπαράγουν την καταπίεση, την αδικία, την εκμετάλλευση και την αλλοτρίωση.

Έτσι μπορεί να μιλάμε για μία στρατηγική ξεπεράσματος του συστήματος μέσα από διάφορο τρόπο συσώρευσης, νέες κοινωνικές πρακτικές, προτεραιότητες και αξίες, νέο εναλλακτικό πρότυπο ζωής δημιουργίας και κοινότητας.

27. Είναι αναγκαίο το μαζικό κίνημα σε κάθε κοινωνική κατάσταση και σε κάθε μορφή άγωνα:

— να μην κατακερματίζει την ενότητα και τη συνοχή του μαζικού χώρου,

— να μην αποκόβεται και χάνει τη συνάρτηση, την κάλυψη και τη συμπάρτηση του ευρύτερου μετώπου της Αλλαγής,

— να μην λειτουργεί άσυσχετα και αποδιορθωτικά στη σχέση με άλλες κοινωνικές δυνάμεις, που τα αντικειμενικά συμφέροντά τους έχουν μία σταθερή σύγκλιση και συμπόρευση.

Η λογική «Αγώνας για Αγώνα» και το πέρασμα σε άκαρπες και ατελέσφορες κλιμακώσεις για να αποδεικνύεται η «αυθεντία» και να ξεσκεπάζεται η «απότομία» της Κυβέρνησης προσδοκεί επικίνδυνα ένα φαύλο κύκλο. Είναι λογική, που στιγμιαντίζει από αδυναμία σύλληψης και κατανόησης των πραγματικών δυνατοτήτων και από τάση μικροπολιτικής και στενής κομματικής εκμετάλλευσης.

Η παραπάνω αναφορά ΔΕΝ υποκρίνεται καμιά λανθάνουσα και έκ του πονηρού άποψη για παραπλίσια του μαζικού κινήματος και την υπαγωγή των σημερινών ζωτικών αναγκών σε μία καθησυχαστική και άοριστη υποσχηση για μελλοντικούς χρόνους.

Ξέραμε και ξέρουμε ότι στη μεταβατική φάση προς το σοσιαλισμό ανώμαλα στο δραχυπρόθεσμο πρόγραμμα της Κυβέρνησης μας (που θα εκφράζει κάθε φορά το ακρότατο όριο του πολιτικού έγκυρου) και στα μαζικά κινήματα (που θα εκφράζουν το κοινωνικά αναγκαίο) θα υπάρχει μία ένταση και μία ισορροπία σε τεταμένο σκηνικό.

Εγκαινιάζεται έτσι μία σχέση εσωτερικής αντιπαλότητας, που θα μετράει μέρα με τη μέρα το σημείο ισορροπίας της πορείας μας σε βενι-κότερη και σταθερότερη για το λαό κατεύθυνση. Παράλληλα θα διευρύνει και θα σφυρηλατεί μία οργανική συνοχή, πέρα από τη συνάθροιση κλαδικών παραπόνων ανάμεσα σε όλες εκείνες τις κοινωνικές συνιστώσες του φάσματος των μη προνομιούχων, που εντάσσονται στη στρατηγική και την προσπάθεια της Εθνικής Λαϊκής Ενωτικότητας.

Αυτή η σχέση εσωτερικής αντιπαλότητας πέρα από τις επί μέρους και δευτερεύουσες αντιθέσεις οφείλει να διαμορφώνει συνειδητά ένα πλαίσιο συνεννόησης και συνυπαρξης και ταξικής αλληλεγγύης στις δυνάμεις της Αλλαγής. Επιπρόσθετα η Κυβέρνηση με πρακτικές χειρονομίες θα καθιερώνει ένα Τύπο εξουσίας, στηριγμένο στο δίκαιο, στη συνεργασία των Κοινωνικών Φορέων.

28. Δεν είναι στην πρόθεσή μας να μετατρέψουμε το συνδικαλισμό σε κυβερνητικό εξάρτημα με σκοπό την τυπική επικύρωση της ανισότητας έκδοσης για κατάργηση της πάλης των τάξεων. Δεν επιδιώκουμε ένα κυβερνητικό συνδικαλισμό δέσμιο, άφωτο, νεκρό. Σαν σοσιαλιστές που προσδίδουμε στη λαϊκή συμμετοχή και την αυτοδιαχείριση για λόγους αρχής δεν μπορούμε παρά να αποποιούμε τέτοιους περασμούς, που θα οδηγούσαν σε εκφυλισμούς και θα νεκρώσουν το δράμα μας.

Η πολιτική βούληση των λαϊκών μαζών ΔΕΝ δημιουργείται ούτε από το μηδέν ούτε από τη στείρα προπαγάνδα και μεμονωμένη δράση κάποι-

Ο λαός στη συντριπτική του πλειοψηφία τάχθηκε σιό πλευρό του ΠΑΣΟΚ. Και σιό παραμερό χωριό σιγήθηκε οργάνωση ή ένας οργανωτικός πυρήνας.

ας ξεκομμένες πρωτοπορίας, ούτε από την καθησυχαστική τεχνοκρατική απόδειξη. Τόσο η πολιτική μεταστροφή όσο η δημοκρατική συνειδηση και η σοσιαλιστική θέληση θεμελιώνονται μέσα από άμεσους κατανοητούς και προσιτούς στόχους. Ακριβώς απ' αυτούς τους εύκολοδιάγνωστους στόχους αντλούνται έμπειρίες, προβάλλονται ανάγκες και ιδανικά και συνειδητοποιούνται τα αίτια των προβλημάτων των λαϊκών μαζών.

Πιστεύουμε και προτιμούμε έναν Κριτικό Συνδικαλισμό αυτόνομο, ταξικό, πολιτικοποιημένο και μαζικό που ξέρει να διεκδικεί επί μέρους στόχους. Να υπερασπίζεται, να έμβασθύνει και να ελέγχει τις πολιτικές κοινωνικές και θεσμικές κατακτήσεις. Γι' αυτό όλες οι θεσμικές τομές που προμολογούνται με Κυβερνητικές πρωτοβουλίες κατοχυρώνουν την συμμετοχή, τον έλεγχο και τα δικαιώματα των κοινωνικών φορέων.

Και τούτο, γιατί το ΠΑΣΟΚ (σαν Κίνημα και σαν Κυβέρνηση) και τα μαζικά κινήματα δριόσκονται στο ίδιο χαράκωμα με ενιαία ιστορική αποστολή, με κοινές εθνικές ταξικές συντεταγμένες και κοινή πολιτική όπτική.

Χρόνια τώρα το ΠΑΣΟΚ σαν πολιτικός φορέας προσπαθεί να έμπεδώσει μία νέου τύπου σχέση με το μαζικό κίνημα, απορρίπτοντας: — την Λεβινιστική θεωρία της απόλυτης εξάρτησης των μαζικών φορέων από το Κόμμα και τη μετατροπή τους σε λυάντες μεταφορές και φερέφωνα του Κόμματος.

— την αναρχοσυνδικαλιστική θεωρία που εθεοποιεί τους μαζικούς φορείς μηδενίζοντας το όλο το Κόμμα.

— τη ρεφορμιστική θεωρία, που υπερασπίζεται την πολιτική ουδετερότητα των μαζικών φορέων.

Αυτή η σχέση διέπεται από την οργανωτική αυτονομία και ανεξαρτησία των μαζικών φορέων, έτσι ώστε να υπάρχει δυνατότητα τόσο για μία αγωνιστική συμπύκνωση και αλληλεπίδραση, όσο και για μία παράλληλη επικαλυπτόμενη πολιτική επεξεργασία στο στοχασμό της στρατηγικής και τακτικής τους.

29. Το διαβρομένο και πολιτικοποιημένο μαζικό κίνημα είναι η προϋπόθεση και η έγγυση για το δημοκρατικό δρόμο για το σοσιαλισμό. Η οργάνωση του ΠΑΣΟΚ θα δικαιώσει και θα καταξιώσει πολιτικά και ιστορικά το ρόλο της και θα διασφαλίσει την ιδεολογική φυσιογνωμία του ΠΑΣΟΚ ΜΟΝΟ αφού και εφ'δσον συμμετέχει, δρώ και επηρεάζει το μαζικό κίνημα μέσα από μία άε-να ανανεωμένη διαπλαστική σχέση. Η παρέμβαση της Οργάνωσης του ΠΑΣΟΚ για την ανάπτυξη του μαζικού κινήματος είναι ια αρχή μονιμη και αδιαπραγμάτευτη.

Και τούτο γιατί κάθε τάξη και λαϊκό στρώμα, κάθε πολιτική από τη θέση που κατέχει μέσα στην κοινωνία, αντιμετωπίζει διαφορετικά υλικά και πνευματικά προβλήματα και διώνει με διαφορετικό τρόπο και ένταση τις αντιθέσεις της με το σύστημα. Οι οικονομικοί και διεκδικητικοί αγώνες δεν μπορούν από μόνοι τους να εξασφαλίσουν την ενιαία δράση και την πολιτική εννοποίηση των λαϊκών δυνάμεων. Η μετατροπή των μη προνομιούχων από κοινωνική δύναμη σε δύναμη αυτόνομη εξουσίας είναι ΠΡΑΞΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ. Τα επί μέρους συμφέροντα και τα ιδεολογικά στοιχεία, που τροφοδοτούν την διεκδικητική πάλη και τις πολιτικές α-

νακατατάξεις, πολλές φορές ίσως να αποτελούν ετερόκλητες λαϊκές παραστάσεις, έμπειρίες και στόχους. Όλα αυτά τα στοιχεία, που κυριαρχούν στην καθημερινή ζωή των λαϊκών δυνάμεων και του κάθε πολίτη, για να περάσουν από το μερικό στο ολικό, από το ειδικό στο γενικό, από το πρωτογενές στο σύνθετο, ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ. Ολοκληρωμένη ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ, που θα τα ενοποιήσει, θα τα μετασχηματίσει και θα τα συναρθρώσει σε μία ιεραρχημένη στρατηγική ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ.

Η παρέμβαση απαιτεί γνώση, συνείδηση, σχέδιο. Τελικά η γνώση, το σχέδιο και η συνείδηση σημαίνουν ενιαίο, ιδεολογικό, πολιτικό, οργανωτικό σχηματισμό, δηλαδή ΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ. Η Κομματική Οργάνωση με αυτόνομη παρέμβαση συνθέτει τις πρωτογενείς ιδεολογικές έντυπώσεις και ενοποιεί τα κοινωνικά και πολιτικά συμφέροντα των λαϊκών μαζών. Μετασχηματίζει και μεταβάλλει τα ετερόκλητα αλλά συγκλίνοντα πρωτογενή ιδεολογικά στοιχεία των λαϊκών δυνάμεων σε σοσιαλιστική ιδεολογία πραγματιστική στρατηγική.

30. Κάτι τέτοιο όμως προϋποθέτει μία ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΞΟΥΣΙΑΣ που να:

— Έχει πολιτική αυτονομία από τις κοινωνικές δυνάμεις, που εκφράζει και λειτουργεί σαν πόλος συσπείρωσης και συνοχής όχι μόνο των κομματικών μελών, αλλά όλων των λαϊκών στρωμάτων.

— Μετασχηματίζει την έπιμερι-σμένη, αλλοτριωμένη και διαχυμένη κοινωνική δύναμη των εκμεταλλευό-

μενων, σε πολιτική εξουσία για τους στρατηγικούς στόχους της Αλλαγής.

— Μετασέπει το έκλογικό — γενικό ποσοστό, σε άρθρωμένη περιφερειακή και πρωτογενή εξουσία, μέσα από τη διάταξη της στους μαζικούς χώρους και τους δημοκρατικούς θεσμούς (Τ.Α., Σύλλογοι, συνδικάτα, κλπ.).

— Εκφράζει πρωταρχικά και κύρια συλλογικοποιημένες λαϊκές ανάγκες, υποθαμβίζοντας και μηδενίζοντας τη μεμονωμένη διεκδίκηση του εξεταστικού άνεμου και της της «προσωπικής φιλοδοξίας».

— Προωθεί διαδικασίες ανοιχτής κι άμεσης δημοκρατικής δράσης στους διάφορους κοινωνικούς χώρους για τα άμεσα προβλήματα του συνόλου των πολιτών μιας περιοχής ή ενός χώρου (πάνω από ιδεολογικές και κομματικές τοποθετήσεις) αποφεύγοντας την πόλωση. Η δράση της είναι καθημερινή και σχεδιασμένη, σταθερή, ανοιχτή σε τακτικό λαϊκό έλεγχο και κριτική.

— Είναι μαχόμενη και έμπλουτισμένη με την πείρα και το σφυγμό των κοινωνικών δυνάμεων, με δυνατότητες πολιτικής ευελιξίας και προσαρμογής.

— Έμπλουτίζει το στοχασμό και την ιδεολογία της και ενισχύει τη φυσιογνωμία της, ολοκληρώνοντας την πολιτική στρατηγική της.

— Διαπαιδαγωγεί τα μέλη πάνω σε ήθικες και αγωνιστικές αρχές καλλιεργώντας την αλληλεγγύη, την πειθαρχία και τη συλλογικότητα, αφομοιώνοντας από τα μέλη ό,τι δημιουργικό υπάρχει και απορρίπτοντας τα άρητκά του.

ΣΤ. 3. Σχέσεις του ΠΑΣΟΚ (Κυβέρνηση — οργάνωση) με το κράτος

31α Ένα από τα κρίσιμότερα πεδία θεωρητικού στοχασμού, αλλά και αντιπαράθεσης των πολιτικών δυνάμεων, είναι αυτό του Κράτους και των θεσμών και μηχανισμών που περιλαμβάνει. Η ίδια η ιστορική πείρα αποδεικνύει ότι κάθε διαδικασία κοινωνικής αλλαγής σημαδεύεται αποφασιστικά από τον τρόπο που παρεμβαίνει και την σχέση που δημιουργεί ο πολιτικός φορέας της αλλαγής με το Κράτος. Ιδιαίτερα στο πρώτο κρίσιμο στάδιο της διαδικασίας προς την αλλαγή διαμορφώνονται αντιλήψεις και πρακτικές που θα ζουν τη σφραγίδα τους στην ίδια την πορεία, σ' όληκληρη την κοινωνία.

Για μας το Κράτος δεν μπορεί να θεωρηθεί μ' ένα παραδοσιακό τρόπο. Αρνουμαστε και τις δυο αντίπαλες «προοδευτικές» θεωρίες που διατρέχουν τον αιώνα μας και που συνδέονται με τις φάσεις εξέλιξης του καπιταλιστικού συστήματος. Έτσι:

● Δεν αποδεχόμαστε την αντίληψη που θέλει το κράτος απλό εξάρτημα — εργαλείο που ενεργεί με εντολές κατ' ευθεία από την άρχουσα τάξη.

Αυτή η αντίληψη έχει γενικά καταγραφεί σαν «λενινιστική» έκδοχή. Θεωρεί απλά το κράτος ένα κατασταλτικό μηχανισμό που θα περάσει στα χέρια των εργαζομένων με εξωτερική έφοδο, για να αντικατασταθεί

από το κράτος — κόμμα της εργατικής τάξης. Αυτή η ταύτιση κόμματος και κράτους λήθησε τις λαϊκές δυνάμεις στο περιθώριο των κέντρων λήψης αποφάσεων και στην υποθάμιση των αντιπροσωπευτικών θεσμών. Από τη στιγμή της κατάκτησης της εξουσίας αποδυναμώνει στην πορεία, συγκεντρώνει και γραφειοκρατικοποιεί την κρατική εξουσία, και γίνεται ένα πολυπλόκαμο όργανο που ελέγχει την κοινωνία, την οικονομία, τον πολιτισμό και τον άνθρωπο.

● Δεν αποδεχόμαστε την αντίληψη που θέλει το κράτος ουδέτερο δικαιοσύνη των ταξικών αντιθέσεων, που μπορεί να υπογράψει «κοινωνικό συμβόλαιο» ανάμεσα σε τάξεις με αντι-κρουόμενα συμφέροντα.

Αυτή η σοσιαλδημοκρατική αντίληψη θεωρεί το κράτος έξω και πάνω από την κοινωνία και καταδικάζει ποιαδήποτε αλλαγή σ' ένα απλό εκσυγχρονισμό με διαρκές μεταρρυθμίσεις, αποπολιτικοποιώντας την πολιτική και την κοινωνική δράση των λαϊκών μαζών.

Το κράτος στην μονοπωλιακή φάση του καπιταλισμού διευρύνεται σ' όλες τις μορφές της κοινωνικής δράσης. Ο νέος ρόλος της Δημόσιας Διοίκησης, η καθολικοποίηση της εκπαίδευσης, οι νέες παραγωγικές δυ-

νάμεις, η τεχνολογική πρόοδος, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η διευνοποίηση των αγορών του κεφαλαίου, απαιτούν την πρόσβαση και τη συνείδηση ευρύτερων κοινωνικών δυνάμεων. Την άρχουσα τάξη δεν ευνοεί απλά ο κατασταλτικός ρόλος του κράτους. Θέλει και απαιτεί τη δημιουργία κοινωνικών συμμαχιών που θα συντηρήσουν και θα αναπαράγουν την ηγεμονία της. Οργανώνει μέσα σε συνθήκες σχετικής αυτονομίας την ταξική ηγεμονία, διαπλέκοντας μέσα του διαβαθμισμένες κοινωνικές αντιθέσεις. Μεταφέρεται έτσι η ταξική διαπάλη και κυριαρχία μέσα σε κάθε θεσμό της κοινωνικής μας ζωής. Μ' αυτό τον τρόπο το μονοπωλιακό κράτος σαν σύνολο θεσμών και μηχανισμών μέσα στην κοινωνία εκφράζει κάθε φορά το συσχετισμό δυνάμεων όπως εκδηλώνεται πολύμορφα πάνω στην αντίθεση του καπιταλιστικού συστήματος με τις δυνάμεις της εργασίας και της δημιουργίας αλλά και της έπικυριαρχίας των μητροπολιτικών κέντρων πάνω στα έθνη της περιφέρειας.

Ο τρίτος δρόμος, του δημοκρατικού δρόμου για το σοσιαλισμό, αναγνώρισε σωστά αυτή την πραγματικότητα και αρνείται ν' αποδεχθεί μία πολιτική μετωπική σύγκρουση με τον κρατικό μηχανισμό. Αντίθετα ο ριζικός δημοκρατικός μετασχηματισμός των θεσμών του κράτους συντελείται μέσα από την ολοένα διευρυνόμενη λαϊκή συμμετοχή και παρέμβαση, τον κοινωνικό έλεγχο και την αποκέντρωση. Δεν υπάρχει για μας έφοδος και κατάληψη, ούτε οργανωτική διαπλοκή για να διασφαλιστεί η έπιβολή του κόμματος πάνω στο κράτος. Μία αλλαγή μηχανισμού που στηρίζεται σε αλλαγές προσώπων και μόνο σ' αυτές δεν είναι πραγματική αλλαγή. Το πρόβλημα δεν είναι τα πρόσωπα αλλά κυρία η δομή. Ο εκδημοκρατισμός των δομών ή ο εκσυγχρονισμός της λειτουργίας της κρατικής μηχανής σημαδεύει με την απότινση της εξέδρασης απ' αυτά. Προωθεί συλλογικές αντιλήψεις, πρακτικές και λειτουργίες που εθνικοποιούν και ελληνοποιούν την κρατική μηχανή και τους λειτουργούς. Αναγορεύει τις ίδιες τις κοινωνικές δυνάμεις που στοιχίζονται μέσα σ' αυτές σε υποκείμενα και συστατικά στοιχεία της αλλαγής τους.

31β. Στην πατρίδα μας το Κράτος φέρνει έντονα τα σημάδια της εξάρτησης και του περιφερειακού χαρακτήρα της κοινωνίας μας που το αναγορεύουν σε υπεραυτονομημένο με ματοφύλακα του συστήματος με δική του ένδογενή δυναμική και στρατηγική σε βάρος των πολιτικών διαδικασιών και των αντιπροσωπευτικών θεσμών και των θεσμών άμεσης δημοκρατίας. Έμφανίζεται έτσι η εικόνα του υπερ-ανάπτυγμένου κράτους, που καθορίζει τα πάντα και μιας υπ-ανάπτυκτης κι ανύπαρκτης «κοινωνίας πολιτών».

Την ιστορική περίοδο που ακολούθησε τον εμφύλιο πόλεμο η κατάληψη και χρησιμοποίηση των κρατικών μηχανισμών από τη Δεξιά αποτέλεσε ένα μοναδικό και σημαντικό δεδομένο. Ταύτιζε απόλυτα το αυταρχικό και κατασταλτικό κράτος με το κόμμα που εκφράζει τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης. Η πελατειακή σχέση και το έκλογικό σύστημα που διασφάλιζαν την πολιτική της κυριαρχία και η ολοκληρωτική υπαγωγή όλων των εξουσιών στην εκτελεστική εξουσία, ο στεγανός έλεγχος των δυναμικών έρεισμάτων της κρατικής εξουσίας, δημιούργησαν το «Κράτος της Δεξιάς» συγκροτημένο γραφειοκρατικό και ανέλευδρο.

Τα κοσμοιστορικά γεγονότα της τελευταίας 15ετίας είχαν την αντανακλαστική τους και στη δομή και τη λειτουργία του κράτους που άρχισε σταδιακά να εμφανίζει κάποιες ρωγμές που προήλθαν από τις ένδοτα-ικές συγκρούσεις στο μπλόκ της άρχουσας τάξης, αλλά κυρίαρχα από την ανάπτυξη ενός μαζικού ριζοσπαστικού κινήματος. Η ειρηνική και δημοκρατική, αλλά ριζική και ανεπίστρετη αλλαγή των πολιτικών συσχετισμών που έφεραν το ΠΑΣΟΚ στην εξουσία αποτελεί μία αναμφισβήτητη δημοκρατική κατάκτηση. Τούτη η δυνατότητα ανοίγει το δρόμο για τη μεγάλη αλλαγή που δεν μπορεί να υποδοθιστεί και να μείνει σε κάποιες αλλαγές προσώπων, αλλά απαιτεί συνολική διαφοροποίηση των συσχετισμών σε κάθε θεσμό, με την παρέμβαση του μαζικού κινήματος και την άσκηση της κυβερνητικής εξουσίας.

31γ. Συνέπεια αυτών των θέσεων είναι η σχέση που έμεις πρέπει σαν ΠΑΣΟΚ να διαμορφώσουμε με το κράτος.

● Η Κυβέρνηση μέσα στη συσταγματική νομιμότητα και μέσα από τη λαϊκή έπιθυμηση άσκει την πολιτική εξουσία. Ο Κυβερνητικός Λόγος που είναι καρπός ενός ευρύτερου πολιτικού και κοινωνικού συσχετισμού διαχέεται μέσα στον κρατικό μηχανισμό και δηματοδοτεί την πολιτική λογική στην κατεύθυνση του

Η 9Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

Πυρετώδης δουλειά για να σιγηθεί η γιορτή της 'Αλλαγής τον περασμένο Σεπτέμβρη στη Νέα Φιλαδέλφεια. 'Η έπιτυχία της δικαίωσε τους αγώνες της Νεολαίας.

έκδημοκρατισμού, της εξυγίανσης, του εκσυγχρονισμού, στην πάταξη της γραφειοκρατίας και στις λειτουργίες που ριζικά διαφοροποιούν την νοοτροπία.

● Ο Κρατικός μηχανισμός είναι συναρτημένος και όφειλε να έναρμονίζεται με την κυρίαρχη πολιτική δούληση της Κυβέρνησης χωρίς να διεκδικεί είτε στα δυνάμει του έρεϊσματος είτε στους ιδεολογικούς του μηχανισμούς μία αυτονομία ή διατήρηση στεγανών απ' όπου θα απωθείται ο έγκυρος για το Λαό Κυβερνητικός Λόγος.

● Θεμελιακή αρχή είναι για μας ο διαχωρισμός του Κράτους από το κόμμα. Η οργάνωση δεν διοικεί τον κρατικό μηχανισμό. Δεν υποκαθιστά τη Διοίκηση ούτε ενσωματώνεται σ' αυτήν με το να γίνει προέκτασή της. Οι Τ.Ο., Ο.Π., Κ.Ο., Ν.Ε. αναφέρονται στο κόμμα και μόνο σ' αυτό. Το πεδίο παρέμβασής τους εξαντλείται μέσα στους θεσμούς και μαζικούς φορείς είτε άφορου τον προγραμματισμό, είτε τις διεκδικήσεις Νομαρχιακά Συμβούλια, 'Αγροτικοί Σύλλογοι

εργατικά κέντρα γίνονται, οι χώροι περσματος της πολιτικής της εθνικής — λαϊκής ενότητας. Η οργάνωση του ΠΑΣΟΚ μέσα από τη σχέση της με την Κυβέρνηση και μέσα από τη συμμετοχή της στα μαζικά κινήματα στους παλιούς και τους νέους θεσμούς εξαντλεί το ρόλο της, χωρίς να έπιμεθαίνει ευθύγραμμο ή αυτόκλητο προς τις κεντρικές ή άκρικές απόληξεις του κράτους.

● Μέσα στη Διοίκηση ενεργοποιούνται οι υπάλληλοι, τα στελέχη και τα μέλη της κρατικής μηχανής, συμμετέχουν στο διάλογο, στις αποφάσεις, συνδικαλιζούνται. Το συνδικαλιστικό κίνημα είναι μοχλός του έκδημοκρατισμού της διοίκησης.

Από τα κάτω οι νέες μορφές οργάνωσης που οριοθετούν οι γενικότερες συνθήκες ανάπτυξης των μαζικών κινήσεων δημιουργούν νέους δρους στη σχέση κράτους - πολιτείας.

Οι νέοι θεσμοί της αποκέντρωσης της συμμετοχής και του δημοκρατικού προγραμματισμού θα συνδύουν καταλυτικά για να αναπτυχθεί και να κατοχυρωθεί μία νέα πολιτική,

κή, κοινωνική και εθνική συνείδηση στον κάθε πολίτη, που θα δημιουργήσει τους δρους υπέρβασης από την 'υποταγμένη' στο κράτος - μαμούθ κοινωνία, στην κοινωνία των πολιτών με έλευθερία, πλουραλισμό και δημοκρατία (και αντιπροσωπευτική αλλά και άμεση).

Συμπερασματικά το ΠΑΣΟΚ δεν είναι το προδικασμα κάποιου κράτους που θέλει να υποκαταστήσει το σημερινό. Οι στρατηγικές της έφοδου ή της ουδετερότητας είναι ξένες και με τη λογική και με την πρακτική μας.

Αντίθετα η στρατηγική του δημοκρατικού δρόμου, των θεσμικών αλλαγών που κατοχυρώνονται μέσα από διαδικασίες λαϊκής συμμετοχής γίνεται η ασφαλιστική δικλείδα για την αποφυγή του ουγκεντρωτισμού, της γραφειοκρατίας, την υπερενίσχυση της κρατικής έξουσας, που η ιστορική έμπειρία δείχνει ότι νεκρώνει και έκφυλλίζει το όραμα για μία κοινωνία Δημοκρατική και Σοσιαλιστική ή με δημοκρατία, αποκέντρωση και αυτοδιαχείριση.

ΣΤΡΑΤΙΑ της ΝΙΚΗΣ και της ΑΛΛΑΓΗΣ θα διατηρήσει έπικαιρη, έγκυρη και ζωντανή τη δημοκρατική

και σοσιαλιστική έπαγγελματία του ΠΑ. ΣΟΚ έξω από τη θύρα του χρόνου και της συνήθειας.

Η 'Η οργάνωση και ο ρόλος της — Οι έπιλογές μας

33. 'Η 'Οργάνωση αποτέλεσε μέχρι τώρα προϋπόθεση για τη στερέωση και την ανάπτυξη του ΠΑ. ΣΟ.Κ. και έγγυση για τη νικήφόρα έκβαση του αγώνα του λαϊκού Κινήματος. Οι κατευθύνσεις, οι αναλύσεις, το πνεύμα και η αντίληψη της 5ης Συνόδου της Κ.Ε. (Φλεβάρης '79) για την πολιτική και ιδεολογική συγκρότηση και την άμεση ανάπτυξη μιας οργάνωσης Έξουσας, παραμένει και σήμερα πυλίδα της οργανωτικής μας πολιτικής.

Το ΠΑΣΟΚ ΣΗΜΕΡΑ παρά ΠΟΤΕ όφειλε να έχει σε ΕΓΓΡΗΓΟΡΗ και ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ όλες τις πολιτικές αισθήσεις και όλα τα ζτανανκλαστικά του.

ΣΗΜΕΡΑ παρά ποτέ τα πολιτικά και τα κοινωνικά έρεϊσματα του ΠΑ. ΣΟ.Κ. πρέπει να έχουν ακατάλυτο δεσμό και αντίστοιχη άρθρωση με την ιδεολογική και κομμωτική υπόστασή μας, χωρίς κραυγαλέες ρωγμές, κενά και ανταγωνιστικότητες. Και τούτο, γιατί το πολιτικό μας πρόγραμμα, οι θέσεις και οι έπιλογές μας, για να διατηρούν τη συνέχεια, τη συνέπεια και το ρυθμό της πραγμάτωσής τους, όφειλουν να απευθύνονται και να στηρίζονται σταθερά σε κινητήριες κοινωνικές δυνάμεις.

34. Στη μετεκλογική πραγματικότητα με τα νέα σύνθετα προβλήματα η οργάνωση είναι αναγκαία να:

— Αναγορευτεί σε μοχλό στήριξης, πληροφόρησης, διαφώτισης και προπαγάνδας του Κυβερνητικού έρ-

γου, συσχετίζοντας πάντα αυτό που μπορούμε σήμερα, με εκείνο που έπιζητούμε και θέλουμε για αύριο.

— Διαμορφώσει τους πιο θετικούς δρους και τις ευνοϊκότερες συνθήκες μέσα σ' όλα τα μέτωπα ζωής και πάλης, με σκοπό τη διασφάλιση της πιο πλατειάς πολιτικής συμπαράταξης και κοινωνικής συναίνεσης, στο έγχεϊρημα της 'Αλλαγής.

— Να ένοποιεί τις βασικές και συγκλίνουσες κοινωνικές συνιστώσες του φάσματος των μη προνομίων, άποτρέποντας τον κραδασμό ή την άκρωση των σχέσεων τους τόσο με το όρατο έργο όσο και την προοπτική της 'Αλλαγής.

— Να συμμετέχει με γνώση και συνείδηση στους νέους θεσμούς στην οικονομία, στη γεωργία, στην Τ.Α., στον πολιτισμό και τη νεολαία, που έπασκωνουν την αποκέντρωση, τη συμμετοχή, τον κοινωνικό έλεγχο, την αυτοδιαχείριση, το συνεταιριστικό πνεύμα, το δικαίωμα στην έκφραση και τη δημιουργία και τον Δημοκρατικό προγραμματισμό.

— Να δλοκληρώνει και να έμβυθύνει τη στρατηγική της 'Αλλαγής τόσο με τη θεωρητική επεξεργασία των θεσμών μας, όσο και με το περσμά τους στη δοκιμασία της ζωής.

35. Βασικοί οργανωτικοί μας στόχοι μετεκλογικά παραμένουν:

— Η μαζική ανάπτυξη των οργάνωσεων και των μελών μας, διατηρώντας μία σχέση τουλάχιστον 1:8 με το έκλογικό μας ποσοστό,

Ζ. Κρίσιμες πολιτικές — Καθημερινές μάχες

31. Οι έπόμενοι μήνες είναι κρίσιμοι και καθοριστικοί. Περικλείουν άμεσες έπιπαραθέσεις και άναμετρήσεις, που οι έκβάσεις τους θα καταγράφουν την παρουσία των πολιτικών δυνάμεων στους έπι μέρους χώρους.

Εμείς σαν ΠΑΣΟΚ, έχουμε έπιπστοσύνη και αξιοδοξία για την Κυβερνητική πράξη. Όμως η μάχη, πέρα από τις Κυβερνητικές αποφάσεις, θα δοθεί στους κοινωνικούς χώρους και στους παλιούς και νέους θεσμούς. Σ' αυτές τις κρίσιμες μάχες κρίνεται κάθε φορά η πολιτική και κοινωνική αυτοδυναμία και η ιδεολογική αυτονομία του ΠΑΣΟΚ. Μέσα από αυτή την πολιτική διαδικασία και την κοινωνική πράξη θα κρίσει έπιθεβαίωση ο άναγκαστικός ρόλος και η ιστορική προοπτική της οργάνωσής μας. Τούτες οι καθημερινές μάχες — έστω και αν είναι τμηματικές — είναι ουσιαστικές μιάς και διαμορφώνουν έντυπώσεις και τάσεις και έπιπρεάζουν το πολιτικό κλίμα.

Τό 1981 έχει σφραγιστεί άνεξίτηλα από τη μεγαλειώδη και ιστορική νίκη του ΠΑΣΟΚ. Τό 1982 έπιφύλασσει μία πρόκληση για τό Κίνημά μας. Είναι αναγκαίο τό έκλογικό ποσοστό του 48,5ο να αύξηθεί και να μετουσιωθεί σε νέους άρθρωμένους λαϊκούς συσχετισμούς σε κάθε μαζικό χώρο. 'Η σύγκριση και η πάλη με τις άλλες πολιτικές δυνάμεις σ' όλα τα κοινωνικά μέτωπα θα είναι ιδιαίτερα έντονη.

Τό 1982 περιέχει βασικές άναμετοήσεις:

● Στόν έργατοϋπαλληλικό χώρο για τα Συνδικάτα, τα Σωματεία, τα Έργατικά Κέντρα, για τις 'Ομοσπονδίες και για τη νέα Δημοκρατική ΓΣΕΕ.

● Στόν άγροτικό χώρο για τους 'Αγροτικούς Σύλλογους, για τους συνεταιρισμούς, για μία νέα Δημοκρατική ΠΑΣΕΓΕΣ.

● Στό χώρο των μικρομεσαίων

και των έπιστημόνων για τους Συλλόγους, τα όργανά τους και τα έπιμελητήριά τους.

● Στό νεολαϊστικό χώρο για τις παρεμβάσεις στις Σχολές, στη δουλειά, στη συνοικία και στο χωριό.

● Στό χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι Δημοτικές και Κοινοτικές Έκλογές με τον Πανελλαδικό τους χαρακτήρα, είναι μία κορυφαία μάχη με τεράστια πολιτική σημασία, μιάς και συναρτάται με την λαϊκή συμμετοχή, την αποκέντρωση και τους κατοχυρωμένους πιά νέους θεσμούς.

Από τον 'Οκτώβρη και μετά, τα άποτελέσματα των εκλογών στα 'Εργατικά Κέντρα, τους Συνεταιρισμούς, στους 'Επιστημονικούς Σύλλογους (π.χ. Τ.Ε.Ε. και ΠΕΓΔΥ κλπ.) άποδεικνύουν — και πολλές φορές με θεαματικό τρόπο — τόσο τη σταθερή άνοδο της γενικής πολιτικής μας έπιρροής όσο και τη δυνατότητα παρέμβασης της οργάνωσής μας. Πρόσφατο καταλυτικό και πανελλαδικό δείγμα άποτελέσαν οι πολιτικές εκλογές. Οι καταγραφές τους κατοχύρωσαν τό δημοκρατικό προσανατολισμό του Φοιτητικού Κινήματος, αλλά και έπικύρωσαν τόσο τη σταθερότητα όσο και τη σαφή άνοδο της άπήχησης του ΠΑΣΟΚ σε ένα χώρο ιδιαίτερα φορτισμένο με άκαταστάλαχτες άναζητήσεις, όράματα και τάσεις άμφισότησης και κρίτικής.

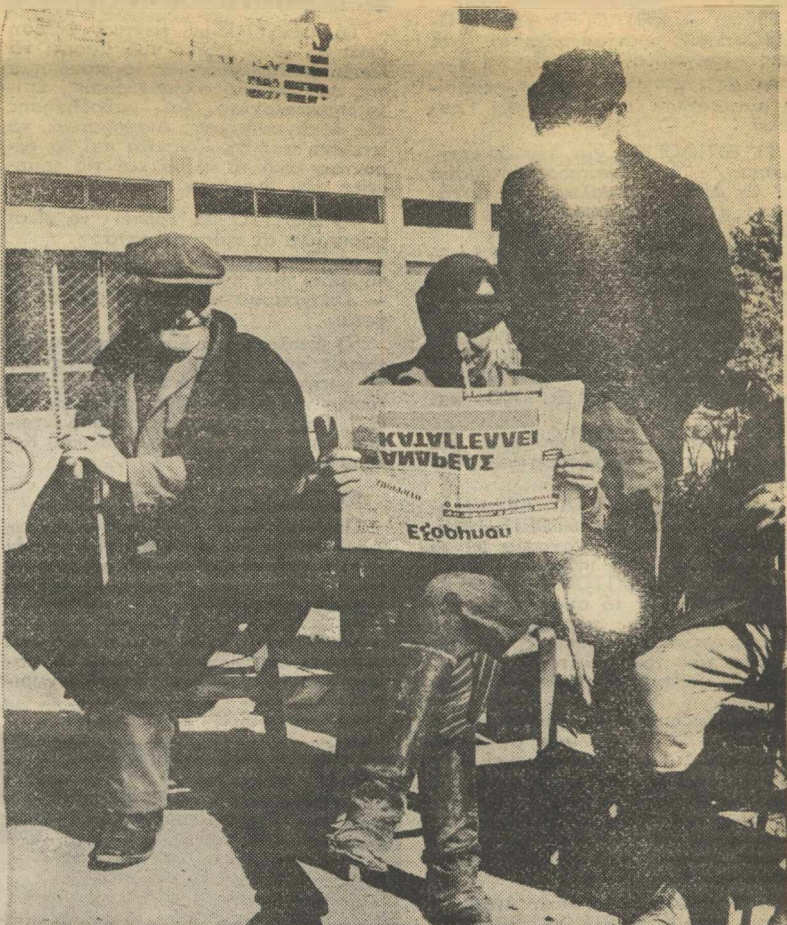
32. Τό έχουμε διακηρύξει σ' όλους τους τόνους και τό έπαναλαμβάνουμε με έμφαση ότι για τό ΠΑ. ΣΟ.Κ. ΔΕΝ άρκει μόνο τό έκλογικό ποσοστό. ΔΕΝ άρκει μόνο ο Κυβερνητικός Λόγος. Θέλουμε και άγωνιζόμαστε, η έκλογική πλειοψηφία να συμβαδίζει και να άντιστοιχεί με μία πολιτικοποιημένη, συνειδητοποιημένη και διαρθρωμένη κοινωνική πλειοψηφία. Μία κοινωνική πλειοψηφία, που θα είναι κύρια άλληλέγγυα και συμμετοχή αλλά και κρίτική

προς τό Κυβερνητικό έργο.

Γι' αυτό, καλούμε τα στελέχη μας, τα μέλη μας, τους φίλους μας και όπαδούς μας, σε μία σταυροφορία, που θα ισχυροποιήσει και θα ριζώσει άκόμα πιο πολύ τό ΠΑΣΟΚ στον τόπο μας.

Είναι η σταυροφορία του ΠΑΣΟΚ συνολικά και όχι ένός τμήματός του. Θα στρατευθούν και θα άγωνιστούν όλοι: ο Πρόεδρος, τό Ε.Γ., η Κ.Ε., 'Υπουργοί, Βουλευτές, Ν.Ε., Τ.Ε., Τ.Ο., Κ.Ο. και Ο.Π. Όλες οι μάχες θα δοθούν συντονισμένα, συλλογικά και πειθαρχημένα με έργα και δράση και όχι με λόγια και εύχές.

Η 'Οργάνωση του ΠΑΣΟΚ σ' όλες τις βαθμίδες της όφειλε να έμπνευστεί και να έμπνεύσει, να συνεργηθεί και να συνεχίσει τους έκατοντάδες χιλιάδες έκδηλωμένους φίλους και όπαδούς μας, τον κάθε δημοκράτη και προοδευτικό πολίτη, τον κάθε τίμιο πατριώτη, έτσι ώστε να δημιουργηθεί η ΛΑ-ΙΚΗ ΠΑΝ-ΣΤΡΑΤΙΑ της ΝΙΚΗΣ και της ΑΛΛΑΓΗΣ. Αυτή η ΛΑ-ΙΚΗ ΠΑΝ-

Η Έξόρμηση θροίκεται πάντα σιδ πλευρό του λαού σιδν άγώνα του για πρόοδο και δημοκρατία.

Σιγμύίνυπο άπό παλιότερη σύσκεψη του ΠΑΣΟΚ για την Τ. Αυτοδιοίκηση. Οι ουσκέψεις αυτές σιδάθηκαν ιστορικοί σταθμοί για την πορεία του Κινήματος και θα συνεχιστούν.

Η 9Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

φτάνοντας τα 250.000 μέλη μέχρι το Συνέδριο.

— Η ποιοτική συγκρότηση των οργανώσεών μας που υφίστανται με σταθερότητα σχεδιασμού και δράσης, με δυνατότητα παρέμβασης σε μαζικούς χώρους και θεσμούς, με συγκεκριμένη διάταξη των στελεχών μας και με πολιτικοποίηση λειτουργιών και διαδικασιών.

— Η ισχυροποίηση των σχέσεών μας με όλο το κοινωνικό φάσμα των μη προνομιούχων (εργάτες, υπάλληλοι, μισθωτοί, αγρότες, μικρομεσαίοι, επιστήμονες, Νεολαία και Γυναίκες), μιας και πιστεύουμε ότι όλες αυτές οι δυνάμεις μπορούν να συστήσουν μια πλατιά και ισότιμη πολιτική συμμαχία, που θα αποτελέσει τη ραχοκοκκαλιά της Άλλαγής.

— Η ισόρροπη γεωγραφική ανάπτυξη και κατανομή της δράσεώς μας ανάμεσα στα μεγάλα αστικά κέντρα, στις επαρχιακές πόλεις και την ύπαιθρο, έτσι ώστε με την εφαρμογή του Δημοκρατικού Προγραμματισμού να μην παρατηρηθούν ελλείψεις, αναντιστοιχίες και αδυναμίες.

— Ο παραλληλισμός της οργανωτικής μας δομής και λειτουργίας με το περιφερειακό, νομαρχιακό και επαρχιακό σχέδιο ανάπτυξης, τους θεσμούς αποκέντρωσης και τις βαθμίδες της Τ.Α. Η άμεση συνέπεια τούτης της ανάγκης είναι η θεσμοθέτηση και η κατοχύρωση και η λειτουργία εκτός από τις Ν.Ε. των περιφερειακών συμβουλίων (σε επίπεδο περιφέρειας, π.χ. Θεσσαλίας) και των εκλεγμένων επαρχιακών και τομεακών (του χώρου των εργατοϋπαλλήλων, μικρομεσαίων, Νεολαίας, Επιστημόνων) Γραφείων.

36. ΟΙ ΕΠΙΛΟΓΕΣ που έχουμε κάνει και έχουμε ανακοινώσει από το Σπóρτιγκ ΔΕΝ έγιναν με κάποια υστερόβουλη πρόθεση για έντυπωση ή έκτονωση.

Αντίθετα αποτελούν, ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΕΣ και ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ με συνοχή και ρυθμό, ένταγμένες σε μία ολοκληρωμένη στρατηγική. Μία ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ, που κατοχυρώνει την υπόστασή και τη φυσιογνωμία ΜΙΑΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ.

Τούτες οι ΕΠΙΛΟΓΕΣ και ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ καταμερίζονται σε τρεις κατηγορίες:

Α) ΕΠΙΛΟΓΕΣ για την εσωτερική συγκρότηση των Κεντρικών Γραφείων

Β) ΕΠΙΛΟΓΕΣ για την ανασυγκρότηση, τον αναπροσανατολισμό και τη ΔΡΑΣΗ συνολικά της οργάνωσης σε Περιφερειακό, Ν.Ε., Τομεακό, Τ.Ο., Κ.Ο., επίπεδο.

Γ) ΕΠΙΛΟΓΕΣ για την ενδυνάμωση και την ισχυροποίηση του μαζικού, κοινωνικού και εξωκομματικού λόγου της οργάνωσης.

(Για την κατηγορία αυτή υπάρχει αναλυτική εισήγηση της Έπ. Οργανωτικού, με στόχους και προτεραιότητες για τις Ν.Ε., Τ.Ο. και Κ.Ο.)

37. Ποιες είναι οι επιλογές για την εσωτερική συγκρότηση των Κεντρικών Γραφείων:

1. Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ του Ε.Γ., που ΟΡΙΣΤΙΚΕ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ σε συνεργασία με το Ε.Γ. (συμμετέχει 1 μέλος του Ε.Γ.) και σαν ΔΙΑΣΚΕΠΤΟΜΕΝΟ ΟΡΓΑΝΟ θα αναλάβει το συντονισμό των Επιτροπών, των προγραμματισμών της οργανωτικής πολιτικής και την επίλυση των προβλημάτων που άφουρουν την καθημερινή δουλειά της οργάνωσης.

Η ύπαρξη της Γραμματείας και Γραφείου, θα διευκολύνει αποφασιστικά το Ε.Γ. να λειτουργεί σαν πολιτικό όργανο — πέρα από την καθημερινή οργανωτική τριβή και ενασχόληση — ικανό να ανταποκριθεί στις αυξημένες ανάγκες και τα νέα καθήκοντα και τις νέες απαιτήσεις του ΠΑΣΟΚ

2. Ανασυγκρότηση και Αναδιάρθρωση των ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ και ΓΡΑΦΕΙΩΝ.

Η κατεύθυνση της δράσης, η διάταξη του δυναμικού και ο ουσιαστικός ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ τους θα ΠΡΕΠΕΙ να είναι αντίστοιχος με τις νέες ανάγκες και τις νέες υποχρεώσεις του ΠΑΣΟΚ

Κατεύθυνση μας είναι: ΑΝΑΝΕΩΣΗ στη σύνθεση. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ στη δουλειά. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ και ΠΡΟΣΩΠΟΠΟΙΗΣΗ των ευθύνων.

ΠΟΙΗΜΗ των ΜΑΖΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ (Συνδικαλιστικό, Αγροτικό, Νεολαία, Μικρομεσαίοι, Επιστήμονες, Οργανωτικό, Τ.Α., Γυναίκες) θα έχει αναφορά και άρθρωση ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ και κατά νόμους (με αντίστοιχες προσαρμογές).

Έτσι, θα υπάρχει η ΕΠΙΤΡΟΠΗ με 25—30 μέλη, με ΔΙΑΤΑΞΗ σε τομείς, κατά γεωγραφικά διαμερίσματα και κατά χώρους.

Επίσης, ένα ευρύτερο όργανο ή ΣΥΝΟΔΟΣ, με 50—60 μέλη, εκ των οποίων 25—30 στελέχη από την επαρχία, που θα συνεδριάζει 1 φορά

στις 45 μέρες, με ημερήσια διάταξη: Πολιτική, Ενημέρωση, Πρόγραμμα Δράσης, Ανταλλαγή Πληροφόρησης, Ενοποίηση Παρέμβασης, Σύμβαση Γραμμής, Εμπειριών, Κριτική Αποτίμηση και έλεγχος έργων και στόχων.

3. Υλοποίηση μιας απόφασης της 5ης Συνόδου για επαγγελματικά και ημι-επαγγελματικά πολιτικά στελέχη.

Η υιοθέτηση του θεσμού γίνεται σε μαζικότερη ΑΛΛΑ πάντα περιορισμένη κλίμακα. Η αξιοποίηση αυτών των στελεχών θα γίνει μέσα από αξιολόγηση των Ικανοτήτων και δυνατότητων και για περιορισμένο

τακτικό χρονικό διάστημα. Η κάλυψη των ΜΙΝΙΜΟΥΜ οικονομικών αναγκών θα πραγματοποιούνται κάτω από όρους, που θα εγγυώνται ότι ΔΕΝ πρόκειται να δημιουργηθεί «κάστα» με ιδιαίτερα προνόμια και εξουσία (Γραφειοκρατία).

4. ΕΞΟΡΜΗΣΗ. Ενίσχυση της προσπάθειας για την έκδοση και την αύξηση της κυκλοφορίας της «ΕΞΟΡΜΗΣΗΣ». Νέες ιδέες. Νέες προτάσεις για τη μορφή της και το περιεχόμενό της. Μία πιο ζωντανή διασύνδεση της με την πολιτική επικαιρότητα και το έργο της Άλλαγής. Θα πρέπει σταδιακά να αναγορευτεί σε έντυπο κατευθυντήριο, που θα ενημερώνει, θα αναλύει, θα αντιπαράθετα, θα καθοδηγεί. Τα ίδια ισχύουν και για τον «ΑΓΩΝΙΣΤΗ» που με χαρά διαπιστώνουμε την αίσθητη ανανέωσή του και τη δελτιώσή του στη μορφή και το περιεχόμενο.

5. ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗ ΜΗΝΙΑΤΙΚΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ:

Τό ΔΕΛΤΙΟ με τακτική έκδοση είναι το μόνο μέσο, που μπορεί να λύσει αποτελεσματικά το πρόβλημα της κομματικής πληροφόρησης, επιχειρηματολογίας και καθοδήγησης της οργάνωσης μας. Διαφορετικά, τα στελέχη μας θα «αγονται» και θα φέρονται από το κλίμα και τις ερμηνείες των διαφόρων εφημερίδων.

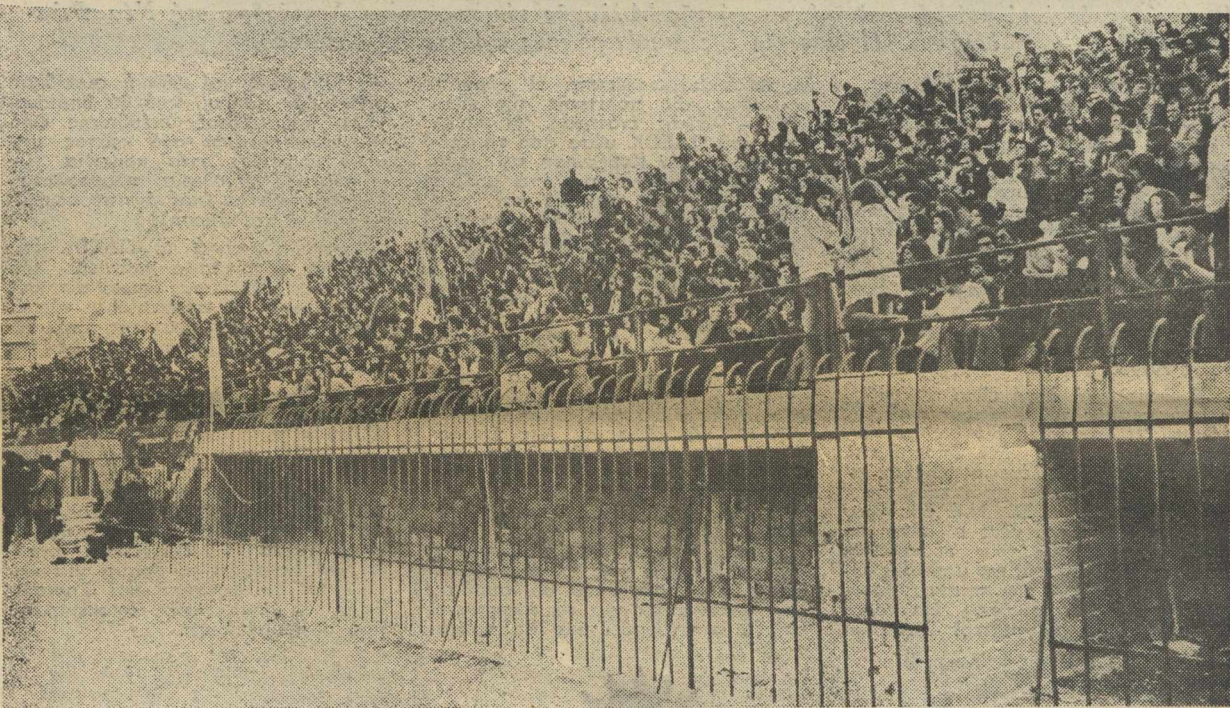
Τό ΔΕΛΤΙΟ θα πρέπει να είναι χωρισμένο σε τρία τμήματα:

α) Πληροφόρηση — Απολογισμός τό μήνα που πέρασε. Πληροφόρηση — Προγραμματισμός τό μήνα που έρχεται.

Ο απολογισμός και ο προγραμματισμός αφορούν τα πεπραγμένα και τα τεκταινόμενα από τό έργο του Προέδρου, της Κυβέρνησης, της Κ.Ε. του Ε.Γ., της Γραμματείας, των Κεντρικών Επιτροπών και του Μαζικού Κινήματος.

6) Σχόλια Πολιτική τεκμηρίωση κάθε σημαντικού γεγονότος και επιλογής με την ένταξη τους και τη συσχέτισή τους με την πολιτική μας στρατηγική και τό πρόγραμμά μας.

γ) Παράρτημα με προσωπικές απόψεις και ενυπόγραφα άρθρα. Τό παράρτημα θα είναι διακριτικά ξεχωριστό.

Η σπουδάζουσα νεολαία του ΠΑΣΟΚ παρoυσα σ' όλους τούς αγώνες.

στό από τά δύο προηγούμενα τμήματα, μιας και τό περιεχόμενό του δεσμεύει τό στέλεχος που υπογράφει και όχι συνολικά τό ΠΑΣΟΚ. Με αυτό τον τρόπο χωρίς να έχουμε συνολικό πρόβλημα ευθύνης για τό τί γράφεται, αποκτούμε παράλληλα — χωρίς πολιτικό κόστος — ένα δῆμα για έκφραση ενός προβληματισμού, που βασικά έμβαθύνει, αναλύει και στηρίζει τό έγχείρημα της Άλλαγής.

6. ΖΕΥΞΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΜΗ-

ΧΑΝΙΣΜΟΥ, Κ.Ο., ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ:

Κρίνουμε αναγκαία και απαραίτητη την συνεργασία των 3μελών Γραμματειών των μαζικών επιτροπών με τούς Γραμματείς και Εισηγητές των Κ.Τ.Ε., τις Διοικήσεις των Οργανισμών και στελέχη από τά αντίστοιχα Υπουργεία

Ο χαρακτήρας των συναντήσεων θα είναι εισηγητικός, μιας και ΔΕΝ συνιστούν όργανο απόφασης (πληροφοριακό όχι αποφασιστικό).

Τό περιεχόμενο συναντήσεων θα είναι ανταλλαγή απόψεων, ενημέρωση για πρωτοβουλίες, συγχρονισμός κυβερνητικού έργου με τό μαζικό κίνημα και τις πρωτοβουλίες της οργάνωσης.

7. ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΧΑΣΜΟΥ

Η δημιουργία, ή δραστηριοποίηση και ο ιδεολογικός πολιτικός προσδιορισμός.

Η επαναδραστηριοποίησή του αλλά ταυτόχρονα και ο επαναπροσδιορισμός ενός Κέντρου — Θεσμού Έρευνας και μελετών είναι κάτι τό επιβεβλημένο, που απορρέει από τις ίδιες τις ανάγκες του εγχειρήματος της Άλλαγής. Πρέπει να αναλάβει πρωτοβουλίες. Να μετεξελιχτεί σε άλλο έλξης τόσο κομματικών στελεχών όσο και εξωκομματικών ανένταχτων στελεχών, που μπορούν να έχουν μια πολιτική και θεωρητική συμβολή σε μία τροχιά ταύτισης αλλά και συμπίεσης με τό έργο και τις ανάγκες της Άλλαγής. Παράλληλα θα πρέπει να εξετάσουμε σε σύντομο χρόνο τό ένδεχομένο και τη δυνατότητα έκδοσης ενός περιοδικού πολιτικής θεωρίας, ανάλυσης, στοχασμού και έρευνας.

38. ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΑΜΕΣΑ ΟΙ ΕΠΙΛΟΓΕΣ για την ανασυγκρότηση, αναπροσανατολισμό και δράση της Οργάνωσης σε Περιφερειακό — Ν.Ε., Τ.Ο., Κ.Ο. επίπεδο.

1. ΕΝΝΕΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΨΕΙΣ Π.Ο.Σ. Ήδη έχουν γίνει σε 7 περιφέρειες.

2. Πανελλαδικές Συσκέψεις Στελεχών κατά χώρους.

Σειρά χρονικής προτεραιότητας: Συνδικαλιστικό, Αγροτικό, Τ.Α., Νεολαία, Μικρομεσαίοι, Γυναίκα.

Περιεχόμενο: Πολιτικό και συνδικαλιστικό πρόγραμμα δράσης για παρέμβαση στους αντίστοιχους μαζι-

Ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Α. Παπανδρέου προοδερχεται σιή Σύνοδο της Κ.Ε. του Κινήματος.

Η 9Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

Λαοθάλασσα στους τόπους όπου το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έκανε τις συγκεντρώσεις του. Χιλιάδες λαοί έπαιρναν μέρος σ' αυτό τον πρωτοφανή διάλογο με το κίνημα της 'Αλλαγής.

κούς χώρους. Στόχοι οργανωτικής ανάπτυξης και συγκρότησης.

3. ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΕΞΟΡΜΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ανάμεσα στο ΠΑΣΟΚ και το Λαό.

Με τη συμπλήρωση 150 μερών της Κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ, οι Τ.Ο., οι Κ.Ο. στο χώρο τους να αναλάβουν ΕΠΙΘΕΤΙΚΑ την προβολή και τη στήριξη του Κυβερνητικού έργου.

Θά πρέπει:

- Νά μοιραστεί το βιβλιαράκι των Προγραμματικών δηλώσεων.
- Ετοιμάζονται φυλλάδια για το τί έκανε το ΠΑΣΟΚ γενικά, π.χ. έξωτερική πολιτική, θεσμικά, και τί είδικά σε κάθε κοινωνικό χώρο, π.χ. Έργαζόμενοι — Μικρομεσαίοι — Νεολαία κλπ.

γ) Νά οργανωθούν συγκεντρώσεις σε χωριά και συνοικίες με όμιλητές Βουλευτές, Υπουργούς, Στελέχη. Έπίσης θά υπάρχει σε άδρες γραμμές το πρόγραμμα — οι έπιλογές του επόμενου 3μήνου, ώστε να υπάρχει τόσο μια εύαισθητοποίηση και προετοιμασία της κοινής γνώμης, όσο και να δίνεται έμπρακτα η έντύπωση ότι υπάρχει συνεχτικό και συγκεκριμένο πρόγραμμα 'Αλλαγής. Θά πρέπει να μας διακατέχει ένα ΕΠΙΘΕΤΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ, ΟΧΙ ΑΜΥΝΑ, ΟΧΙ ΑΠΟΛΟΓΙΑ. Μέχρι τώρα τα Στελέχη μας ήταν ΔΥΝΑΜΙΚΑ μέσα από τις μαζικές διεκδικήσεις και την αντιπολιτευτική στάση. ΤΩΡΑ πρέπει να είναι ΕΠΙΘΕΤΙΚΑ στην ΠΡΟΒΟΛΗ και στη ΣΤΗΡΙΞΗ συγκεκριμένων χειροπιαστών κατακτήσεων και στη σύνδεσή τους με πιο προχωρημένους στόχους. Δεν πρέπει να χάσουμε σάν στελέχη και σάν Τ.Ο. και Κ.Ο. την λαϊκότητά μας και τη ριζοσπαστική δυναμική μας. 'Οφείλουμε όμως να προσαρμόσουμε γρήγορα στη μετεκλογική συγκυρία, 'Εχουμε το ΠΡΟΝΟΜΙΟ σάν φορέας, να διαμορφώνουμε την πραγματικότητα και παράλληλα να προωθούμε και να σηματοδοτούμε τους επόμενους στόχους.

4. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ, ΤΟΜΕΑΚΕΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ.

Οι συνελεύσεις δεν είναι μία διαδικασία ρουτίνας απλά εκλογική. 'Ο προγραμματισμός τους θά περιέχει ποσοτική και ποιοτική ανάπτυξη των οργανώσεων. Για κάθε Νομό θά υπάρξουν πλάνα πολιτικο-οργανωτικής δουλειάς με συγκεκριμένους μετρήσιμους στόχους.

Η ανάκνηση των έσωτερικών διαδικασιών θά ανανεώσουν και θά ζωντανέψουν την δράση και τα έργα της. ('Ηδη έχει εκπνεύσει πρό πολλού η καταστατική θητεία των Ν.Ε.).

Υπάρχουν (στηριγμένες στην έμπειρία) τρεις σκέψεις:

- Προσαρμογή του οργανωτικού σχήματος στα μεγάλα ανάλογα με τη δομή τους. Άστικά Κέντρα, π.χ. Θεσ/νίκη, Πάτρα κλπ.
- Περισσότερη τόνωση και αυτονο-

μία και δυνατότητα έκλογής των Έπαρχιακών Γραφείων και των Τομεακών Γραφείων σε κάθε Νομό.

γ) Λειτουργία των 9 Περιφερειακών Συμβουλίων μέσα από την πρώτη πειραματική χρήση του θεσμού των 3μελών Γραμματειών κάθε Ν.Ε. για περιφέρεια, π.χ. Τό Περιφερειακό Συμβούλιο Θεσσαλίας αποτελείται από τις 3μελείς Γραμματείες των Ν.Ε.: Λάρισα — Μαγνησίας — Καρδίτσας — Τρικάλων.

Χρόνος διεξαγωγής Νομαρχιακών Συνελεύσεων: Μάρης — Ιούνιος — Ιούλης.

5. ΚΙΝΗΜΑ ΕΙΡΗΝΗΣ. Άνασυγκρότηση και επαναδραστηριοποίηση των δυνάμεών μας. Πολιτική αναμόρφωση και σύγχρονη επεξεργασία της πολιτικής πλατφόρμας για το κίνημα ειρήνης.

Άνάλυση πρωτοβουλιών για Πανελλαδική πλατεία κι αυτόνομη άρθρωσή του μέσα από παραρτήματα σε κάθε Νομό.

Κρίνουμε αναγκαίο και απαραίτητο τον προγραμματισμό 'Εκδηλώσεων — Συγκεντρώσεων στα μεγαλύτερα άστικά Κέντρα των Νομών. Κορύφωση των εκδηλώσεων να είναι μία μεγάλη συγκέντρωση στην 'Αθήνα στις άρχές Μάη.

6. ΣΥΝΕΔΡΙΟ.

Τό Συνέδριο — χρονικά προσδιορίζεται στα μέσα του 1983 — θά είναι τό επίστεγασμα 8 χρόνων ζωής, αγώνα και ανάπτυξης. Σάν κορυφαίο γεγονός θά αποθέσει τη σφραγίδα του στην ιδεολογικοπολιτική φυσιογνωμία, στην αποκρυστάλλωση της στρατηγικής μας και στην ανανέωση και την προσαρμογή της δομής του Κινήματός μας.

Τό Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ — θά είναι ένα Συνέδριο ΕΝΟΤΗΤΑΣ και ΝΙΚΗΣ — πού δεν θά κηρυχτεί και θά εξαντληθεί μέσα από έσωστρεφείς συζητήσεις στους 4 τοίχους των Γραφείων μας.

Άντίθετα οι διαδικασίες ολοκλήρωσής του υπαγορεύουν μία αύξημένη και έντεινόμενη παρουσία και συμμετοχή των οργανώσεων και των όργάνων του Κινήματός μας μέσα στην πολιτική και κοινωνική διαπάλη. 'Η πορεία προς τό Συνέδριο θά χαρακτηρίζεται από την άνοιχτή και συνταγμένη μαζική ανάπτυξη και δράση. Θά είναι μία πορεία έποικοδομητικού διαλόγου και πλουραλιστικής έκφρασης, πού θά ήπορρίπτει τους άγονους μονολιθισμούς και τις στείρες αντιπαραθέσεις απόιδεολογικοποιημένων μηχανισμών. Θά είναι μία πορεία συμπύκνωσης της πείρας μας, ένοποίησης της στρατηγικής και της πολιτικής μας, και γόνιμης σύνθεσης των ιδεών και των έπιλογών μας.

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ:

Τό παράρτημα της πολιτικής εισήγησης και άπόφασης της Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ πού συμπεριλαμβάνει άνάλυση και κριτική των άλλων κομμάτων και σχηματισμών.

Μήνυμα της Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ

Η Κεντρική Έπιτροπή του ΠΑ.ΣΟ.Κ., στην 9η σύνοδό της, ένέκρινε όμόφωνα τό ακόλουθο μήνυμα προς τον Έλληνικό λαό:

«'Η 9η σύνοδος της Κ.Ε. του ΠΑ.ΣΟ.Κ. άσκολήθηκε με την οικονομική και κοινωνική κατάσταση της χώρας μας, την άσκηση της έξουσίας από την Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., τό ρόλο και τις προοπτικές ανάπτυξης του Κινήματος.

Η Κεντρική Έπιτροπή στηρίζει άνεπιφύλακτα την κυβερνητική πολιτική πού —παρά τη δύσκολη οικονομική συγκυρία και την τραγική κληρονομιά, πού άφησε η Δεξιά— έχει βάλει αποφασιστικά τα θεμέλια και τις διαδικασίες για τό σοσιαλιστικό μετασχηματισμό της χώρας μας, για τη δικαίωση των μακρόχρονων άγώνων του λαού μας.

Στόν έξωτερικό τομέα είναι γενικά άναγνωρισμένο ότι με την κυβερνητική πολιτική αποκτήσαμε και ενισχύουμε καθημερινά την έθνική άξιοπρέπεια και περηφάνια της χώρας μας και προωθούμε τα έθνικά μας προβλήματα μέσα στα πλαίσια μιας πολυδιάστατης Έλληνικής έξωτερικής πολιτικής.

Στόν έσωτερικό τομέα έχουν ληφθεί μέτρα οικονομικής και κοινωνικής δικαιοσύνης και έχουν κύρια

προωθηθεί θεσμικές αλλαγές, πού στόχο έχουν την άποκέντρωση της οικονομικής και πολιτικής έξουσίας και την άσκηση τελικά της έξουσίας από τον ίδιο τό Λαό.

Η Κ.Ε. έπισημαίνει ότι στό δύσκολο έργο της άλλαγής όρισμένες καθυστερήσεις είναι άντικειμενικά δικαιολογημένες, γιατί όφείλονται κύρια στό οικονομικό και κοινωνικό χάος, πού παραλάβαμε και στό μονοκομματικό κράτος της Δεξιάς, πού για δεκαετίες είχε οίκοδομηθεί. Τα μέτρα πού έχει πάρει η Κυβέρνησή μας και όσα θά ακολουθήσουν, θά δημιουργήσουν τό σωστό και αναγκαίο πλαίσιο για την ένίσχυση των δημοκρατικών θεσμών και την προώθηση της λαϊκής συμμετοχής σ' όλα τα επίπεδα.

Η Κ.Ε. εκφράζει την άπεριόριστη αισιοδοξία της ότι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ μαζί με τό λαό θά κάνει πραγματικότητα τό όραμα της άλλαγής, παρά τις δυσκολίες και αντιξοότητες πού υπάρχουν.

Η Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ καλεί όλο τον Έλληνικό λαό να στηρίζει ένεργά και αποφασιστικά τα πρώτα, αλλά βασικά θέματα και να συμμετάσχει όλόψυχα στη δύσκολη, αλλά νικηφόρα πορεία προς τη μεγάλη Άλλαγή».

Διαβάσετε και διαδίδετε τήν

Εξόρμηση

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

...στή μάχη

τῆς Αλλαγῆς...